

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต  
สาขาวิชาอิสลามศึกษา  
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560

ภาควิชาอิสลามศึกษา  
วิทยาลัยอิสลามศึกษา  
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

## สารบัญ

| เรื่อง  | หน้า      |
|---|-----------|
| <b>หมวดที่ 1 ลักษณะทั่วไป</b> .....   | <b>1</b>  |
| 1. รหัสและชื่อหลักสูตร .....  | 1         |
| 2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา.....   | 1         |
| 3. วิชาเอก อิสลามศึกษา .....  | 1         |
| 4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร .....  | 1         |
| 5. รูปแบบของหลักสูตร.....   | 1         |
| 6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร .....   | 2         |
| 7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน .....  | 2         |
| 8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา.....   | 2         |
| 9. ชื่อ-นามสกุล เลขประจำตัวประชาชนตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ<br>หลักสูตร.....      | 2         |
| 10. สถานที่จัดการเรียนการสอน .....  | 3         |
| 11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร                              | 4         |
| 12. ผลกระทบจากข้อ 11.1 ข้อ 11.2 และข้อ 11.3 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับ<br>พันธกิจของสถาบัน | 5         |
| 13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน .....                               | 6         |
| <b>หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร</b> .....   | <b>9</b>  |
| 1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร .....  | 9         |
| 2. แผนพัฒนาปรับปรุง .....   | 10        |
| <b>หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตร</b> .....                           | <b>12</b> |
| 1. ระบบการจัดการศึกษา.....  | 12        |
| 2. การดำเนินการหลักสูตร .....   | 12        |
| 3. หลักสูตรและอาจารย์.....  | 16        |
| 4. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย.....   | 57        |
| 5. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงานหรือสหกิจศึกษา) .....                                 | 58        |

|  |           |
|--|-----------|
| <b>หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ผลการเรียนรู้กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล.....</b>                         | <b>59</b> |
| 1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา.....  | 59        |
| 2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน.....   | 60        |
| <b>หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา .....</b>   | <b>75</b> |
| 1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด).....  | 75        |
| 2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา.....  | 75        |
| 3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร.....  | 75        |
| <b>หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์.....</b>   | <b>76</b> |
| 1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่.....  | 76        |
| 2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์.....  | 76        |
| <b>หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร.....</b>  | <b>77</b> |
| 1. การกำกับมาตรฐาน.....  | 77        |
| 2. บัณฑิต .....  | 77        |
| 3. นักศึกษา.....   | 77        |
| 4.อาจารย์.....   | 78        |
| 5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน.....   | 79        |
| 6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้.....  | 80        |
| <b>หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร .....</b>                                  | <b>82</b> |
| 1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน .....   | 82        |
| 2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม.....   | 83        |
| 3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร .....   | 83        |
| 4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน .....                            | 83        |
| <b>ภาคผนวก</b>   |           |
| ก. ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทุกคน.....                              | 85        |
| ข. ข้อเสนอแนะของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและการดำเนินการของหลักสูตร .....                                 | 91        |
| ค. เอกสารเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตร/รายวิชาหลักสูตรเดิมพ.ศ. 2554 กับหลักสูตรปรับปรุงพ.ศ. 2559..... | 93        |

|   |     |
|---|-----|
| จ. แบบฟอร์มแสดงรายละเอียดของกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาในหลักสูตรที่สะท้อน Active Learning.....  | 98  |
| ฉ. ตารางเปรียบเทียบชื่อหลักสูตรชื่อปริญญา และวัตถุประสงค์หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554 กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559.....                                      | 105 |
| ช. เอกสารแสดงรายวิชาที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์แต่ละข้อ .....   | 107 |
| ซ. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร .....  | 109 |
| ฅ. ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานและแนวปฏิบัติการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อรับปริญญาของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีและฉบับแก้ไข ..... | 110 |
| ญ. อัตลักษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ .....  | 113 |
| ฎ. ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2558 .....   | 114 |

รายละเอียดของหลักสูตร  
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต  
สาขาวิชาอิสลามศึกษา  
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี  
วิทยาลัยอิสลามศึกษา ภาควิชาอิสลามศึกษา

หมวดที่ 1 ลักษณะทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : 25500101106205  
ภาษาไทย : หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาอิสลามศึกษา  
ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Islamic Studies

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย : ศิลปศาสตรบัณฑิต (อิสลามศึกษา)  
: ศศ.บ. (อิสลามศึกษา)  
ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts (Islamic Studies)  
: B.A. (Islamic Studies)

3. วิชาเอกอิสลามศึกษา

วิชาเอกอิสลามศึกษา (Islamic Studies)

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

ไม่น้อยกว่า 136 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาการ หลักสูตร 4 ปี

5.2 ภาษาที่ใช้

ใช้ภาษาไทยเป็นหลักและภาษาอังกฤษร่วมในการจัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

ของแต่ละรายวิชา

5.3 การรับนักศึกษา

รับนักศึกษาไทย

## 5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของวิทยาลัยอิสลามศึกษาที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง

## 6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 ปรับปรุงมาจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554

สภาวิทยาเขตปัตตานี เห็นชอบในการนำเสนอหลักสูตรในการประชุม ครั้งที่ 15 (1/2560) เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2560

สภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 387(7/2560) เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2560

เปิดสอนภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2560

## 7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2562

## 8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

8.1 บุคลากร พนักงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เช่น เจ้าหน้าที่บุคคล นักวิชาการศึกษา เป็นต้น

8.2 นักวิจัยด้านอิสลามศึกษา

8.3 เจ้าหน้าที่หรือพนักงานในองค์กรสังคมการเมือง เศรษฐกิจ ที่เกี่ยวข้องกับอิสลามศึกษา

## 9. ชื่อ-นามสกุลเลขประจำตัวประชาชนตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

| ลำดับ | ชื่อ - สกุล<br>เลขประจำตัว<br>ประชาชน         | ตำแหน่ง            | คุณวุฒิการศึกษา<br>(สาขาวิชา)/สถาบัน                         | ปี จบ |
|-------|---|--------------------|--|-------|
| 1.    | นายอับดุลรอซิด<br>เจมะมะ<br>3-9411-00001-65-1 | ผู้ช่วยศาสตราจารย์ | M.A. (Islamic Studies)<br>University of Karachi,<br>Pakistan | 1991  |
|       |   |                    | ศศ.บ. (อิสลามศึกษา),<br>มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์             | 2529  |
| 2     | นายอับดุลฮาดี<br>สะบูดิง                      | อาจารย์            | Ph.D.(Islamic Studies)<br>Universiti Sains Malaysia,         | 2013  |

| ลำดับ | ชื่อ - สกุล                                     | ตำแหน่ง | คุณวุฒิการศึกษา  | ปี จบ |
|-------|---|---------|--|-------|
|       | 3-9604-00187-46-5                               |         | Malaysia   |       |
|       |   |         | ศศ.ม.(อิสลามศึกษา)<br>มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์   | 2547  |
|       |   |         | B.A. (Usuluddin) Al - Azhar<br>University, Egypt   | 1997  |
| 3     | นายมุหัมมัดรอฟลี<br>แหวะมะ<br>3-9404-00255-00-2 | อาจารย์ | ปร.ด.(อิสลามศึกษา)<br>มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์   | 2557  |
|       |   |         | M.A. (Islamic History and Art)<br>Sakarya University, Turkey                                   | 1997  |
|       |   |         | ศศ.บ. (อิสลามศึกษา),<br>มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์   | 2534  |
| 4.    | นายยูโซะ ตาละ<br>3-9604-00298-67-4              | อาจารย์ | Ph.D. (Sociology)University<br>of Utara Malaysia, Malaysia                                     | 2008  |
|       |   |         | M.A. (Islamic<br>Studies)University of<br>Karachi, Pakistan                                    | 1986  |
|       |   |         | B.A. (Islamic<br>Studies)University of<br>Karachi, Pakistan                                    | 1984  |
| 5.    | นายอิลยาส สีเดะ<br>3-9101-00092-71-0            | อาจารย์ | ปร.ด. (อิสลามศึกษา)<br>มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์  | 2558  |
|       |   |         | ศศ.ม.(อิสลามศึกษา)<br>มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์   | 2550  |
|       |   |         | B.A., Arabic Language and<br>Islamic Studies, Islamic<br>University of Madina, Saudi<br>Arabia | 2000  |

## 10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

10.1อาคารเรียนรวม (อาคาร 19และ 58) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

10.2อาคารวิทยอิสลามนานาชาติ วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

## 11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

### 11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายประเทศไทย ภายใต้วิสัยทัศน์ “ไทยแลนด์ 4.0” ที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ซึ่งมีการเปลี่ยนผ่านทั้งระบบใน 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1) เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิมไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) โดยเกษตรกรต้องร่ำรวยขึ้นและเป็นเกษตรกรแบบเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) 2) เปลี่ยนจาก Traditional SMEs ไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง 3) เปลี่ยนจากการบริการแบบดั้งเดิม ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่การบริการที่มีมูลค่าสูง (High Value Services) 4) เปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและทักษะสูง (ทีมเศรษฐกิจ, ไทยรัฐฉบับพิมพ์ 2 พ.ค. 2559) ซึ่งเป้าหมายสำคัญของนโยบายข้างต้นเพื่อนำประเทศไทยสู่วิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา ฉบับปรับปรุงนี้ได้ปรับปรุงวิธีการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยให้มีการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work-integrated Learning) มีสหกิจศึกษา (Co-operative Education) และเพิ่มสมรรถนะทางภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อสนองตอบ “ไทยแลนด์ 4.0”

### 11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

สถานการณ์ความไม่สงบและความรุนแรงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่ทุกภาคส่วนจะต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา พลเมืองในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นมุสลิม ซึ่งมีอัตลักษณ์ทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่แตกต่างกับภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศไทย ปัญหาในพื้นที่ 3 ชายแดนภาคใต้มีพื้นฐานจาก 3 ประการ กล่าวคือ ความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ ปัญหาทางศาสนา การว่างงานและความยากจนในพื้นที่ (Chumphot Nurakkate, 2012) โดยเฉพาะในประเด็นทางศาสนาซึ่งมีความสลับซับซ้อนและละเอียดอ่อนมาก ถึงแม้ว่ามีนักวิชาการบางท่านพยายามยืนยันว่าศาสนาไม่ใช่สาเหตุที่แท้จริงของเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้ แต่อย่างไรก็ตามวาทกรรมทางศาสนาอิสลาม เช่น คำว่า ญิฮาด ชะฮีด มูนาฟิก กาฟิรหฺรียี ฯลฯ ถูกผู้ก่อการนำมาใช้ในการสร้างความรุนแรงในหลายกรณี ดังปรากฏในเอกสารภาษามลายูที่มีชื่อว่า “เบอร์จีฮาด ดิ ปัตตานี” ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้พบในเหตุการณ์โศกนาฏกรรม เมื่อวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2547 การบิดเบือนในวาทกรรมศาสนาอิสลาม ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยกลุ่มผู้ที่ไม่หวังดีเพื่อที่จะแผ่แนวคิดอิสลามแบบสุดโต่งและรุนแรง ซึ่งกระทบต่อความมั่นคงเป็นอย่างมาก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในพื้นที่นี้ จึงมีหน้าที่โดยตรงในการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในศาสนาอิสลามที่ถูกต้อง หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา ฉบับปรับปรุงนี้จึงได้กำหนดปรัชญาและ



เป้าหมายของหลักสูตรในการสร้างบุคลากรอิสลามศึกษาที่สามารถนำเสนอความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอิสลามที่ถูกต้องปราศจากความสุดโต่งในเรื่องศาสนา เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างสันติสุข

### 11.3 การประเมินหลักสูตร

จากการประเมินผู้ใช้บัณฑิตต่อหลักสูตรของวิทยาลัยอิสลามศึกษาในเวที “การสะท้อนกลับจากผู้ใช้บัณฑิตต่อหลักสูตร วิทยาลัยอิสลามศึกษา” ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ 24 ธันวาคม 2558” ประกอบด้วย จาก “รายงานการประเมินตนเอง หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา ปีการศึกษา 2557” ได้ระบุให้หลักสูตรเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีบุคลิกภาพของความเป็นผู้นำและมีวินัยทั้งต่อตนเองและผู้อื่นมากขึ้น อีกทั้งส่งเสริมให้บัณฑิตมีความกล้าในการแสดงออกและกล้าในการตัดสินใจให้เพิ่มทักษะการสื่อสารและการประสานงานกับผู้อื่น นอกจากนี้ให้เพิ่มสมรรถนะด้านภาษาต่างประเทศทั้งภาษาอาหรับและภาษาอังกฤษเพื่อให้บัณฑิตมีความเป็นสากลมากขึ้น

## 12. ผลกระทบจากข้อ 11.1 ข้อ 11.2 และข้อ 11.3 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

### 12.1 การพัฒนาหลักสูตร

จากนโยบายของประเทศไทยสู่ “ไทยแลนด์ 4.0” ประกอบกับสถานการณ์ความไม่สงบและความรุนแรงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนผลการประเมินผู้บัณฑิตและผลการประเมินตนเองของหลักสูตร จึงจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา โดยปรับปรุงวิธีการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) จัดการศึกษาบางรายวิชาในลักษณะเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work-integrated Learning) มีรายวิชาสหกิจศึกษา (Co-operative Education) และเพิ่มสมรรถนะทางภาษาต่างประเทศ เพื่อผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล “ไทยแลนด์ 4.0” นอกจากนี้หลักสูตรฉบับปรับปรุงนี้ยังได้เพิ่มความเข้มแข็งทางวิชาการอิสลาม โดยบูรณาการกับศาสตร์อื่นๆ เพื่อผลิตบุคลากรทางอิสลามศึกษาที่มีความพร้อมทางวิชาการอิสลามศึกษาที่ถูกต้อง มีศักยภาพสูงในการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านวิชาการและการทำงาน ดำรงตนอยู่ในกรอบครรลองคลองธรรม มีคุณธรรมและจริยธรรมและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างสันติสุข

### 12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2559 นี้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี คือ เป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นเลิศบนพื้นฐานพหุวัฒนธรรมเพื่อประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์ โดยมีพันธกิจ 3 ประการ คือ 1) สร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการในสาขาที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของภาคใต้ และเชื่อมโยงสู่เครือข่ายสากล 2)

พัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นสังคมฐานความรู้ บนพื้นฐานพหุวัฒนธรรมและหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ผู้ใฝ่รู้ได้มีโอกาสเข้าถึงความรู้ในหลากหลายรูปแบบ 3) ผสมผสานและประยุกต์ความรู้บนพื้นฐานประสบการณ์การปฏิบัติสู่การสอนเพื่อสร้างปัญญาคุณธรรม สมรรถนะและโลกทัศน์สากลให้แก่บัณฑิต อีกทั้งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของวิทยาลัยอิสลามศึกษา ที่จะเป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำด้านวิทยาการอิสลามและโลกมุสลิมในภูมิภาค โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาวิทยาลัยให้เป็นศูนย์กลางเครือข่ายทางการศึกษาและวิจัยด้านวิทยาการอิสลามในระดับภูมิภาค

### 13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

#### 13.1 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

จำนวน 30 รายวิชา ได้แก่

1) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 11 รายวิชา คือ

- 411-101 ภาษากับความคิดและการสื่อสาร
- 417-101 การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ
- 417-102 การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ
- 425-101 มนุษย์กับมรดกทางอารยธรรม
- 426-101 สิ่งแวดล้อมกับสังคม
- 426-105 ภูมิสังคมวัฒนธรรมอาเซียน
- 427-103 มนุษย์กับสังคม
- 427-104 อนาคตศึกษา
- 428-101 วิธีชีวิตชุมชนชายแดนใต้
- 437-101 ปรัชญาชีวิต
- 438-101 ศาสนาวิถี

2) คณะศึกษาศาสตร์จำนวน 4 รายวิชาคือ

- 261-201 ทักษะการคิด
- 264-102 ทักษะชีวิต
- 282-201 ชีวิตและสุขภาพ
- 299-101 วัฒนวิถีแห่งการดำรงชีวิต

3) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวน 3 รายวิชา คือ

- 746-105 คณิตศาสตร์สำหรับสังคมศาสตร์
- 747-101 สถิติในชีวิตยุคใหม่
- 748-101 เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 4) คณะศิลปกรรมศาสตร์จำนวน 2 รายวิชา คือ
  - 914-101 วัฒนธรรมและศิลปะไทย
  - 914-102 สุนทรียภาพในงานศิลปะ
- 5) คณะพยาบาลศาสตร์จำนวน 1 รายวิชา คือ
  - 993-101 สุขภาวะกายและจิต
- 6) คณะวิทยาการสื่อสาร จำนวน 1 รายวิชา คือ
  - 870-101 ความรู้เท่าทันสื่อและการใช้สารสนเทศ
- 7) คณะรัฐศาสตร์ จำนวน 1 รายวิชา คือ
  - 196-101 ชีวิตการเมืองและความเป็นพลเมือง
- 8) กองบริการการศึกษา วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 2 รายวิชา คือ
  - 117-111 โลกทัศน์อาเซียน
  - 117-112 ภูมิปัญญาในการดำเนินชีวิต
- 9) วิทยาลัยอิสลามศึกษา (กฎหมายอิสลาม) จำนวน 4 รายวิชา คือ
  - 766-101 กฎหมายอิสลามเบื้องต้น
  - 766-102 หลักกฎหมายอิสลาม 1
  - 766-210 หลักการปฏิบัติศาสนกิจในอิสลาม
  - 766-220 กฎหมายธุรกิจอิสลาม 1
- 10) วิทยาลัยอิสลามศึกษา (เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม) จำนวน 2 รายวิชา คือ
  - 763-200 การเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น
  - 763-261 การจัดการในอิสลาม

### 13.2 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

- 1) วิชาศึกษาทั่วไป สำหรับทุกๆคณะ จำนวน 1 รายวิชาคือ
  - 761-105 วิธีชีวิตมุสลิม
- 2) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาตะวันออกกลางศึกษาจำนวน 5 รายวิชาคือ
  - 761-100 โลกทัศน์อิสลาม
  - 761-101 อัลกุรอานและสุนนะฮ์
  - 761-104 กิจกรรมประกอบหลักสูตร
  - 761-200 สีเราะฮ์ศึกษา
  - 761-300 วะสะฎียะฮ์ในอิสลาม

- 3) หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา จำนวน 6 รายวิชาคือ
  - 761-100 โลกทัศน์อิสลาม
  - 761-101 อัลกุรอานและซุนนะฮ์
  - 761-104 กิจกรรมประกอบหลักสูตร
  - 761-200 สีเราะฮ์ศึกษา
  - 761-205 อะเก็ดะฮ์ อิสลามียะฮ์
  - 761-300 วะสะฎีเยฮ์ในอิสลาม

- 4) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม จำนวน 8 รายวิชาคือ

- 761-100 โลกทัศน์อิสลาม
- 761-101 อัลกุรอานและซุนนะฮ์
- 761-104 กิจกรรมประกอบหลักสูตร
- 761-200 สีเราะฮ์ศึกษา
- 761-300 วะสะฎีเยฮ์ในอิสลาม
- 761-121 ตัจญ์วีดและอัลกุรอาน 1
- 761-220 ตัจญ์วีดและอัลกุรอาน 2
- 761-320 ตัจญ์วีดและอัลกุรอาน 3

- 5) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขากฎหมายอิสลาม จำนวน 5 รายวิชา คือ
  - 761-100 โลกทัศน์อิสลาม
  - 761-101 อัลกุรอานและซุนนะฮ์
  - 761-104 กิจกรรมประกอบหลักสูตร
  - 761-200 สีเราะฮ์ศึกษา
  - 761-300 วะสะฎีเยฮ์ในอิสลาม

### 13.3 การบริหารจัดการ

- 1) มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ทำหน้าที่บริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ
- 2) คณะกรรมการหลักสูตร พิจารณาและดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 3) ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนเพื่อให้อาจารย์ผู้สอนจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้

4) ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ประเมินผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ใช้บัณฑิตและบัณฑิต โดยนำผลการประเมินไปพัฒนาหลักสูตรในโอกาสต่อไป

## หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

### 1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

#### 1.1 ปรัชญา

ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่มีองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์อิสลามอย่างครอบคลุม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมอย่างสมดุลสามารถประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันในพหุสังคมอย่างมีความสุข มีความคิดริเริ่ม มีวิจรรย์ญาณในการสร้างสรรค์สังคม ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม

#### 1.2 ความสำคัญ

- 1) ตอบสนองความต้องการแต่ละพื้นที่ของชุมชนในด้านการพัฒนาองค์ความรู้และความ เชี่ยวชาญด้านวิทยาการอิสลาม
- 2) สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของมุสลิมบนพื้นฐานการเรียนรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ วิทยาการอิสลาม
- 3) ตอบสนองอัตลักษณ์ในพื้นที่

#### 1.3 วัตถุประสงค์

เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะต่อไปนี้

- 1) มีองค์ความรู้ในศาสตร์อิสลาม และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ตนเองและสังคมได้
- 2) มีความสามารถในการเรียนรู้ศาสตร์ใหม่ๆ โดยการศึกษา ค้นคว้า วิจัยทางด้านอิสลาม ศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการ อิสลามได้อย่างถูกต้อง
- 3) บริการวิชาการด้านอิสลามศึกษาที่ถูกต้องให้แก่ผู้สนใจ
- 4) มีคุณธรรม จริยธรรมในกรอบของศาสนาอิสลาม มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ ความรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศในการใช้ชีวิตในพหุสังคมอย่างมีความสุข
- 5) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

## 2. แผนพัฒนาปรับปรุง

คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในรอบการศึกษา(5ปี)

| แผนการพัฒนา/<br>เปลี่ยนแปลง  | กลยุทธ์  | หลักฐาน/ตัวบ่งชี้   |
|--|--|---|
| 1. ปรับปรุงหลักสูตรตาม<br>เกณฑ์มาตรฐานของ<br>สกอ. และพลวัตขององค์<br>ความรู้ | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ติดตามการปรับปรุงหลักสูตร<br/>อย่างสม่ำเสมอ</li> <li>2. ประชุม/สัมมนาผู้รับผิดชอบ<br/>หลักสูตร อาจารย์ประจำ<br/>หลักสูตร</li> <li>3. ติดตามความก้าวหน้าขององค์<br/>ความรู้ในสาขาวิชา</li> <li>4. ติดตามความคาดหวังของสังคม<br/>ต่อบัณฑิต</li> </ol>  | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. รายงานการประเมินหลักสูตร</li> <li>2. เอกสารการปรับปรุงหลักสูตร</li> <li>3. ผลสรุปและผลการประเมิน<br/>การประชุมสัมมนา</li> <li>4. รายวิชาในหลักสูตรที่สอดคล้อง<br/>กับการเปลี่ยนแปลง<br/>ความต้องการของบัณฑิต</li> </ol>   |
| 2. ส่งเสริมการจัดการเรียน<br>การสอนที่เน้นactive<br>learning                 | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพิ่มพูนทักษะอาจารย์ในการ<br/>จัดการเรียนการสอนที่เน้น</li> <li>2. active learning</li> <li>3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง<br/>อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่างๆ</li> <li>4. จัดให้มีการดูงานในองค์กร<br/>ต่างๆ ที่เกี่ยวกับอิสลาม</li> <li>5. ประเมินประสิทธิภาพการ<br/>เรียนการสอนที่เน้น active<br/>learning</li> </ol> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. จำนวนอาจารย์ที่ร่วมกิจกรรม<br/>การเพิ่มพูนทักษะการจัดการ<br/>เรียนการสอนที่เน้นactive<br/>learning</li> <li>2. ผลการประเมินประสิทธิภาพ<br/>การเรียนการสอนที่เน้นactive<br/>learning</li> <li>3. จำนวนโครงการ การดูงานใน<br/>องค์กร</li> <li>4. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการ<br/>เรียนการสอนที่เน้น active<br/>learning</li> </ol> |
| 3. ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้น<br>ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง                       | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพิ่มพูนทักษะอาจารย์ในการ<br/>จัดการเรียนการสอนที่เน้น<br/>ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</li> <li>2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง<br/>ผู้สอนจาก best practice<br/>การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน</li> </ol>  | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. จำนวนอาจารย์ที่ร่วมกิจกรรม<br/>การเพิ่มพูนทักษะการจัดการ<br/>เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น<br/>ศูนย์กลาง</li> <li>2. ผลการประเมินประสิทธิภาพ<br/>การเรียนการสอนที่เน้น</li> </ol>  |

| แผนการพัฒนา/<br>เปลี่ยนแปลง   | กลยุทธ์   | หลักฐาน/ตัวบ่งชี้  |
|---|---|--|
|   | <p>เป็นศูนย์กลาง</p> <p>3. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการประเมินผลที่เน้นพัฒนาการของผู้เรียนในแผนการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา</p> <p>4. ประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>  | <p>ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p> <p>3. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p> <p>4. จำนวนรายวิชาที่กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง</p> <p>5. จำนวนรายวิชาที่ใช้การประเมินผลที่เน้นพัฒนาการของผู้เรียน</p>        |
| 4. ปรับปรุงวิธีการวัดและการประเมินผล                                | <p>1. กำหนดให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์ข้อสอบในทุกๆรายวิชา</p> <p>2. กำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินแต่ละรายวิชา</p>   | <p>1. รายงานการวิเคราะห์ข้อสอบ</p> <p>2. ผลการวิเคราะห์ข้อสอบ</p> <p>3. เกณฑ์การวัดและประเมินผล</p> <p>4. จำนวนรายวิชาที่ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามเกณฑ์ที่กำหนด</p> <p>5. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อระบบการวัดและประเมินผล</p>               |
| 5.ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้าน | <p>1. พัฒนาทักษะอาจารย์ในการจัดการเรียนรู้และการประเมิน</p> <p>2. ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>3. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบรวมทั้งทักษะการปฏิบัติการในแต่ละด้าน</p> <p>4. ติดตามประเมินทักษะอาจารย์ในการจัดการเรียนรู้และการประ</p> | <p>1. จำนวนอาจารย์ที่ร่วมกิจกรรมการเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้</p> <p>2. ผลการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน</p> <p>3. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์</p> |

| แผนการพัฒนา/<br>เปลี่ยนแปลง                | กลยุทธ์  | หลักฐาน/ตัวบ่งชี้   |
|--|--|---|
|  | เมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา<br>ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ใน<br>แต่ละด้าน | 4. ผลการประเมินนักศึกษาใน<br>แต่ละมาตรฐานผลการเรียนรู้  |
| 6. ส่งเสริมการจัดการ<br>เรียนรู้ภาษาอังกฤษ | 1. ใช้ภาษาอังกฤษ 50% ในการ<br>จัดการเรียนการสอน                        | 1. จำนวนอาจารย์ชาว<br>ต่างประเทศ<br>2. จำนวนรายวิชาที่เปิดสอน<br>ภาษาอังกฤษ<br>3. เอกสารประกอบการสอนที่<br>เป็นภาษาอังกฤษ |

### หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตร

#### 1. ระบบการจัดการศึกษา

##### 1.1 ระบบ

จัดการศึกษาระบบทวิภาค ข้อกำหนดต่างๆ เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี (ภาคผนวก ก ญ)

##### 1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

มีการจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อน ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของคณะกรรมการประจำหลักสูตร

##### 1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

#### 2. การดำเนินการหลักสูตร

##### 2.1 วันในการดำเนินการเรียนการสอน

วันและเวลาทำการของมหาวิทยาลัย

ภาคต้น เดือนสิงหาคม – ธันวาคม

ภาคปลาย เดือนมกราคม – พฤษภาคม

ภาคฤดูร้อน เดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม

##### 2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีส่วนร่วมในการวางแผนคัดเลือกผู้เข้าศึกษาดังต่อไปนี้

1) ต้องสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า



- 2) ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ/หรือ เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของการคัดเลือกของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 3) ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์การคัดเลือกภายใต้โครงการนักเรียนที่มีผลการเรียนดี โครงการส่งเสริมเด็กดีมีคุณธรรม โครงการรับนักศึกษาชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และโครงการคัดเลือกโดยตรงที่วิทยาลัยอิสลามศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ

### 2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

- 1) ความรู้และทักษะพื้นฐานด้านภาษาอาหรับและอังกฤษค่อนข้างต่ำจากผลการเรียนรายวิชา 417-101 และ 714-102 ของนักศึกษาชั้นปีที่1
- 2) ความรู้และทักษะพื้นฐานด้านการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศค่อนข้างต่ำจากผลการเรียนรายวิชา 748-101
- 3) ขาดทักษะในการปรับตัวเข้ากับระบบการเรียนในระดับอุดมศึกษา
- 4) ด้านเศรษฐกิจ ฐานะทางครอบครัวค่อนข้างยากจน ไม่มีค่าลงทะเบียนและค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนจากรายงานการประชุมของฝ่ายกิจการนักศึกษา มีการกู้เงินกยศ. มากกว่าร้อยละ 90

### 2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

- 1) นักศึกษาที่มีผลการเรียนภาษาอาหรับและอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ให้เข้าอบรมทักษะภาษาอาหรับและภาษาอังกฤษจากศูนย์ภาษาและทดสอบภาษาอาหรับ วิทยาลัยอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 2) จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษา เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานด้านอิสลามศึกษาและทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่ออิสลามศึกษา
- 3) จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมและปรับพื้นฐานทักษะการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ
- 4) จัดปฐมนิเทศแนะแนวการศึกษาและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยและเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา
- 5) จัดหาแหล่งทุนตามความเหมาะสมแก่นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เช่น กู้ระบบ กยศ.

## 2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

| จำนวนนักศึกษา      | จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา |      |      |      |      |
|--------------------|------------------------------|------|------|------|------|
|                    | 2560                         | 2561 | 2562 | 2563 | 2564 |
| ชั้นปีที่ 1        | 60                           | 60   | 60   | 60   | 60   |
| ชั้นปีที่ 2        | -                            | 60   | 60   | 60   | 60   |
| ชั้นปีที่ 3        | -                            | -    | 60   | 60   | 60   |
| ชั้นปีที่ 4        | -                            | -    | -    | 60   | 60   |
| รวม                | 60                           | 120  | 180  | 240  | 240  |
| คาดว่าจะจบการศึกษา | -                            | -    | -    | 60   | 60   |

## 2.6 งบประมาณตามแผน

### 2.6.1 งบประมาณรายรับ (หน่วยบาท)

| รายละเอียดรายรับ                                   | ปีงบประมาณ |           |           |           |           |
|--|------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|  | 2560       | 2561      | 2562      | 2563      | 2564      |
| ค่าธรรมเนียมการศึกษา<br>ค่าหน่วยกิต ระดับปริญญาตรี | 1,920,000  | 4,080,000 | 6,240,000 | 8,400,000 | 8,880,000 |
| รวมรายรับ  | 1,920,000  | 4,080,000 | 6,240,000 | 8,400,000 | 8,880,000 |

### 2.6.2 งบประมาณรายจ่าย (หน่วยบาท)

| หมวดเงิน                             | ปีงบประมาณ |           |           |           |           |
|--------------------------------------|------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|                                      | 2560       | 2561      | 2562      | 2563      | 2564      |
| ก. งบดำเนินการ                       |            |           |           |           |           |
| 1. ค่าใช้จ่ายบุคลากร                 | 1,544,823  | 1,622,064 | 1,703,167 | 1,788,326 | 1,877,742 |
| 2. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน<br>(ไม่รวม 3) | 300,000    | 300,000   | 300,000   | 300,000   | 300,000   |
| 3. ทุนการศึกษา                       |            |           |           |           |           |
| 4. ใช้จ่ายระดับมหาวิทยาลัย           |            |           |           |           |           |
| รวม (ก)                              | 1,844,823  | 1,922,064 | 2,033,000 | 2,088,326 | 2,177,742 |
|                                      |            |           |           |           |           |

| หมวดเงิน                 | ปีงบประมาณ |           |           |           |           |
|--------------------------|------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| ก. งบลงทุน               |            |           |           |           |           |
| ค่าครุภัณฑ์              | 200,000    | 200,000   | 200,000   | 200,000   | 200,000   |
| รวม (ข)                  | 200,000    | 200,000   | 200,000   | 200,000   | 200,000   |
| รวม (ก) + (ข)            | 2,044,823  | 2,122,064 | 2,233,000 | 2,288,326 | 2,377,742 |
| จำนวนนักศึกษา            | 60         | 120       | 180       | 240       | 240       |
| ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา | 34,080.38  | 17,683.87 | 12,405.56 | 9,534.69  | 9,907.26  |

## 2.7 ระบบการศึกษา

- แบบชั้นเรียน
- แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- แบบทางไกลผ่านสื่อแพรภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
- แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning)
- แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
- อื่นๆ (ระบุ)

## 2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี

## 2.9 การจัดการเรียนการสอน

- หลักสูตรนี้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้น active learning ร้อยละ 70 ของรายวิชาทั้งหมด โดยแต่ละรายวิชาจัดการเรียนการสอนที่เน้น active learning ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนชั่วโมงบรรยาย
- ทุกรายวิชาในหลักสูตรนี้ใช้ภาษาอังกฤษร่วมในการจัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา
- หลักสูตรนี้มีรายวิชาที่สอดแทรก Work Integrated Learning ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของรายวิชาในหลักสูตร

### 3. หลักสูตรและอาจารย์

#### 3.1 หลักสูตร

|  |                                     |                 |
|--|-------------------------------------|-----------------|
| 3.1.1 จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า | 136                                 | หน่วยกิต        |
| 3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร                        |                                     |                 |
| <b>ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป</b>                  | <b>30</b>                           | <b>หน่วยกิต</b> |
| 1) กลุ่มวิชาภาษาไม่น้อยกว่า                    | 9                                   | หน่วยกิต        |
| 2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ไม่น้อยกว่า             | 6                                   | หน่วยกิต        |
| 3) กลุ่มสังคมศาสตร์ ไม่น้อยกว่า                | 6                                   | หน่วยกิต        |
| 4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์           | 9                                   | หน่วยกิต        |
| <b>ข. หมวดวิชาเฉพาะ</b>                        | <b>100</b>                          | <b>หน่วยกิต</b> |
| 1) กลุ่มวิชาแกน                                | 15                                  | หน่วยกิต        |
| 2) กลุ่มวิชาเอก                                |                                     |                 |
| -กลุ่มวิชาเอกบังคับ                            | 47                                  | หน่วยกิต        |
| -กลุ่มวิชาเอกเลือก                             | 12                                  | หน่วยกิต        |
| -กลุ่มวิชาสหกิจศึกษาหรือฝึกงานและภาคนิพนธ์     | 6                                   | หน่วยกิต        |
| 3) กลุ่มวิชาโทไม่น้อยกว่า                      | 20                                  | หน่วยกิต        |
| <b>ค. หมวดวิชาเลือกเสรี</b>                    | <b>6</b>                            | <b>หน่วยกิต</b> |
| <br>   |                                     |                 |
| 3.1.3 รายวิชา                                  |                                     |                 |
| <b>ก.หมวดวิชาศึกษาทั่วไป</b>                   | <b>30</b>                           | <b>หน่วยกิต</b> |
| 1) กลุ่มวิชาภาษา ไม่น้อยกว่า                   | 9                                   | หน่วยกิต        |
| <b>ภาษาไทยบังคับ</b>                           | <b>3</b>                            | <b>หน่วยกิต</b> |
| 411-101  | ภาษา กับความคิดและการสื่อสาร        | 3(3-0-6)        |
|  | Language, Thought and Communication |                 |
| <b>ภาษาอังกฤษบังคับ</b>                        | <b>6</b>                            | <b>หน่วยกิต</b> |
| 417-101  | การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ           | 3(2-2-5)        |
|  | English Listening-Speaking          |                 |
| 417-102  | การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ        | 3(3-0-6)        |
|  | English Reading and Writing         |                 |

เลือกรายวิชาในกลุ่มนี้ จำนวน 0-4หน่วยกิต ตามความสนใจของนักศึกษา

|         |   |          |
|---------|---|----------|
| 417-191 | พัฒนาการอ่าน<br>Reading Development       | 2(2-0-4) |
| 417-193 | บันเทิงศึกษาอังกฤษ<br>English Edutainment | 2(2-0-4) |
| 413-111 | ภาษามลายู 1<br>Malay I                    | 3(2-2-5) |

|                                |               |                 |
|--------------------------------|---------------|-----------------|
| <b>2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์</b> | <b>6</b>      | <b>หน่วยกิต</b> |
| <b>บังคับ</b>                  | <b>1</b>      | <b>หน่วยกิต</b> |
| 281-xxx                        | กีฬา<br>Sport | 1(0-2-1)        |

|                                 |  |          |                 |
|---------------------------------|--|----------|-----------------|
| <b>เลือกรายวิชาในกลุ่มที่ 1</b> | <b>จำนวน</b>                                     | <b>3</b> | <b>หน่วยกิต</b> |
| 264-102                         | ทักษะชีวิต<br>Life Skills                        | 3(3-0-6) |                 |
| 282-201                         | ชีวิตและสุขภาพ<br>Life and Health                | 3(2-2-5) |                 |
| 425-101                         | มนุษย์กับมรดกทางอารยธรรม<br>Man and Civilization | 3(2-2-5) |                 |
| 437-101                         | ปรัชญาชีวิต<br>Philosophy of Life                | 3(3-0-6) |                 |
| 993-101                         | สุขภาพะกายและจิต<br>Healthy Body and Mind        | 3(2-2-5) |                 |

|                                 |  |          |                 |
|---------------------------------|--|----------|-----------------|
| <b>เลือกรายวิชาในกลุ่มที่ 2</b> | <b>จำนวนไม่น้อยกว่า</b>                              | <b>2</b> | <b>หน่วยกิต</b> |
| 261-201                         | ทักษะการคิด<br>Thinking Skills                       | 2(1-2-3) |                 |
| 438-101                         | ศาสนวิถี<br>Religious Paths                          | 2(2-0-4) |                 |
| 914-101                         | วัฒนธรรมและศิลปะไทย<br>Thai Culture and Arts         | 3(3-0-6) |                 |
| 914-102                         | สุนทรียภาพในงานศิลปะ<br>Aesthetics in Artistic Works | 3(3-0-6) |                 |

|   |          |                 |
|---|----------|-----------------|
| <b>3) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์</b>  | <b>6</b> | <b>หน่วยกิต</b> |
| <b>วิชาบังคับ</b>   | <b>1</b> | <b>หน่วยกิต</b> |
| 761-104      กิจกรรมประกอบหลักสูตร<br>Co-Curricular Activities                                    |          | 1(0-0-3)        |
| <b>เลือกรายวิชาในกลุ่มที่ 1 จำนวนไม่น้อยกว่า</b>  | <b>3</b> | <b>หน่วยกิต</b> |
| 117-112      ภูมิปัญญาในการดำเนินชีวิต<br>Wisdom of Living  |          | 3(2-2-5)        |
| 196-101      ชีวิตการเมืองและความเป็นพลเมือง<br>Political Life and Citizenship                    |          | 3(3-0-6)        |
| 299-101      วัฒนวิถีแห่งการดำรงชีวิต<br>Life Style Enhancement                                   |          | 3(2-2-5)        |
| 427-103      มนุษย์กับสังคม<br>Man and Society  |          | 3(3-0-6)        |
| 428-101      วิถีชีวิตชุมชนชายแดนใต้<br>Ways of Southern Border Community Life                    |          | 3(3-0-6)        |
| <b>เลือกรายวิชาในกลุ่มที่ 2 จำนวนไม่น้อยกว่า</b>  | <b>2</b> | <b>หน่วยกิต</b> |
| 117-111      โลกทัศน์อาเซียน<br>ASEAN Perspective   |          | 2(2-0-4)        |
| 426-104      มนุษย์และสิ่งแวดล้อม<br>Man and Environment  |          | 2(2-0-4)        |
| 426-105      ภูมิสังคมวัฒนธรรมอาเซียน<br>Social Geography of ASEAN                                |          | 2(2-0-4)        |
| 427-104      อนาคตศึกษา<br>Future Study   |          | 3(3-0-6)        |
| 870-101      ความรู้เท่าทันสื่อและการใช้สารสนเทศ<br>Media Literacy and Utilization of Information |          | 3(3-0-6)        |
| <b>4) กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์</b>   | <b>9</b> | <b>หน่วยกิต</b> |
| <b>วิชาบังคับ</b>   | <b>3</b> | <b>หน่วยกิต</b> |
| 748-101      เทคโนโลยีสารสนเทศ <sup>1</sup><br>Information Technology                             |          | 3(2-2-5)        |

<sup>1</sup>หากสอบผ่านทักษะคอมพิวเตอร์ระดับP หรือG จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเรียน748-101 เทคโนโลยีสารสนเทศ

|  |   |          |                 |
|--|---|----------|-----------------|
| <b>เลือกเรียนด้านคณิตศาสตร์และสถิติวิชาใดวิชาหนึ่ง</b> |   | <b>3</b> | <b>หน่วยกิต</b> |
| 276-101  | โพลและการสำรวจสำหรับคนรุ่นใหม่<br>Polls and Surveys of the New Generation |          | 3(2-2-5)        |
| 746-101  | คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน<br>Mathematics in Daily Life                    |          | 3(3-0-6)        |
| <b>เลือกเรียนด้านวิทยาศาสตร์รายวิชาใดวิชาหนึ่ง</b>     |   | <b>3</b> | <b>หน่วยกิต</b> |
| 299-103  | วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคม<br>Science , Technology and Society        |          | 3(3-0-6)        |
| 724-101  | วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน<br>Science in Daily Life                       |          | 3(3-0-6)        |
| 724-103  | วิทยาศาสตร์กับสังคม<br>Science and Society                                |          | 3(3-0-6)        |

นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปที่เปิดสอนในวิทยาลัยหรือคณะอื่น/มหาวิทยาลัยอื่น ที่คณะกรรมการวิชาการวิทยาเขตปัตตานีพิจารณาแล้วว่าเทียบเท่ารายวิชาบูรณาการตามนโยบายของมหาวิทยาลัย สามารถนำมาเทียบเท่าแทนวิชาบังคับในหลักสูตรนี้ได้

|                         |  |                 |
|-------------------------|--|-----------------|
| <b>ข. หมวดวิชาเฉพาะ</b> | <b>100</b>   | <b>หน่วยกิต</b> |
| <b>1) กลุ่มวิชาแกน</b>  | <b>15</b>  | <b>หน่วยกิต</b> |
| 761-100                 | โลกทัศน์อิสลาม<br>Islamic Worldview                              | 3(3-0-6)        |
| 761-101                 | อัลกุรอานและซุนนะฮ์<br>Al-Qur'an and Sunnah                      | 3(3-0-6)        |
| 761-200                 | สี่เราะฮ์ศึกษา<br>Sirah Study                                    | 3(3-0-6)        |
| 761-300                 | วะสะฎียะฮ์ในอิสลาม<br>Wasatiyah in Islam                         | 3(3-0-6)        |
| 763-200                 | การเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น<br>Introduction to Entrepreneurship | 3(3-0-6)        |

นอกจากนี้นักศึกษาจะต้องผ่านการทดสอบภาษาอาหรับจากวิทยาลัยอิสลามศึกษาโดยได้คะแนนไม่น้อยกว่า 150 คะแนน หากได้คะแนนน้อยกว่าที่กำหนด นักศึกษาจะต้องเข้ารับการอบรม

ภาษาอาหรับจากวิทยาลัยอิสลามศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเห็นชอบ โดย  
ได้ผลการอบรมในระดับผ่านในแต่ละขั้นตอนการสอบตามจำนวนชั่วโมง ดังต่อไปนี้

-คะแนนทดสอบ 0 - 50 จะต้องเข้ารับการอบรมภาษาอาหรับจำนวนไม่น้อยกว่า 135  
ชั่วโมง

-คะแนนทดสอบ 51 - 100 จะต้องเข้ารับการอบรมภาษาอาหรับจำนวนไม่น้อยกว่า 90  
ชั่วโมง

-คะแนนทดสอบ 101-150 จะต้องเข้ารับการอบรมภาษาอาหรับจำนวนไม่น้อยกว่า 45  
ชั่วโมง นักศึกษาจะต้องมีผลการสอบอยู่ในระดับผ่าน

| 2) กลุ่มวิชาเอกบังคับ | จำนวน   | 47 | หน่วยกิต |
|-----------------------|---|----|----------|
| 761-120               | ตัจญ์วีตและอัลกุรอาน 1<br>Tajwid and al-Qur'an I                        |    | 1(1-0-2) |
| 761-122               | ภาษาอังกฤษสำหรับอิสลามศึกษา<br>English for Islamic Studies              |    | 2(2-0-4) |
| 761-203               | จริยธรรมและมนุษยสัมพันธ์ในอิสลาม<br>Ethics and Human Relations in Islam |    | 3(3-0-6) |
| 761-205               | อุลุม อัลกุรอาน 1<br>Ulum al-Qur'an I                                   |    | 3(3-0-6) |
| 761-206               | อุลุม อัลหะดีษ<br>Ulum al-Hadith  |    | 3(3-0-6) |
| 761-207               | อะกีดะฮ์ อิสลามีย์ฮ์<br>Aqidah Islamiyah                                |    | 3(3-0-6) |
| 761-208               | ประวัติศาสตร์อิสลาม 1<br>Islamic History I                              |    | 3(3-0-6) |
| 761-212               | อัลหะดีษ 1<br>Al-Hadith 1   |    | 3(3-0-6) |
| 761-217               | กลุ่มแนวคิดในอิสลาม<br>Sectarian Thoughts in Islam                      |    | 3(3-0-6) |
| 761-220               | ตัจญ์วีตและอัลกุรอาน 2<br>Tajwid and al-Qur'an II                       |    | 1(1-0-2) |
| 761-302               | อรรถาธิบายอัลกุรอาน 1<br>Tafsir al-Qur'an I                             |    | 3(3-0-6) |



|                             |  |                    |
|-----------------------------|--|--------------------|
| 761-320                     | ตัจญ์วีตและอัลกุรอาน 3<br>Tajwid and al-Qur'an III                                 | 1(1-0-2)           |
| 761-322                     | วิธีวิทยาการวิจัยทางวิทยาการอิสลาม 1<br>Research Methodology in Islamic Sciences I | 3(2-2-5)           |
| 761-329                     | หลักตะอวะฮ์<br>Principle of Da'wah   | 3(3-0-6)           |
| 761-335                     | สัมมนาทางอิสลาม<br>Seminar on Islam  | 3(1-4-4)           |
| 763-261                     | การจัดการในอิสลาม<br>Islamic Management  | 3(3-0-6)           |
| 766-101                     | กฎหมายอิสลามเบื้องต้น<br>Introduction to Fiqh                                      | 3(3-0-6)           |
| 766-102                     | หลักกฎหมายอิสลาม 1<br>Principles of Fiqh   | 3(3-0-6)           |
| <b>3) กลุ่มวิชาเอกเลือก</b> | <b>จำนวนไม่น้อยกว่า</b>  | <b>12 หน่วยกิต</b> |
| 761-211                     | อุลุม อัลกุรอาน 2<br>Ulum al-Qur'an II   | 3(3-0-6)           |
| 761-214                     | สังคมมุสลิม<br>Muslim Society  | 3(3-0-6)           |
| 761-215                     | อารยธรรมอิสลาม<br>Islamic Civilization   | 3(3-0-6)           |
| 761-216                     | ตัจญ์วีต<br>Tajwid   | 3(2-2-5)           |
| 761-218                     | ศาสนาโลก<br>World Religions  | 3(3-0-6)           |
| 761-219                     | อิสลามและวัฒนธรรม<br>Islam and Culture   | 3(3-0-6)           |
| 761-323                     | ประวัติศาสตร์อิสลาม 2<br>Islamic History II  | 3(3-0-6)           |
| 761-324                     | ปรัชญาอิสลาม<br>Islamic Philosophy   | 3(3-0-6)           |

|  |   |                 |
|--|---|-----------------|
| 761-325  | อิหมฺลกะลาม<br>Ilm al-Kalam   | 3(3-0-6)        |
| 761-327  | แนวคิดทางการเมืองในอิสลาม<br>Political Thoughts in Islam                            | 3(3-0-6)        |
| 761-330  | อิสลามในโลกปัจจุบัน<br>Islam in Contemporary World                                  | 3(3-0-6)        |
| 761-331  | เพศสภาวะในอิสลาม<br>Gender Issues in Islam  | 3(3-0-6)        |
| 761-434  | บทบาทของศาสนาในสังคมปัจจุบัน<br>Role of Religion in Contemporary Society            | 3(3-0-6)        |
| 761-436  | วิธีวิทยาการวิจัยทางวิทยาการอิสลาม 2<br>Research Methodology in Islamic Sciences II | 3(1-4-4)        |
| 761-450  | อิสลามกับสันติภาพ<br>Islam and Peace  | 3(3-0-6)        |
| 761-451  | อรรถาธิบายอัลกุรอาน 2<br>Tafsir al-Qur'an II  | 3(3-0-6)        |
| 761-453  | อุลุมอัลกุรอาน 3<br>Ulum al-Qur'an II   | 3(3-0-6)        |
| 761-454  | อุลุมอัลหะดีษ 2<br>Ulum al-Hadith II  | 3(3-0-6)        |
| 761-455  | ตัศรียญ อัลหะดีษ<br>Takhrij al-Hadith   | 3(3-0-6)        |
| 761-456  | ขบวนการอิสลาห์และตัญญิดิต<br>Islah and Tajdid Movement                              | 3(3-0-6)        |
| 766-210  | หลักปฏิบัติศาสนกิจในอิสลาม<br>Fiqh al-Ibadat  | 3(3-0-6)        |
| 766-220  | กฎหมายธุรกรรมอิสลาม 1<br>Fiqh al-Muamalat I   | 3(3-0-6)        |
| <b>4) กลุ่มวิชาสหกิจศึกษาหรือฝึกงานและภาคนิพนธ์จำนวน</b> | <b>6</b>  | <b>หน่วยกิต</b> |
| 761-464  | สหกิจศึกษา<br>Cooperative Education   | 6(0-36-0)       |

|         |                             |  |          |
|---------|-----------------------------|--|----------|
| หรือ    |                             |  |          |
| 761-461 | ภาคนิพนธ์<br>Senior Project |  | 3(0-9-0) |
| 761-463 | การฝึกงาน<br>Field Word     |  | 3(0-9-0) |

**5) กลุ่มวิชาโท จำนวนไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต**

นักศึกษาเลือกเรียนวิชาโทสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งที่เปิดสอนในวิทยาเขตปัตตานี ตามหน่วยกิตขั้นต่ำของแต่ละสาขาวิชาโท โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

**ค. หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต**

นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาใดๆ ที่สนใจที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หรือมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

**สาขาวิชาโทอิสลามศึกษา(สำหรับนักศึกษาหลักสูตรอื่น)**

นักศึกษาที่เลือกเรียนสาขาอิสลามศึกษาเป็นวิชาโทจะต้องลงทะเบียนเรียนจำนวนไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิตแยกเป็นกลุ่มวิชาดังนี้

|                      |   |    |          |
|----------------------|---|----|----------|
| 1) กลุ่มวิชาโทบังคับ | จำนวน                                   | 12 | หน่วยกิต |
| 761-100              | โลกทัศน์อิสลาม<br>Islamic Worldview     |    | 3(3-0-6) |
| 761-205              | อุลุม อัลกุรอาน1<br>Ulum al-Qur'an I    |    | 3(3-0-6) |
| 761-206              | อุลุม อัลหะดีษ<br>Ulum al-Hadith        |    | 3(3-0-6) |
| 761-207              | อะกีดะฮ์อิสลามียะฮ์<br>Aqidah Islamiyah |    | 3(3-0-6) |

**2) กลุ่มวิชาโทเลือก จำนวน 8 หน่วยกิต**

โดยให้นักศึกษาเลือกเรียนจากรายวิชาที่เปิดสอนในสาขาวิชาอิสลามศึกษาที่อยู่ในกลุ่มวิชาวิชาเอกบังคับหรือวิชาเอกเลือก

**หมายเหตุ** ในกรณีที่วิชาแกนหรือวิชาเอกตรงกับกลุ่มวิชาโทบังคับของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา ที่เลือกอิสลามศึกษาเป็นวิชาโท ให้เลือกเรียนรายวิชาอื่นในกลุ่มวิชาเอกบังคับในสาขาอิสลามศึกษาแทน

**ความหมายของเลขรหัสประจำรายวิชาที่ใช้ในหลักสูตรและหน่วยกิต**

เลขรหัสประจำรายวิชาที่ใช้ในหลักสูตรประกอบด้วยเลข 6 หลักเช่น 761-101 มีความหมายดังนี้

|                  |         |                      |
|------------------|---------|----------------------|
| เลขรหัส 3 ตัวแรก | หมายถึง | รหัสภาควิชา/สาขาวิชา |
| เลขรหัสตัวที่ 4  | หมายถึง | ชั้นปี               |
| เลขรหัสตัวที่ 5  | หมายถึง | กลุ่มวิชา            |
| เลขรหัสตัวที่ 6  | หมายถึง | ลำดับวิชา            |

**ความหมายของจำนวนหน่วยกิตเช่น 3 (3-0-6)**

|             |         |                                     |
|-------------|---------|-------------------------------------|
| เลขตัวที่ 1 | หมายถึง | จำนวนหน่วยกิตรวม                    |
| เลขตัวที่ 2 | หมายถึง | จำนวนชั่วโมงทฤษฎีต่อสัปดาห์         |
| เลขตัวที่ 3 | หมายถึง | จำนวนชั่วโมงปฏิบัติต่อสัปดาห์       |
| เลขตัวที่ 4 | หมายถึง | จำนวนชั่วโมงศึกษด้วยตนเองต่อสัปดาห์ |

## 3.1.4 แสดงแผนการศึกษาของนักศึกษา

## ชั้นปีที่ 1

| ภาคการศึกษาที่ 1                            |           | ภาคการศึกษาที่ 2                              |           |
|---|-----------|---|-----------|
| <b>หมวดวิชาศึกษาทั่วไป</b>                  |           | <b>หมวดวิชาศึกษาทั่วไป</b>                    |           |
| 417-101 การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ           | 3(2-2-5)  | 411-101 ภาษากับความคิดและการสื่อสาร           | 3(3-0-6)  |
| xxx-xxx เลือกกลุ่มมนุษยศาสตร์ ในกลุ่มที่ 1* | 3         | 417-102 การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ          | 3(3-0-6)  |
| xxx-xxx เลือกกลุ่มสังคมศาสตร์ในกลุ่มที่ 2** | 2         | xxx-xxx เลือกกลุ่มสังคมศาสตร์ในกลุ่มที่ 1***  | 3         |
| <b>หมวดวิชาเฉพาะ วิชาแกน</b>                |           | <b>หมวดวิชาเฉพาะวิชาแกน</b>                   |           |
| 761-100 โลกทัศน์อิสลาม                      | 3(3-0-6)  | xxx-xxx เลือกกลุ่มมนุษยศาสตร์ในกลุ่มที่ 2**** | 2         |
| <b>หมวดวิชาเฉพาะ (วิชาเอกบังคับ)</b>        |           | <b>หมวดวิชาเฉพาะวิชาแกน</b>                   |           |
| 766-101 กฎหมายอิสลามเบื้องต้น               | 3(3-0-6)  | 761-101 อัลกุรอานและสุนนะฮ์                   | 3(3-0-6)  |
| 761-122 ภาษาอังกฤษสำหรับอิสลามศึกษา         | 2(2-0-4)  | <b>หมวดวิชาเฉพาะ (วิชาเอกบังคับ)</b>          |           |
|   |           | 761-121 ตัจญ์วีดและอัลกุรอาน 1                | 1(1-0-2)  |
|   |           | 766-102 หลักกฎหมายอิสลาม 1                    | 3(3-0-6)  |
| <b>รวม</b>                                  | <b>16</b> | <b>รวม</b>                                    | <b>18</b> |

\*เลือกเรียน 3 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ในกลุ่มที่ 1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ดังรายวิชาต่อไปนี้ 264-102 (ทักษะชีวิต), 282-201 (ชีวิตและสุขภาพ), 425-101 (มนุษย์กับมรดกทางอารยธรรม), 437-101 (ปรัชญาชีวิต), 993-101 (สุขภาพกายและจิต).

\*\*เลือกเรียน 2 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ในกลุ่มที่ 2 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ดังรายวิชาต่อไปนี้ 117-111 (โลกทัศน์อาเซียน), 426-104 (มนุษย์และสิ่งแวดล้อม), 426-105 (ภูมิสังคมวัฒนธรรมอาเซียน), 427-104 (อนาคตศึกษา), 870-101 (ความรู้เท่าทันสื่อและการใช้สารสนเทศ)

\*\*\*เลือกเรียน 3 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ในกลุ่มที่ 1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ดังรายวิชาต่อไปนี้ 117-112 (ภูมิปัญญาในการดำเนินชีวิต), 196-101 (ชีวิตการเมืองและความเป็นพลเมือง), 299-101 (วัฒนธรรมแห่งการดำรงชีวิต), 427-103 (มนุษย์กับสังคม), 428-101 (วิถีชีวิตชุมชนชายแดนใต้)

\*\*\*\*เลือกเรียน 2 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ในกลุ่มที่ 2 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ดังรายวิชาต่อไปนี้ 261-201 (ทักษะการคิด), 438-101 (ศาสนวิถี), 914-101 (วัฒนธรรมและศิลปะไทย), 914-102 (สุนทรียภาพในงานศิลปะ)

**ชั้นปีที่ 2**

| ภาคการศึกษาที่ 1                         |           | ภาคการศึกษาที่ 2                          |           |
|--|-----------|---|-----------|
| <b>หมวดวิชาศึกษาทั่วไป</b>               |           | <b>หมวดวิชาศึกษาทั่วไป</b>                |           |
| 748-101 เทคโนโลยีสารสนเทศ                | 3(2-2-5)  | xxx-xxx เลือกเรียนด้านคณิตศาสตร์และสถิติ* | 3         |
| <b>หมวดวิชาเฉพาะ วิชาแกน</b>             |           | <b>หมวดวิชาเฉพาะ วิชาแกน</b>              |           |
| 761-200 สื่อเราะย์ศึกษา                  | 3(3-0-6)  | xxx-xxx เลือกเรียนด้านวิทยาศาสตร์**       | 3         |
| <b>หมวดวิชาเฉพาะ วิชาเอกบังคับ</b>       |           | <b>บังคับกลุ่มมนุษยศาสตร์</b>             |           |
| 761-203 จริยธรรมและมนุษยสัมพันธ์ในอิสลาม | 3(3-0-6)  | 761-104 กิจกรรมเสริมหลักสูตร              | 1(0-2-1)  |
| 761-205 อุลุม อัลกุรอาน 1                | 3(3-0-6)  | <b>บังคับกลุ่มสังคมศาสตร์</b>             |           |
| 761-206 อุลุมอัลหะดีษ                    | 3(3-0-6)  | 761-104 กิจกรรมเสริมหลักสูตร              | 1(0-0-3)  |
| 761-217 กลุ่มแนวคิดในอิสลาม              | 3(3-0-6)  | <b>หมวดวิชาเฉพาะวิชาเอกบังคับ</b>         |           |
| xxx-xxx วิชาเอกเลือก                     | 3         | 761-207 อะกีดะฮ์อิสลามียะฮ์ 1             | 3(3-0-6)  |
|  |           | 761-212 อัลหะดีษ 1                        | 3(3-0-6)  |
|  |           | 761-208 ประวัติศาสตร์อิสลาม1              | 3(3-0-6)  |
|  |           | 761-220 ตัจญูวีดและอัลกุรอาน 2            | 1(0-2-1)  |
|  |           | xxx-xxx วิชาโท                            | 3         |
| <b>รวม</b>                               | <b>21</b> | <b>รวม</b>                                | <b>21</b> |

\*เลือกเรียน 3 หน่วยกิตจากกลุ่มวิชาด้านคณิตศาสตร์และสถิติ จากรายวิชาต่อไปนี้ 276-101(โพลและการสำรวจสำหรับคนรุ่นใหม่), 746-101(คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน)

\*\*เลือกเรียน 3 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาด้านวิทยาศาสตร์ จากรายวิชาต่อไปนี้ 299-103 (วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม), 724-101 (วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน), 724-103(วิทยาศาสตร์กับสังคม)

**ชั้นปีที่ 3**  
**สำหรับนักศึกษาเลือกการฝึกงาน**

| ภาคการศึกษาที่ 1                                    |           | ภาคการศึกษาที่ 2  |           |
|---|-----------|---|-----------|
| หมวดวิชาเฉพาะ วิชาแกน<br>761-300 วะสะฎียะฮ์ในอิสลาม | 3(3-0-6)  | หมวดวิชาเฉพาะ วิชาแกน<br>763-200 การเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น | 3(3-0-6)  |
| หมวดวิชาเฉพาะวิชาเอกบังคับ                          |           | หมวดวิชาเฉพาะวิชาเอกบังคับ                                    |           |
| 761-329 หลักตะอวะฮ์                                 | 3(3-0-6)  | 761-320 ตัจฎวีดและอัลกุรอาน 3                                 | 1(1-0-2)  |
| 761-322 วิธีวิทยาการวิจัยทางวิทยาการอิสลาม 1        | 3(2-2-5)  | 761-335 สัมมนาทางอิสลาม                                       | 3(1-4-4)  |
| 761-302 อรรถาธิบายอัลกุรอาน 1                       | 3(3-0-6)  | xxx-xxx วิชาเอกเลือก  | 6         |
| 763-261 การจัดการในอิสลาม                           | 3         | xxx-xxx วิชาโท  | 6         |
| xxx-xxx วิชาโท                                      |           |   |           |
| <b>รวม</b>  | <b>18</b> | <b>รวม</b>  | <b>19</b> |
|   |           | ภาคฤดูร้อน<br>หมวดวิชาฝึกงาน(วิชาเอกบังคับ)                   |           |
|   |           | 761-463 การฝึกงาน*  | 3(0-0-9)  |
|   |           | <b>รวม</b>  | <b>3</b>  |

**ชั้นปีที่ 4**  
**สำหรับนักศึกษาเลือกการฝึกงาน**

| ภาคการศึกษาที่ 1          |           | ภาคการศึกษาที่ 2      |          |
|---------------------------|-----------|-----------------------|----------|
| ภาคนิพนธ์ (วิชาเอกบังคับ) |           |                       |          |
| 761-461 ภาคนิพนธ์         | 3(0-9-0)  | xxx-xxx วิชาโท        | 2(2-0-4) |
| xxx-xxx วิชาโท            | 6         | xxx-xxx วิชาเอกเลือก  | 3(3-0-6) |
| xxx-xxx วิชาเลือกเสรี     | 3         | xxx-xxx วิชาเลือกเสรี | 3(3-0-6) |
| <b>รวม</b>                | <b>12</b> | <b>รวม</b>            | <b>8</b> |

\*ให้นักศึกษาที่เลือกภาคนิพนธ์และการฝึกงาน จำนวนหน่วยกิต 6 หน่วยกิต

**ชั้นปีที่ 3**  
**สำหรับนักศึกษาเลือกสหกิจศึกษา**

| ภาคการศึกษาที่ 1                                    |           | ภาคการศึกษาที่ 2  |           |
|---|-----------|---|-----------|
| หมวดวิชาเฉพาะ วิชาแกน<br>761-300 วะสะฎียะฮ์ในอิสลาม | 3(3-0-6)  | หมวดวิชาเฉพาะ วิชาแกน<br>763-200 การเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น | 3(3-0-6)  |
| หมวดวิชาเฉพาะวิชาเอกบังคับ                          |           | หมวดวิชาเฉพาะวิชาเอกบังคับ                                    |           |
| 761-329 หลักตะวะฮะฮ์                                | 3(3-0-6)  | 761-320 ตัจญ์วีดและอัลกุรอาน 3                                | 1(1-0-2)  |
| 761-322 วิธีวิทยาการวิจัยทางวิทยาการอิสลาม 1        | 3(2-2-5)  | 761-335 สัมมนาทางอิสลาม                                       | 3(1-4-4)  |
| 761-302 อรรถาธิบายอัลกุรอาน 1                       | 3(3-0-6)  | xxx-xxx วิชาเอกเลือก  | 6         |
| 763-261 การจัดการในอิสลาม                           | 3(3-0-6)  | xxx-xxx วิชาโท  | 6         |
| xxx-xxx วิชาโท                                      | 6         |   |           |
| <b>รวม</b>  | <b>21</b> | <b>รวม</b>  | <b>19</b> |

**ชั้นปีที่ 4**  
**สำหรับนักศึกษาเลือกสหกิจศึกษา**

| ภาคการศึกษาที่ 1                   |           | ภาคการศึกษาที่ 2      |           |
|------------------------------------|-----------|-----------------------|-----------|
| หมวดวิชาสหกิจศึกษา (วิชาเอกบังคับ) |           |                       |           |
| 761-464 สหกิจศึกษา                 | 6(0-0-36) | xxx-xxx วิชาเอกเลือก  | 3         |
|                                    |           | xxx-xxx วิชาโท        | 5         |
|                                    |           | xxx-xxx วิชาเลือกเสรี | 6         |
| <b>รวม</b>                         | <b>6</b>  | <b>รวม</b>            | <b>14</b> |



### 3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

#### รายวิชาศึกษาทั่วไป

#### กลุ่มวิชาภาษา

- 411-101 ภาษา กับความคิดและการสื่อสาร 3(3-0-6)**  
**Language, Thought and Communication**  
 ภาษา กับความคิดและการนำเสนอความคิด ทักษะทั้ง 4 ของการสื่อสาร เน้นการฝึกทักษะ การอ่าน การเขียนเพื่อการค้นคว้า แสดงความรู้ ความคิดอย่างมีขั้นตอนและเป็นเหตุผล และสามารถเขียนรายงานได้อย่างเป็นระบบ  
 Language and thought; presentation of ideas through 4 communicative skills; emphasis on reading and writing skills through which researching, systematic and logical presentation of ideas, and report writing
- 413-201 ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร 1 3(3-0-6)**  
**Communicative Malay I**  
 ระบบเสียง อักษรวิธีและการอ่านออกเสียงภาษามลายู ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษามลายูในระดับต้น โครงสร้างประโยคพื้นฐานของภาษามลายู คำศัพท์และสำนวนที่ใช้ บ่อย การสนทนาในสถานการณ์ที่จำเป็นเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน  
 Malay sound system, spelling system and pronunciation; basic listening, speaking, reading and writing skills in Malay; basic sentence structures of Malay; frequently used vocabulary and expressions, conversation in daily life
- 413-202 ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร 2 3(3-0-6)**  
**(Communicative Malay II)**  
 ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาภาษามลายูในระดับพื้นฐาน การสนทนาใน สถานการณ์ที่จำเป็นเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันต่อเนื่องจากรายวิชา ภาษาภาษา มลายูเพื่อการสื่อสาร 1 ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมมลายู  
 Basic listening, speaking, reading and writing skills in Malay; conversation in relevant situations for daily life communication at a higher level as the continuity to Malay for Communication 1, including Malay socio-cultural information

- 413-203 ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร 3 3(3-0-6)  
 (Communicative Malay III)  
 ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษามลายูในบริบทต่างๆ เช่น ธุรกิจ การศึกษา การท่องเที่ยว เป็นต้น การสนทนาในสถานการณ์ที่หลากหลาย การใช้สำนวนในภาษามลายูที่เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมมลายูที่มีความสัมพันธ์กับชนชาติอื่นๆ  
 Listening, speaking, reading and writing skills of Malay in various contexts, such as administrative assistant, education, tourism; conversation in various situations; suitable idioms in Malay; including Malay socio-cultural information related to other nations
- 417-101 การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ 3(2-2-5)  
 English Listening-Speaking  
 การฝึกสนทนาภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันเน้นทักษะการฟังและการพูดโต้ตอบเพื่อให้สามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ฟังเพลง นิทาน ข่าว บทบรรยายสั้นๆ  
 Practice of English conversations in daily life emphasis on listening and speaking skills for accurate and effective communication; practice of listening to songs, tales, news and descriptions
- 417-102 การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ 3(3-0-6)  
 English Reading and Writing  
 การพัฒนาทักษะการอ่าน เน้นการจับใจความสำคัญ ขยายวงศัพท์ พัฒนาทักษะการเขียนประเภทต่าง ในระดับประโยคและข้อความสั้น ๆ  
 Developing reading skills focusing on main ideas and vocabulary improvement; developing grammatical and meaningful sentences and short paragraph writing skills
- 417-191 พัฒนาการอ่าน 2(2-0-4)  
 Reading Development  
 การสร้างนิสัยในการอ่านทักษะการอ่านโดยทั่วไป ฝึกการอ่านและสรุปความข้อเขียนชนิดต่างๆ ในระดับความยากของศัพท์ประมาณ 3,000 คำขึ้น  
 (หมายเหตุ: ไม่เปิดให้นักศึกษาวิชาเอก-โทภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2-4)

Developing good reading habits; general reading skills; practice of reading a wide range of texts; minimum reading level: 3,000 words

Note: not offered to 2<sup>nd</sup> through 4<sup>th</sup> year English majors and minors

**417-193 บันเทิงศึกษาภาษาอังกฤษ 2(2-0-4)**

**English Edutainment**

การเรียนรู้ทักษะภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมและสื่อบันเทิงหลากหลายรูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

English skills learning through a variety of activities and other entertainment media to enhance students' knowledge as well as attitudes towards language learning

**กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์**

**261-201 ทักษะการคิด 2(1-2-3)**

**Thinking Skill**

ความสำคัญของการคิดอย่างเป็นระบบ การใช้ปัญญาหาเหตุผลเพื่อป้องกันและแก้ปัญหา การริเริ่มแนวคิดใหม่ในระดับบุคคลและสถาบัน ฝึกปฏิบัติวิธีคิด สร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดและการตัดสินใจ

Significance of systematic thinking; problem solution and prevention through logical thinking; initiative of new positive ideas at personal and institutional levels; organizing activities to enhance critical, analytical, synthetic and creative thinking; decision making; practice of different kinds of thinking

**264-102 ทักษะชีวิต 3(3-0-6)**

**Life Skill**

ความสำคัญและความหมายของทักษะชีวิต สภาพปัญหาและความเป็นไปในสังคมยุคปัจจุบัน คุณค่าของชีวิตและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ การเข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการปฏิเสธและการตอบรับ ค่านิยมการเลือกบริโภคสื่อ การวางตัวต่อเพื่อนต่างเพศ ทักษะการแก้ปัญหาชีวิตเมื่อเผชิญภาวะวิกฤต การปรับตัว การเสริมสร้างคุณค่าชีวิตและสังคม การมีคุณธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

Significance and meaning of life skills; contemporary life problems and human situation; value of life and human dignity; understanding of oneself and others; constructive problem solving; refusing and accepting skills; values relating to media consumption; behavior toward persons on the opposite sex; skills in approaching life crisis; adjustment; enhancement of life and social values; moral for co-existence

**282-201 ชีวิตและสุขภาพ 3(2-2-5)**

**Life and Health**

องค์ประกอบที่ช่วยให้บุคคลมีสุขภาพดีทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม จิตวิญญาณ การปฏิบัติที่ถูกต้องในการดูแลสุขภาพหลักการเลือกกิจกรรมพลศึกษาและนันทนาการเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิต การเลือกบริโภคในชีวิตประจำวัน การป้องกันอุบัติเหตุและการปฐมพยาบาล พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ การส่งเสริมบุคลิกภาพ และการแต่งกาย

Good health factors : physical, emotional, social and spiritual; appropriate health care; considerations in selecting activities and recreation to enhance quality of life; selection of daily consumption; accident prevention and first aid; precarious behaviours; promoting personality and dress

**425-101 มนุษย์กับมรดกทางอารยธรรม 3(2-2-5)**

**Man and Civilization Heritage**

มรดกทางอารยธรรม การส่งผ่านและการรับอิทธิพลในการดำรงชีวิต ความเป็นมนุษย์ การแสวงหาสันติสุขของมนุษยชาติในศาสนาสำคัญของโลก วิถีชีวิตที่พึงประสงค์ในโลกปัจจุบัน และการยอมรับความหลากหลายของอารยธรรม

Civilization heritage transfer and its influence on human existence; humanity; search for peacefulness of mankind through important world religions; desirable way of life in the present world; acceptance of civilization diversity

**437-101 ปรัชญาชีวิต 3(3-0-6)**

**Philosophy of life**

ความคิดพื้นฐานทางปรัชญา หลักเกณฑ์การจัดสินคุณค่าของชีวิต เพื่อไปสู่คุณค่าทางสังคม โดยนำวิธีการทางจริยศาสตร์มาประยุกต์ใช้ให้เกิดแนวทางที่เหมาะสม

Basic concepts in philosophy; criteria for judging life and social values based on ethical approaches

- 426-104 มนุษย์และสิ่งแวดล้อม** **2(2-0-4)**  
**(Man and Environment)**  
 วิวัฒนาการของมนุษย์ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ความเชื่อ พฤติกรรมการบริโภค การตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ และการเตรียมตัวรับมือต่อภัยพิบัติ  
 Human evolution, basic knowledge of natural resources and environment, relationship between human and environment, belief, consumer behavior, environment awareness, disaster, disaster preparedness and coping strategies
- 438-101 ศาสนาวิถึ** **2(2-0-4)**  
**Religious Paths**  
 หลักศาสนาต่าง ๆ และจริยธรรม เน้นความเข้าใจและการปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับทุกศาสนิกเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ  
 Principles of various religions and ethics; emphasis on mutual understanding and proper practice for peaceful co-existence of believers of different religions
- 914-101 วัฒนธรรมและศิลปะไทย** **3(3-0-6)**  
**Thai Culture and Arts**  
 คุณค่าความงามและความซาบซึ้งในวัฒนธรรมและศิลปะไทยสภาพทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคมที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานศิลปะในแต่ละยุคสมัย  
 Value, beauty and appreciation of Thai culture and arts; socio-economic and political influences on artistic works in particular periods
- 914-102 สุนทรียภาพในงานศิลปะ** **3(3-0-6)**  
**Aesthetics in Artistic Works**  
 องค์ประกอบ รูปแบบและเนื้อหา เอกภาพ ความประสาน และความขัดกันความงามในงานทัศนศิลป์ นาฏศิลป์และสังคีตศิลป์  
 Composition; form and content; unity, harmony and contrast; aesthetics in visual art, dance and music

- 993-101 สุขภาวะกายและจิต** **3(2-2-5)**  
**(Healthy Body and Mind)**  
 สุขภาวะแบบองค์รวม การดูแลสุขภาพกายและจิต การพัฒนาบุคลิกภาพ การสร้างเสริม  
 วุฒิภาวะทางอารมณ์และสุนทรียารมณ์  
 Holistic health; physical and mental health care; personality development;  
 emotional quotient and aesthetics

**กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์**

- 761-104 กิจกรรมประกอบหลักสูตร** **1(0-0-3)**  
**Co-Curricular Activities**  
 การทำกิจกรรมเชิงบูรณาการองค์ความรู้ เน้นประโยชน์สังคมและประโยชน์เพื่อนมนุษย์  
 เป็นกิจที่หนึ่ง ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะ การทำงานเป็นทีมทั้งใน  
 สาขาวิชาและหรือระหว่างสาขาวิชา ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา  
 Knowledge integration activities, emphasis on the benefits to society and  
 mankind as first priority; cultivation of morality, ethics, and public mind,  
 team working within and/or across disciplines under supervision of advisors
- 117-111 โลกทัศน์อาเซียน** **2(2-0-4)**  
**(ASEAN Perspective)**  
 พัฒนาการของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน และการ  
 ยกระดับสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน  
 Evolution of ASEAN and their cooperation toward the ASEAN Community;  
 general information of ASEAN countries
- 117-112 ภูมิปัญญาในการดำเนินชีวิต** **3(2-2-5)**  
**Wisdom of Living**  
 ภูมิปัญญาการคิดและการบริหารจัดการชีวิตอย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย  
 และกระแสสังคมโลก การบูรณาการวัฒนธรรมที่หลากหลายสู่การดำเนินชีวิต การมีจิต  
 สาธารณะและรักษ์สิ่งแวดล้อม การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขบนพื้นฐานคุณธรรม  
 จริยธรรม และหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง

Wisdom, thinking and life management in accordance with changes in Thai and global societies; integration of cultural diversity into a way of life, public-mindedness and environmental conservation, happy living based on moral, ethics and sufficiency economy principles

**196-101 ชีวิตการเมืองและความเป็นพลเมือง 3(3-0-6)**

**Political Life and Citizenship**

ความเป็นพลเมืองกับการดำเนินชีวิตในระบบการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การบริหารจัดการชีวิต

Citizenship and ways of life in political economic and social system; life management

**299-101 วัฒนวิถีแห่งการดำรงชีวิต 3(2-2-5)**

**Life Style Enhancement**

สังคมวิวัฒน์ ธรรมเนียมปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับวิญญูชน กระบวนการกลุ่มเพื่อการพัฒนา การรับรู้ความสุขและความสำเร็จของสังคม เจตคติต่อการมีชีวิตในสังคม จิตวิทยา สังคมเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ จิตวิทยาแบบพอเพียง สมดุลแห่งชีวิต และสังคมที่ยั่งยืน กระบวนการนวมัยภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม การมีจิตสาธารณะและสำนึกรักษ์ถิ่น ธรรมชาติศึกษา การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

Socialization; proper etiquette; group process of development; perception of social success and happiness; attitudes toward social living; social psychology for co-existence and reconciliation, self-sufficiency psychology; life balance and sustainable society; innovative processes in southern multicultural society; public-mindedness and conservation consciousness of homeland; nature study; moral and ethical enhancement; respect for human dignity

- 426-104 **มนุษย์และสิ่งแวดล้อม** 2(2-0-4)  
**(Man and Environment)**  
 วิชาการของมนุษย์ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม  
 ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ความเชื่อ พฤติกรรมการบริโภค การตระหนัก  
 ด้านสิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ และการเตรียมตัวรับมือต่อภัยพิบัติ  
 Human evolution, basic knowledge of natural resources and environment,  
 relationship between human and environment, belief, consumer behavior,  
 environment awareness, disaster, disaster preparedness and coping  
 strategies
- 426-105 **ภูมิสังคมวัฒนธรรมอาเซียน** 2(2-0-4)  
**Social Geography of ASEAN**  
 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประเทศในกลุ่มอาเซียน ประวัติและความสำคัญของประชาคมอาเซียน  
 ความร่วมมือของประเทศในกลุ่มอาเซียน ได้แก่ ด้านการเมืองและความมั่นคง ด้าน  
 เศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ผลกระทบของการรวมกลุ่ม ตลอดจนปัญหาและ  
 อุปสรรค  
 General information about ASEAN countries, history and importance of  
 ASEAN community, ASEAN countries cooperation, i.e. political and security,  
 economic, social and cultural, impact of group forming including problem  
 and barrier
- 427-103 **มนุษย์กับสังคม** 3(3-0-6)  
**Man and Society**  
 มนุษย์ในฐานะสมาชิกของสังคม โครงสร้างและวิวัฒนาการของสังคมมนุษย์ เศรษฐกิจ  
 กฎหมาย การเมือง การปกครองและสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม  
 และผลกระทบ การปรับตัวและการดำรงชีวิตในสังคม เน้นบริบทภาคใต้  
 Man as a social member; structure and evolution of social human,  
 economic, legislative, political, governmental and environmental systems;  
 socio-culture change and their impacts; adaptation and living in society  
 culture; emphasis on southern context



- 427-104 **อนาคตศึกษา** 3(3-0-6)  
**Future Studies**  
 พลวัต ผลกระทบ กระบวนทัศน์เชิงอนาคตในบริบทสังคมไทยและสังคมโลกเน้นการวิเคราะห์ปัญหาและแนวโน้มประชากร สิ่งแวดล้อม พลังงาน เทคโนโลยี เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรมและจริยธรรมเพื่อนำไปสู่การดำรงอยู่ของสังคมอย่างสันติและยั่งยืน  
 Dynamism and its impacts; futuristic paradigms in Thai and global societies, emphasis on analysis of problems and trends in population, environment, energy, technology, economy, politics, society, culture, and ethics for peaceful and sustainable society
- 428-101 **วิถีชีวิตชุมชนชายแดนใต้** 3(3-0-6)  
**Ways of Southern Border Community life**  
 ความหลากหลายของวัฒนธรรม วิถีชีวิต เอกลักษณ์ ความขัดแย้ง การปรับตัว ทูตทางสังคม ภูมิปัญญา เศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาชุมชน ปัญหาและทางเลือกเชิงนโยบาย ภาครัฐเพื่อการพัฒนา  
 Cultural diversity, ways of life, identities, conflicts, adaptation, social capital, local wisdom, sufficiency economy; case study of a community: problems, state policy alternatives in development
- 870-101 **ความรู้เท่าทันสื่อและการใช้สารสนเทศ** 3(3-0-6)  
**Media Literacy and Utilization of Information**  
 ความสำคัญของสื่อและสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ลักษณะและรูปแบบ แหล่งและการเข้าถึง การใช้ประโยชน์จากสื่อและสารสนเทศ ความรู้เท่าทันสื่อ อิทธิพลของข่าวสารและสื่อที่มีต่อชีวิตประจำวัน สังคมและวัฒนธรรม ค่านิยมและความหมายที่แฝงเร้นในเนื้อหาสารผ่านสื่อสารมวลชน จริยธรรมและกฎหมายลิขสิทธิ์หมวดคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์  
 Significances of information for life-long learning; nature and form of information; resources and access; utilization of media and information; media literacy; influence of news and media on daily life; social and

cultural value and hidden meaning in message of mass communication;  
ethical issues and copyright law

### กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

#### 276-101 โพลและการสำรวจสำหรับคนรุ่นใหม่ 3(2-2-5)

##### Polls and Surveys of the New Generation

ความหมายและประเภท ความสำคัญและบทบาทของโพลและการสำรวจ ขั้นตอนการจัดทำโพลและการสำรวจเครื่องมือสำหรับการจัดทำโพลและการสำรวจ การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการทางสถิติสำหรับโพลและการสำรวจ สถิติเชิงบรรยาย สถิติเชิงสรุปอ้างอิง การทดสอบไคสแควร์ การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล การรายงานผลโพลและการสำรวจ การประยุกต์ใช้ผลโพลและการสำรวจในชีวิตประจำวัน การพัฒนาโพลและการสำรวจเป็นงานวิจัย

Definitions and types; significance and role of polls and surveys; procedures of polls and surveys; polls and surveys documents; data collecting; statistics methods; descriptive statistics; inferential statistics; chi-square test; interpretation and presentation of poll and survey results; application of poll and survey result in daily life; development of polls and surveys to research project

#### 299-103 วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคม 3(3-0-6)

##### Science , Technology and Society

ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมผลกระทบ ของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อสุขภาพ สิ่งแวดล้อมและสังคม การใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อการพัฒนาสังคมการป้องกันแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดจากผลกระทบของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

Progress in science and technology; dynamics; ecosystems and environment; impacts of science and technology on health, environment and society; science and technology in social development; preventing and solving social problem arising from science and technology impact

- 724-101 **วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน** 3(3-0-6)  
**Science in Daily Life**  
 ธรรมชาติและองค์ประกอบของวิทยาศาสตร์ ความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน อาหาร สุขภาพ ยารักษาโรค สิ่งทอ ที่อยู่อาศัย เครื่องใช้ไฟฟ้า สิ่งแวดล้อมและมลพิษ การจัดการสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีทางเลือก  
 Nature and component of science; advances in science; science and technology of energy, food, health, medicine, textile, household, electrical appliances; environment and pollution; environmental management and alternative technology
- 724-103 **วิทยาศาสตร์กับสังคม** 3(3-0-6)  
**Science and Society**  
 แนวคิดและพัฒนาการทางวิทยาศาสตร์ วิธีการทางวิทยาศาสตร์ เอกภพ ระบบสุริยะ โลก สสารและพลังงานพลังงานทดแทน สิ่งแวดล้อมและมลพิษ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ปัญหาทางโภชนาการและสุขภาพการสื่อสารโทรคมนาคม การขนส่ง การเกษตรและอุตสาหกรรม ผลกระทบของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อสังคมมนุษย์  
 Concepts and development of science; scientific methods; universe, solar system, earth, matter and energy; environment and pollution; relationship between man and other living organisms; nutrition and health problem; breakthroughs in science and technology; telecommunication; transportation; agriculture and industry; impacts of science and technology on human society
- 746-101 **คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน** 3(3-0-6)  
**(Mathematics in Daily Life)**  
 คณิตศาสตร์รอบตัว คณิตศาสตร์กับธรรมชาติ คณิตศาสตร์กับเทคโนโลยี การให้เหตุผล และตรรกศาสตร์ คณิตศาสตร์สำหรับแก้ปัญหาและการตัดสินใจ การประยุกต์ใช้คณิตศาสตร์ สถิติในชีวิตประจำวัน  
 Mathematics around us; mathematics and nature; mathematics and technology; reasoning logics; mathematics for problems solving and decision making; applications of mathematics; statistics in daily life

**748-101 เทคโนโลยีสารสนเทศ 3(2-2-5)**

**Information Technology**

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูลและการประยุกต์ การจัดการระบบสารสนเทศ การสื่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตและการประยุกต์ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป จริยธรรมในการใช้งานคอมพิวเตอร์และเครือข่าย  
Introduction to computers, database and applications, information system management, data communication and computer network, internet and applications, use of software packages, ethics for computer users and network

**หมวดวิชาเฉพาะ**

**1) กลุ่มวิชาแกน**

**761-100 โลกทัศน์อิสลาม 3(3-0-6)**

**Islamic Worldview**

โครงสร้างศาสนาอิสลามโดยสังเขป หลักอะกีดะฮ์ อิบาดะฮ์ อัคหลาก เป็นต้น  
Brief structure of Islam; principles of Aqidah, Ibadah, Akhlaq, etc

**761-101 อัลกุรอานและซุนนะฮ์ 3(3-0-6)**

**Al-Qur'an and Sunnah**

นิยาม ความเป็นมา โครงสร้าง เนื้อหา ความมหัศจรรย์ ตลอดจนความสำคัญของอัลกุรอานและซุนนะฮ์ในฐานะแหล่งที่มาของอิสลาม

Definition, historical background, structure, content, miracle and the importance of al-Qur'an and Sunnah as sources of Islam

**761-200 สี่เราะฮ์ศึกษา 3(3-0-6)**

**Sirah Study**

วิธีการศึกษาสี่เราะฮ์ การวิเคราะห์และวิพากษ์เนื้อหาสี่เราะฮ์ทั้งในยุคมักกะฮ์และยุคมะดีนะฮ์ ตลอดจนการประยุกต์ใช้บทเรียนจากสี่เราะฮ์ในการดำเนินชีวิต

Methods of Sirah studies; analysis and criticism of Sirah contents in both Meccah and Medinah era; in addition to lessons derived from its Sirah applications in daily life

- 761-300 **วะสะฎีเยฮ์ในอิสลาม** 3(3-0-6)  
**Wasatiyah in Islam**  
 นิยาม ลักษณะเฉพาะ ขอบข่าย หลักการและความสำคัญของวะสะฎีเยฮ์ในอิสลาม  
 ตลอดจนการนำวะสะฎีเยฮ์มาใช้ในสังคมปัจจุบัน  
 Definition, characteristics, scope, principle and significance of Wasatiyah in  
 Islam, including its application in the contemporary society
- 763-200 **การเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น** 3(3-0-6)  
**Introduction to Entrepreneurship**  
 แนวคิดการเป็นผู้ประกอบการ การประยุกต์ทฤษฎีของการเป็นผู้ประกอบการ วิธีการเริ่ม  
 ธุรกิจหรือพัฒนาธุรกิจใหม่ การวิเคราะห์และประเมินโอกาสทางธุรกิจ การศึกษาความ  
 เป็นไปได้ การออกแบบเกณฑ์สำหรับการวางแผน การจัดทำแผนธุรกิจและการพัฒนา  
 ธุรกิจ การรับผิดชอบต่อสังคม หลักจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจในอิสลาม  
 The concept of entrepreneurship, application of entrepreneurship theory,  
 how to start a business or develop a new business, analyzing and evaluating  
 business opportunities, feasibility study; planning design, business plan and  
 business development; corporate social responsibility; Islamic business  
 ethics
- 2) กลุ่มวิชาเอกบังคับ**
- 761-120 **ตัจญ์วีตและอัลกุรอาน 1** 1(1-0-2)  
**Tajwid and al-Qur'an I**  
 หุกมุนุนสะกินะฮ์ ตันวิน มีมสะกินะฮ์ มัดและกฎเกณฑ์ต่างๆ ในการอ่านอัลกุรอานให้  
 ถูกต้อง พร้อมกับท่องจำอัลกุรอาน สุเราะฮ์อัลอะลา และสุเราะฮ์อัลฆอซียะฮ์  
 Hukum Nun Sakinah, Tanwin, MimSakinah, Mad and other rules of reading  
 al-Qur'an correctly, memorizing al-Qur'an surah al-'Ala' and surah al-  
 Ghasyiah

- 761-122 **ภาษาอังกฤษสำหรับอิสลามศึกษา** 2(2-0-4)  
**English for Islamic Studies**  
 ภาษาอังกฤษสำหรับอิสลามศึกษาเบื้องต้น หลักอิมานอิสลามและอิหसान คำศัพท์ทาง  
 อิสลามศึกษาทั่วไป  
 English for Basic Islamic studies; Iman, Islam and Ihsan, terminology of  
 Islamic Studies
- 761-203 **จริยธรรมและมนุษยสัมพันธ์ในอิสลาม** 3(3-0-6)  
**Ethics and Human Relations in Islam**  
 จริยธรรมและบทบาทของจริยธรรมในการพัฒนาบุคลิกภาพ การป้องกันและการ  
 แก้ปัญหาสังคม จริยธรรมส่วนบุคคลและจริยธรรมสังคมในอิสลาม และวิเคราะห์  
 บทบัญญัติอิสลามที่เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในสังคม  
 Ethics and its role in personality development, protecting and solving social  
 problems; individual and social ethics in Islam and analytical study of the  
 Islamic principles relating to human relations which are applicable in the  
 society
- 761-205 **อุลุม อัลกุรอาน1** 3 (3-0-6)  
**Ulum al-Qur'an I**  
 ประวัติความเป็นมาของอุลุมอัลกุรอาน วะหฺยู การรวบรวมและการบันทึกอัลกุรอาน  
 โครงสร้างของเล่ม แนวเนื้อหา การประทานและสาเหตุการประทาน และศึกษาความ  
 แตกต่างระหว่างสุเราะฮ์ มักกียะฮ์และมะดะนียะฮ์  
 Historical background of 'Ulum al-Qur'an; Wahy; compilation and  
 transcription of al-Qur'an; structure and contents of the Holy Scripture; the  
 revelation and its causes; study of the distinction between Makkiah and  
 Madaniah
- 761-206 **อุลุม อัลหะดีษ** 3 (3-0-6)  
**Ulum al-Hadith**  
 ประวัติพัฒนาการอุลุม อัลหะดีษ ความหมายและความสำคัญของหะดีษ การบันทึกหะดีษ  
 สายสืบ(Sanad) และตัวบท (Matan)หะดีษ การจำแนกประเภทและชนิดต่างๆ ของ  
 หะดีษ ตลอดจนมุศฎอละห์ อัลหะดีษ (Mustalah al-Hadith)

Historical development of ‘Ulum al-Hadith (sciences of Hadith); definition, significance, and record of al-Hadith; chain (sanad) and text (Matn) of al-Hadith; classifications and types of Hadith, and Hadith terminology (Mustalah al-Hadith)

**761-207 อะกีดะฮ์ อิสลามียะฮ์ 3 (3-0-6)**

**Aqidah Islamiyah**

ความหมาย ขอบข่าย ความสำคัญและประวัติความเป็นมาของวิชาอะกีดะฮ์ อีमान อิสลามและอิหสาน สิ่งที่ทำให้เสียอีมาน การบารอ์และการวาลาอ์ การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ การศรัทธาต่อบรรดามะลาอิกะฮ์ บรรดากิตาบ บรรดาศาสดาและความเป็นศาสนาดำเนิน อาคิเราะฮ์ เกาะฎอ์และเกาะดีร์

Definition, scope, significance and historical background of ‘Aqidah; Iman, Islam and Ihsan; causes of deterioration of Iman; Bara’ and Wala’; belief in Allah and His angels, Holy Books, prophets and prophethood; belief in the Hereafter, destiny (belief in fate and divine decree)

**761-208 ประวัติศาสตร์อิสลาม 1 3(3-0-6)**

**Islamic History I**

การกำเนิด พัฒนาการ ระเบียบวิธีและหลักฐานทางประวัติศาสตร์อิสลามโดยสังเขป ประวัติศาสตร์อิสลามในสมัยของเคาะลีฟะฮ์อรรอชิดูนทั้งสี่ ได้แก่ อบูบักร อุมัรอุษมานและอาลี

Origin, development, methodology and historical sources of Islamic history; abrife of during the period of KalifahAr-Rashidun: Abu Bakr, ‘Umar, ‘Uthman, and ‘Ali

**761-212 อัลหะดีษ 1 3(3-0-6)**

**al-Hadith I**

วิเคราะห์ประวัติผู้รวบรวมหะดีษ และเงื่อนไขของการรวบรวมโดยเฉพาะอย่างยิ่งหะดีษที่ถูกต้องทั้งหก (เศาะฮ์ิหฺสูลิตตะฮ์) พร้อมกับแนวทางและกระบวนการตัดครึ่งญ์

Analytical study of the history of Hadith collectors and conditions of collection especially the six righteous Ahadith (Sahih al- Sittah) with process and methods of Takhrij

- 761-217 กลุ่มแนวคิดในอิสลาม** **3(3-0-6)**  
**Sectarian Thoughts in Islam**  
 กำเนิด พัฒนาการและแนวคิดสำคัญของสำนักคิดต่างๆ ในอิสลาม เช่น อะฮ์ลฺสุนนะฮ์  
 วัลญะมาอะฮ์ คอวาริจญ์ ซืออะฮ์ มุรญืออะฮ์ ญะบารียะฮ์ กอตะรียะฮ์ และมูตอะซีละฮ์  
 Origin, development and core thoughts of various schools in Islam: Ahl al-  
 Sunnah wa al-Jama'ah, al-Khawarij, Shi'ah, al-Murji'ah, al-Jabriyah, al-  
 Qadariyah and al-Mu'tazilah
- 761-220 ตัจญ์วีตและอัลกุรอาน 2** **1(1-0-2)**  
**Tajwid and al-Qur'an II**  
 หุกมมัด ชนิดของมัดและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการอ่านอัลกุรอานให้ถูกต้องพร้อมกับ  
 ท่องจำอัลกุรอาน สุเราะฮ์อันนาบะฮอ และสุเราะฮ์อัลบुरुจ  
 Hukum of Mad, kinds of Mad and rules of reading al- Qur'an, memorizing  
 al-Qur'an surah al- Naba' and surah al- Buruj
- 761-302 อรรถาธิบายอัลกุรอาน 1** **3 (3-0-6)**  
**Tafsir al-Qur'an I**  
 อายะฮ์ที่เกี่ยวข้องกับอะหฺกามต่างๆ เช่น ซีนา ลีอาน กล่าวหาผู้อื่นทำซีนา ขโมย และอายะฮ์ที่  
 เกี่ยวกับมารยาทต่างๆ ที่ปรากฏในสุเราะฮ์อัลนุรและอัลหุญร็อต  
 Qur'anic verses on Ahkam such as Zina, Li'an, accusing someone commit  
 Zina, thief and Qur'anic verses on moral ethics as describing in surah al-Nur  
 and al-Hujurat
- 761-320 ตัจญ์วีตและอัลกุรอาน 3** **1 (1-0-2)**  
**Tajwid and al-Qur'an III**  
 กฎเกณฑ์ต่างๆในการอ่านอัลกุรอาน เช่น หุกมรออ์ อัศสัคตะอ์ อัลอิดฆอม มาครัจญ์ และ  
 ซีฟัต อัลหุรูฟ เป็นต้น พร้อมกับท่องจำอัลกุรอาน สุเราะฮ์ อัลหุญร็อต อัลมุลกและอัล  
 กอลัม  
 Rules of reading al-Qur'an such as hukum Ra', al-Saktah, al-Idgham, al-  
 Makhraj and sifat al-Huruf; memorizing al-Qur'an surah al-Hujurat al-Mulk  
 and al-Qalam



- 761-322 วิธีวิทยาการวิจัยทางวิทยาการอิสลาม 1** **3 (2-2-5)**  
**Research Methodology in Islamic Sciences I**  
 ความหมายของการวิจัย แนวคิดการวิจัยในอิสลาม ระเบียบวิธีวิจัยทางอิสลาม เครื่องมือ และเทคนิคการวิจัย การวิจัยเอกสารและวิจัยภาคสนาม การเลือกหัวข้อวิจัย การตั้งสมมุติฐาน การทบทวนวรรณกรรม การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และตีความข้อมูล ตลอดจนการเขียนรายงานวิจัย  
 Definitions of research; Islamic concept of research; research methods in Islam, instruments and techniques; documentary and field research; selection of research topics; hypotheses; literature review; data collection; data analysis and interpretation; research report writing
- 761-329 หลักตะอวะฮ์** **3 (3-0-6)**  
**Principles of Da‘wah**  
 ความหมาย เป้าหมาย วิธีการและหลักการตะอวะฮ์ในอิสลาม ประวัติการตะอวะฮ์ของบรรดาศาสดา กระบวนทัศน์อิสลามในการตะอวะฮ์และการตะอวะฮ์ในมิติสากล สื่อและเทคนิคการตะอวะฮ์ในสังคมปัจจุบัน  
 Definition, aims, methods and principles of Da‘wah in Islam; history of prophets’ Da‘wah; Islamic view on Da‘wah and its universal dimensions; means and techniques of Da‘wah in modern society
- 761-335 สัมมนาทางอิสลาม** **3 (1-4-4)**  
**Seminar on Islam**  
 สัมมนาในเรื่องที่เกี่ยวกับอิสลามและสังคมมุสลิม เช่น สถานภาพสตรีมุสลิม บทบาทผู้นำศาสนาในการพัฒนา เป็นต้น  
 Seminar on issues related to Islam and Muslim societies such as Muslim women status, role of Muslim leaders in development etc
- 763-261 การจัดการในอิสลาม** **3(3-0-6)**  
**Islamic Management**  
 มุมมองของอิสลามและการจัดการเชิงสังเคราะห์ วรรณกรรมในการจัดการ สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมองค์การ กระบวนการจัดการ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ การจูงใจ การสื่อสารและการควบคุม การจัดการการเปลี่ยนแปลงและความขัดแย้ง จริยธรรมอิสลาม

ในการทำธุรกิจ คุณภาพและความเป็นเลิศในการจัดการ การพัฒนาการจัดการอย่างต่อเนื่อง ประเด็นการจัดการระดับโลก

Islamic perspective and synthesis of management; literature on management; environment and corporative culture; management process; planning, organizing, leading, motivating, communicating and controlling; managing change and conflict; Islamic business ethics; management quality and excellence; continuous management development; global management issues

766-101 กฎหมายอิสลามเบื้องต้น 3(3-0-6)

#### Introduction to Fiqh

ความหมายของฟิกฮ์และชะรีอะฮ์ กำเนิดและพัฒนาการของฟิกฮ์ ฐานะและบทบาทของฟิกฮ์ในยุคต่างๆ รวมทั้งศึกษา มัชฮับ (สำนักคิด) ต่างๆ ของฟิกฮ์ โดยเน้นมัชฮับชาฟีอี

Definitions of *Fiqh* and *Shari'ah*; origin and development of *Fiqh*, status and roles of *Fiqh* in several periods; *Mazhab* (schools of thoughts) in *Fiqh* with special reference to *Mazhab Shafi'e*

766-102 หลักกฎหมายอิสลาม 1 3(3-0-6)

#### Principles of Fiqh I

ประวัติความเป็นมาของวิชาอุศูลุลฟิกฮ์ หุกม(บทบัญญัติ) ประเภทและที่มาของหุกม เช่น อัลกุรอาน หะดีษ อิจญ์มาอ์ และกีياس

History of the Principles of Fiqh; Islamic jurisprudence; types and sources of Hukm such as al-Qur'an, Hadith, Ijtima', and Qiyas

#### 4) กลุ่มวิชาเอกเลือก

761-211 อุลุมอัลกุรอาน 2 3(3-0-6)

#### Ulum al-Qur'an II

การอธิบายอัลกุรอาน หลักการตีความและนักตีความ อายาตมุหะมาต และมุตะซาบิฮัต นาสีคและมันซูค

Interpretation of the Qur'an; principles of interpretation (Usul al-Tafsir); interpreters (Mufasssirun); Muhkamat verses and Mutashabihat verses, and abrogator verses (*Nasikh*) and abrogated verses (*Mansukh*)

**761-214 สังคมมุสลิม**

**3(3-0-6)**

**Muslim Society**

ความหมาย ความเป็นมา และพัฒนาการของสังคมมนุษย์ แนวคิดและปรัชญาทางสังคมของนักสังคมวิทยาอิสลาม กำเนิดและพัฒนาการของสังคมอิสลาม การจัดระบบทางสังคม สถาบันทางสังคม สวัสดิการและการพัฒนาสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ปัญหาทางสังคม แนวทางการสร้างสังคมอิสลามยุคใหม่ และสภาพสังคมมุสลิมปัจจุบันโดยเน้นสังคมมุสลิมในประเทศไทยและกลุ่มประเทศอาเซียน

Definition, historical background and development of human society; social concept and philosophy of Muslim sociologists; origin and development of Islamic society: social orders, institutions, welfare and social development; social changes and problems; Islamic social construction in modern era; current phenomena of Muslim society, with special emphasis on Muslim society in Thailand and ASEAN countries

**761-215 อารยธรรมอิสลาม**

**3(3-0-6)**

**Islamic Civilization**

ความหมาย ขอบข่าย และการกำเนิดอารยธรรมอิสลาม อารยธรรมเชิงจิตวิญญาณและอารยธรรมเชิงวัตถุ สถาบันการปกครอง สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันการทหารและสถาบันการศึกษา การบูรณะอารยธรรมในยุคสมัยต่าง ๆ อิทธิพลของอารยธรรมอิสลามที่มีต่ออารยธรรมอื่นๆ

Definition, scope, and emergence of Islamic civilization; its spiritual and material bases; administrative, economic, military and educational institutions; civilizational restoration in various periods; influences of Islamic civilization on others

- 761-216 ตัจญ์วีด** **3(2-2-5)**  
**Tajwid**  
 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของวิชาตัจญ์วีด กฎเกณฑ์ต่างๆในการอ่านอัลกุรอานให้ถูกต้อง การฝึกอ่านสุเราะห์อัลบะเกาะเราะฮ์และสุเราะห์อื่นๆ  
 Historical background and importance of Tajwid subject; rules of reciting al-Qur'an correctly; reciting al-Qur'an from *surah* al-Baqarah and others
- 761-218 ศาสนาโลก** **3(3-0-6)**  
**World Religion**  
 ทฤษฎีการกำเนิดศาสนา วิวัฒนาการของศาสนา ประวัติศาสตร์และหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่สำคัญโดยสังเขป  
 Theories on religious origins, development of religions, brief history and teachings of major religions
- 761-219 อิสลามและวัฒนธรรม** **3(3-0-6)**  
**Islam and Culture**  
 หลักฐานต่างๆ จากอัลกุรอาน หะดีษและตามแนวคิดของปวงปราชญ์มุสลิมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม เช่น การอะกีเกาะฮ์ การกล่าวสลาม การคิดาน การแต่งกาย อาหาร วันสำคัญต่างๆ และพิธีการเกี่ยวกับศพ  
 Evidences from the Qur'an, Hadith and cultural, concept for Muslim scholars example 'Aqiqah, greeting (giving Salam), Khitan (circumcision), dressing, food, important days and corpse ceremony arrangement
- 761-323 ประวัติศาสตร์อิสลาม 2** **3(3-0-6)**  
**Islamic History II**  
 ประวัติศาสตร์อิสลามในราชวงศ์อุมัยยะฮ์ อับบาซียะฮ์ อุษมานียะฮ์และโมกุล การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ความเจริญของวิทยาการด้านต่าง ๆ และความสัมพันธ์กับต่างประเทศ  
 Islamic history during the Umayyad, the Abbasid, the Ottoman and the Mogul Dynasties: administration, economy, society, knowledge advancements and international relations

- 761-324 ปรัชญาอิสลาม** **3 (3-0-6)**
- Islamic Philosophy**
- กำเนิด พัฒนาการ และความสำคัญของวิชาปรัชญาในอิสลาม ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญากับศาสนา ประเด็นปัญหาต่างๆ ในทางปรัชญาอิสลาม อิทธิพลของปรัชญากรีกในปรัชญาอิสลาม ประวัติและแนวคิดเชิงปรัชญาของนักปรัชญามุสลิมสำคัญๆ
- Origin, development, and importance of philosophy in Islam; relationship between philosophy and religion; issues in Islamic philosophy; influences of Greek philosophy on Islamic philosophy; history and philosophical thoughts of major Muslim philosophers
- 761-325 อิลมุลกะลาม** **3(3-0-6)**
- Ilm al-Kalam**
- ความแตกต่างระหว่างแนวความคิดคนรุ่นก่อน (สะลัฟ) และคนรุ่นหลัง (เคาะลัฟ) ในเรื่องคุณลักษณะของอัลลอฮ์
- Differences between Salaf and Khalaf thoughts on attributes of Allah
- 761-327 แนวคิดทางการเมืองในอิสลาม** **3(3-0-6)**
- Political Thoughts in Islam**
- พื้นฐานแนวคิดทางการเมืองในอิสลาม ทฤษฎีและระบบการเมืองในอิสลาม อำนาจอธิปไตย ระบบชูรอ (Shura) ความเสมอภาค การคัดเลือกผู้นำ อะห์ลุลฮัลล์ วัลอักด์ (Ahl al-Hall wa al-'Aqd) การบัยอะฮ์ (Pledge of Allegiance) ประวัติการจัดตั้งรัฐอิสลาม แนวคิดทางการเมืองของนักปราชญ์มุสลิมในยุคต้น โดยเปรียบเทียบกับแนวคิดทางการเมืองของนักคิดมุสลิมสมัยใหม่ เช่น ชาห์ วะลียุลลอฮ์ ญะมาลุดดีน อัลอัฟฆอนีย์ มุหัมมัด อับดุลอะรอซีด ร็ฎฏอ ตลอดจนเปรียบเทียบระบบการเมืองอิสลามกับระบบการเมืองสมัยใหม่
- Basic political concepts in Islam; theories and political systems in Islam; sovereignty; shura system; equality; leader selection; Ahl al-Hall wa al-'Aqd, pledge of allegiance; history of establishment of Islamic state; political thoughts of early Muslim scholars compared with those of modern Muslim scholars; such as Shah Waliyullah, Jamaluddin al Afghani Muhammad Abduh, Rashid Rida: and comparison of the Islamic and modern political systems

- 761-330 อิสลามในโลกปัจจุบัน** **3(3-0-6)**  
**Islam in Contemporary World**  
 สถานภาพของโลกมุสลิมตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งสาเหตุของความตกต่ำของโลกมุสลิม  
 Status of the Muslim world after World War II; causes of degradation of Muslim world
- 761-331 เพศสภาวะในอิสลาม** **3(3-0-6)**  
**Gender Issues in Islam**  
 แนวคิดอิสลามว่าด้วยความแตกต่างทางเพศสภาวะ เสรีภาพและความเสมอภาคระหว่างเพศ กฎหมายอิสลามที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของเพศตรงข้าม อิทธิพลของลัทธิสตรีนิยมที่มีต่อสังคมมุสลิม เปรียบเทียบสถานภาพสตรีมุสลิมกับสตรีในสังคมปัจจุบัน ตลอดจนสิทธิมนุษยชนในอิสลาม  
 Islamic views towards genders; liberty and equality between sexes; Islamic law relating to the transgression of gender rights; influence of feminism on Muslim society; comparison of the Muslim women's status with that in present society; human rights in Islam
- 761-434 บทบาทของศาสนาในสังคมปัจจุบัน** **3(3-0-6)**  
**Role of Religion in Contemporary Society**  
 การวิเคราะห์ฐานะ และบทบาทของศาสนาในโลกปัจจุบันเน้นผลกระทบของความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่มีต่อความเชื่อทางศาสนา และการปฏิบัติ  
 Analysis of status and the role of religion in the contemporary world by emphasizing the impacts of scientific and technological advancement onto religious beliefs and practices
- 761-436 วิธีวิทยาการวิจัยทางวิทยาการอิสลาม 2** **3(1-4-4)**  
**Research Methodology in Islamic Sciences II**  
 การเขียนโครงการวิจัย ทำวิจัยภาคปฏิบัติ และการเขียนรายงานการวิจัย  
 Writing research proposal; conducting practical research; research report writing

- 761-450 อิสลามกับสันติภาพ** **3(3-0-6)**  
**Islam and Peace**  
 สันติภาพในทัศนะของอัลกุรอานและอัลหะดีษ สันติวิธีในแนวทางของอิสลาม แนวคิดของนักปราชญ์มุสลิมต่อเหตุการณ์ความรุนแรง การจัดการความขัดแย้งในอิสลาม การต่อต้านลัทธิการก่อการร้าย และแนวทางการอยู่ร่วมกันในพหุสังคม ตลอดจนวิเคราะห์สถานการณ์ภาพและบทบาทของศาสนาในการสร้างสันติภาพในโลกปัจจุบัน  
 Peace according to al- Qur'an and al- Hadith; means of peace in Islam; Muslim scholars' views about violence; conflict solving in Islam; anti-terrorism and co-existence in pluralistic society; analysis of religious status and its role in creating peace in contemporary world
- 761-451 อรรถาธิบายอัลกุรอาน 2** **3(3-0-6)**  
**Tafsir al-Qur'an II**  
 อายะฮ์ที่เกี่ยวข้องกับสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุข การปกครอง สิ่งแวดล้อม จักรวาลและวิทยาศาสตร์  
 Qur'anic verses on society, economy, education, public health, government, environment, universe and sciences
- 761-453 อุลุมอัลกุรอาน 3** **3(3-0-6)**  
**Ulum al-Qur'an III**  
 การขยายความ (Bayan) การอรรถาธิบาย (Tafsir) การตีความ (Ta'wil) การถอดความ (Istinbat) การเข้าใจ (Fahm) และการแปลความหมายอัลกุรอาน อายะฮ์ที่กะมาต และมุตะฮาบีฮาท นาสิคและมันสุค  
 Clarification (*Bayan*), exegesis (*Tafsir*), interpretation (*Ta'wil*), extraction (*Istinbat*), understanding, and translation of al-Qur'an; *Muhkamat* and *Mutashabihat* verses; abrogator verses (*Nasikh*) and abrogated verses (*Mansukh*)
- 761-454 อุลุมอัลหะดีษ 2** **3(3-0-6)**  
**Ulum al-Hadith II**  
 ประวัติการรวบรวมหะดีษ ริฎาล อัลหะดีษ (Rijal al-Hadith) ญัรฮ์และตะอ์ดีล (Jarhwa Ta'dil) อิลาอัลหะดีษ ('Ilal al-Hadith) ฆอริบ อัลหะดีษ (Gharib al-Hadith) และมุค

ทะลัฟ อัลหะดีษ (Mukhtalaf al-Hadith) การปลอมแปลงหะดีษ ตำราและนักปราชญ์  
หะดีษที่สำคัญๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำราหะดีษทั้งหก (Kutub al-Sittah)  
History of *Hadith* compilation; *Hadith* reporters (*Rijal al-Hadith*);  
*JarhandTa'dil*; *'Ilal al-Hadith*; *Gharib al-Hadith*; *Mukhtalaf al-Hadith*;  
*Hadith* fabrication; major books and scholars of *Hadith*, especially the six  
*Hadith* books (*Kutub al-Sittah*)

761-455 ตัครีจญ์ อัลหะดีษ 3(3-0-6)

#### Takhrij al-Hadith

กำเนิด พัฒนาการและความสำคัญของวิชาตัครีจญ์ อัลหะดีษ แนวทางและกระบวนการ  
ตัครีจญ์ แผนภูมิสะเน็ด ตำราและนักปราชญ์ที่เกี่ยวข้อง การใช้คอมพิวเตอร์ในการตัครีจญ์  
Origin, development and importance of Takhrij al-Hadith; process and  
methods of Takhrij; chart of chain (*sanad*); relevant books and scholars;  
using computer for Takhrij

761-456 ขบวนการอิศลาห์และตัจญ์ดีด 3(3-0-6)

#### Islah and Tajdid Movement

นิยาม และความจำเป็นของขบวนการอิศลาห์และตัจญ์ดีดในอิสลาม กำเนิด โครงสร้าง  
เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของขบวนการอิศลาห์และตัจญ์ดีดที่สำคัญๆ ในอิสลาม ตลอดจน  
แนวคิดของนักคิดมุสลิมที่สำคัญๆ ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 18 จนถึงปัจจุบัน  
Definition and importance of reform (*Islah*) and renewal (*Tajdid*) movement  
in Islam; emergence, structure, aim and strategy of some major *Islah* and  
*Tajdid* movements in Islam; thoughts of some great Muslim thinkers since  
18<sup>th</sup> century to the present days

766-210 หลักการปฏิบัติศาสนกิจในอิสลาม 3(3-0-6)

#### Fiqh al-Ibadat

ฟิกฮในส่วนที่เกี่ยวกับศาสนพิธีต่างๆ (อิบาดาต) ทั้งหมดคือการทำ ความสะอาด การ  
ละหมาด การถือศีลอด การจ่ายซะกาต และการประกอบพิธีหัจญ์  
Fiqh on all religious rituals ('Ibadat): cleanliness, prayer (Salat), fasting  
(Siyam), alms giving (Zakat), and performing Hajj



766-220 กฎหมายธุรกิจอิสลาม 1 3(3-0-6)

**Fiqh al-Muamalat I**

ศึกษาการซื้อขายในอิสลาม ประเภทต่างๆ ของการซื้อขาย การโฆษณาสินค้า การลดแลก แจกแถม การคุ้มครองผู้บริโภค การปรับขึ้นราคาสินค้า การกักตุนสินค้า ลิขสิทธิ์ทางการค้า การซื้อขายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การเช่า การจำนำ จำนอง การว่าจ้างสัญญาที่ไม่มี การตอบแทน เช่น วกัฟ ฮิบะฮฺ และฮะดียะฮฺ

Fiqh in relation to sale contract, advertisement, consumer protection, price increasing, pledge and mortgage (Rahn), e-commerce, hire of property, intellectual property, and gift

5) กลุ่มวิชาสหกิจศึกษาหรือฝึกงาน และภาคนิพนธ์

761-461 ภาคนิพนธ์ 3(0-9-0)

**Senior Project**

นักศึกษาทำวิจัยในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาอิสลามศึกษา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำแนะนำ นำเสนอผลในรูปแบบรายงานและนำเสนอที่ประชุมสาขาวิชาอิสลามศึกษา  
Student's conducting the research related to Islamic Studies under supervision of supervisor; written report and presentation in the seminar of Islamic Studies

761-463 การฝึกงาน 3(0-9-0)

**Field Work**

การฝึกงานในหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอิสลามศึกษา ไม่น้อยกว่า 300 ชั่วโมง และทำรายงานเสนอ

Field work in various business units involving Islamic Studies for a minimum of 300 hours and written report required

761-464 สหกิจศึกษา 6(0-36-0)

**Cooperative Education**

การปฏิบัติงานเต็มเวลาของนักศึกษาด้านอิสลามศึกษา ในสถานประกอบการหรือในองค์การที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ภายใต้การดูแลและแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจ

ศึกษาและที่ปรึกษาจากสถานประกอบการ จัดทำรายงานและนำเสนอโครงการสหกิจศึกษา

Full-time job training in field of Islamic studies at work place or related organization, under supervision of the College and employment site; written report and presentation or required.

### 3.2 ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

#### 3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

| ลำดับ<br>ที่ | เลขประจำตัว<br>ประชาชน | ตำแหน่งทาง<br>วิชาการ  | ชื่อ - สกุล                | คุณวุฒิ<br>ระดับอุดมศึกษา            | สาขาวิชา   | สำเร็จการศึกษาจาก  |                              | ภาระการสอนช.ม./ปีการศึกษา |      |      |      |
|--------------|------------------------|------------------------|----------------------------|--------------------------------------|--|--|------------------------------|---------------------------|------|------|------|
|              |                        |                        |                            |                                      |  | สถาบัน   | ปี                           | 2560                      | 2561 | 2562 | 2563 |
| 1.           | 3-9411-<br>00001-65-1  | ผู้ช่วย<br>ศาสตราจารย์ | นายอับดุลรอซิด<br>เจมะมะ   | -M.A.<br><br>-ศศ.บ.                  | -Islamic Studies<br><br>-อิสลามศึกษา                         | -University of Karachi,<br>Pakistan<br><br>-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์   | 1991<br><br>2529             | 300                       | 300  | 300  | 300  |
| 2.           | 3-9404-<br>00255-00-2  | อาจารย์                | นายมุหัมมัดรอฟลี<br>แหวะมะ | -ดุซฎีบัณฑิต<br>-M.A.<br><br>- ศศ.บ. | - อิสลามศึกษา<br>-Islamic History<br>and Art<br>-อิสลามศึกษา | -มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์<br>-Sakarya University, Turkey<br><br>-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์  | 2557<br>1997<br><br>2534     | 300                       | 300  | 300  | 300  |
| 3.           | 3-9604-<br>00187-46-5  | อาจารย์                | นายอับดุลฮาดี<br>สะบูดีง   | -Ph.D.<br><br>- ศศ.ม.<br>- B.A.      | -Islamic Studies<br><br>- อิสลามศึกษา<br>- Usuluddin         | -Universiti Sains Malaysia,<br>Malaysia<br><br>-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์<br>-Al-Azhar University, Egypt                          | 2013<br><br>2547<br>1997     | 300                       | 300  | 300  | 300  |
| 4.           | 3-9604-<br>00298-67-4  | อาจารย์                | นายยูโซะ<br>ตาละ           | -Ph.D.<br><br>-M.A.<br><br>-B.A.     | -Sociology<br><br>-Islamic Studies<br><br>-Islamic Studies   | -University of Utara<br>Malaysia, Malaysia<br><br>-University of Karachi,<br>Pakistan<br><br>-University of Karachi,<br>Pakistan | 2008<br><br>1986<br><br>1984 | 300                       | 300  | 300  | 300  |

| ลำดับ<br>ที่ | เลขประจำตัว<br>ประชาชน | ตำแหน่งทาง<br>วิชาการ | ชื่อ - สกุล     | คุณวุฒิ<br>ระดับอุดมศึกษา         | สาขาวิชา   | สำเร็จการศึกษาจาก  |                      | ภาระการสอนข.ม./ปีการศึกษา |      |      |      |
|--------------|------------------------|-----------------------|-----------------|-----------------------------------|--|--|----------------------|---------------------------|------|------|------|
|              |                        |                       |                 |                                   |  | สถาบัน   | ปี                   | 2560                      | 2561 | 2562 | 2563 |
| 5.           | 3-9101-<br>00092-71-0  | อาจารย์               | นายอิลยาส สีเดะ | -ดุซฎ็อบัฒซ็ิต<br>-ศศ.ม.<br>-B.A. | - อิสลามศึกษา<br>- อิสลามศึกษา<br>-Arabic<br>Language and<br>Islamic Studies | - มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์<br>- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์<br>- Islamic University of<br>Madinah, Saudi Arabia | 2558<br>2550<br>2000 | 300                       | 300  | 300  | 300  |

### 3.2.2 อาจารย์ประจำ

- อาจารย์ชุดเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร

#### 4. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย

ข้อกำหนดในการทำโครงการสาขาวิชาอิสลามศึกษาจัดให้มีขึ้นเพื่อการฝึกฝนปฏิบัติงานวิจัยโดยกำหนดเป็นรายวิชา 761-461ภาคนิพนธ์ ซึ่งนักศึกษาจะต้องทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิสลามศึกษาในมิติด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และวรรณกรรม เป็นการศึกษาในเชิงลึกในด้านอิสลามศึกษา นักศึกษาที่เรียนรายวิชานี้จะต้องทำวิจัยและนำส่งรายงานตามรูปแบบและระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดไว้

##### 4.1 คำอธิบายโดยย่อ

โครงการวิจัยสาขาอิสลามศึกษา ส่งเสริมนักศึกษาให้มีทักษะในการทำวิจัยในสาขาอิสลามศึกษา การเขียนรายงานการวิจัยและนำเสนอผลงานวิจัยที่ประชุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

##### 4.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

- 1) สามารถทำงานเป็นปัจเจกหรือเป็นกลุ่มได้
- 2) มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวิจัยด้านอิสลามศึกษา
- 3) มีทักษะในการใช้เครื่องมือ โปรแกรม ในการทำโครงการวิจัย
- 4) สามารถเขียนรายงานการวิจัยและนำเสนอที่ประชุมได้

##### 4.3 ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ 1 ของชั้นปีที่ 4

##### 4.4 จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต 3(2-2-5)

##### 4.5 การเตรียมการ

- 1) จัดเตรียมคณาจารย์ที่ปรึกษาที่จะดูแลรายวิชาภาคนิพนธ์
- 2) อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาในการเลือกหัวข้อ และกระบวนการศึกษาค้นคว้าและประเมินผล
- 3) อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำบันทึกการให้คำปรึกษา
- 4) จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัย จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 5) จัดให้มีเวทีนำเสนอผลงานวิจัยด้านอิสลามศึกษา

##### 4.6 กระบวนการประเมินผล

- 1) ประเมินผลจากความก้าวหน้าในการทำภาคนิพนธ์
- 2) ประเมินผลจากการนำเสนอปากเปล่าและจากการเขียนรายงาน
- 3) ผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองตามแบบฟอร์ม
- 4) ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแบบฟอร์ม
- 5) ผู้สอนและผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกัน
- 6) การเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนในการนำเสนอผลงาน

## 5. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงานหรือสหกิจศึกษา)

นักศึกษาจะต้องฝึกงานในหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับอิสลามศึกษา นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนแล้วไม่น้อยกว่า 6 ภาคการเรียน ต้องฝึกงานในภาคฤดูร้อนไม่น้อยกว่า 300 ชั่วโมง แล้วทำรายงานเสนอ

### 5.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

- 1) มีทักษะในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ องค์กรภาครัฐ และหน่วยงานเอกชน
- 2) บูรณาการความรู้เพื่อนำไปแก้ปัญหาสำหรับการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม ได้อย่างเหมาะสม
- 3) มีมนุษยสัมพันธ์และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี รวมทั้งสามารถปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงาน/สถานประกอบการได้
- 4) มีความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตาม รวมทั้งแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์
- 5) มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา และมีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน
- 6) เข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม
- 7) มีความกล้าในการแสดงออก และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

### 5.2 ช่วงเวลา

|            |   |                                 |
|------------|---|---------------------------------|
| การฝึกงาน  | : | ภาคฤดูร้อนของชั้นปีที่ 3        |
| สหกิจศึกษา | : | ภาคการศึกษาที่ 1 ของชั้นปีที่ 4 |

### 5.3 การจัดเวลาและตารางสอน

กำหนดให้นักศึกษาฝึกงานจำนวนไม่น้อยกว่า 300 ชั่วโมงและกำหนดให้นักศึกษาปฏิบัติสหกิจศึกษา จำนวน 16 สัปดาห์ ณ สถานประกอบการที่ร่วมจัดสหกิจศึกษากับสถานศึกษา

### 5.4 จำนวนหน่วยกิต

|            |            |           |
|------------|------------|-----------|
| ฝึกงาน     | 3 หน่วยกิต | 3(0-0-9)  |
| สหกิจศึกษา | 6 หน่วยกิต | 6(0-36-0) |

## หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ผลการเรียนรู้กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

### 1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

| คุณลักษณะพิเศษ   | กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา   |
|--|---|
| 1. มีความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษ (Exit Exam) ตามประกาศมหาวิทยาลัย                    | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. เข้าค่ายฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ</li> <li>2. ร่วมกิจกรรมชมรมภาษาอังกฤษ</li> <li>3. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย</li> <li>4. จัดกิจกรรมทั้งในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษร่วมด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละ 50</li> <li>5. ร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของคณะ/มหาวิทยาลัย ผ่านทางโปรแกรม Tell Me More</li> <li>6. สนับสนุนให้นักศึกษามีประสบการณ์ดูงานหรือฝึกงานในต่างประเทศ</li> <li>7. นักศึกษาบางส่วนเข้าร่วมศึกษาแลกเปลี่ยนต่างประเทศผ่านทางโครงการเครือข่ายอิสลามศึกษานานาชาติ (IISN)</li> </ol> |
| 2. มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการวิจัย และที่เกี่ยวข้องกับอิสลามศึกษา                              | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. จัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ</li> <li>2. จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การสืบค้นจากห้องสมุด จากฐานข้อมูลต่างๆ การจัดการเรียนแบบ e-learning</li> <li>3. ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เช่น ClassStart, Google Classroom, Kahoot, LMS1, LMS2</li> <li>4. ส่งเสริมให้นักศึกษาใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอผลงาน เช่น Powerpoint, Prezi, VDO clip, Facebook Live</li> </ol>  |
| 3. มีจิตวิญญาณของการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง มีลักษณะของบัณฑิตมาตรฐานสากล (I-WiSe) | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. จัดกิจกรรมในรายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง</li> <li>2. สนับสนุนงบประมาณในการทำโครงการที่เน้นประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง</li> </ol>   |

| คุณลักษณะพิเศษ                             | กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา  |
|--|--|
|  | 3. จัดกิจกรรมในการนำเสนอโครงการที่เน้นประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง<br>4. สนับสนุนการร่วมโครงการในวันประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่งของคณะ/มหาวิทยาลัย<br>5. สอดแทรกจิตสำนึกของการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่งในการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมของนักศึกษา<br>6. สนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนโครงการ Social Enterprise and Economic Development (SEED) |
| 4) มีภาวะความเป็นผู้นำด้านศาสนาอิสลาม      | 1. จัดอบรมภาวะผู้นำศาสนาอิสลาม<br>2. ส่งเสริมให้มีการระดมทุนในมัสยิด<br>3. ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวอัลกุรอานและบทขอพรในพิธีกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม<br>4. จัดให้มีการเยี่ยมเยียนองค์กรต่างๆทางศาสนาอิสลาม  |
| 5) มีความสามารถในการปาฐกถาธรรมในที่สาธารณะ | 1. จัดอบรมการปาฐกถาธรรมในรูปแบบอิสลาม<br>2. ฝึกให้มีการปาฐกถาธรรมในชั้นเรียน<br>3. ฝึกให้มีการอ่านคัมภีร์ในละหมาดวันศุกร์  |

## 2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

### 2.1 ผลการเรียนรู้คาดหวังของหลักสูตร

1) ประพฤติตนในทางวิชาการและการทำงานในลักษณะที่สะท้อนคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม มีความรับผิดชอบมีบุคลิกความเป็นผู้นำและการอุทิศตนเองเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นเป็นที่ตั้ง

2) มีความเข้าใจในองค์ความรู้เกี่ยวกับอิสลามศึกษาทั้งแนวคิดโมเดลและหลักการในการวิเคราะห์อย่างมีวิจารณ์ญาณตลอดจนการประยุกต์แนวคิดดังกล่าวในบริบทสังคมปัจจุบันและบูรณาการกับศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้

3) ออกแบบวิธีการแก้ไขปัญหาทางอิสลามศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณผ่านทางเทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติตลอดจนการประยุกต์ใช้ในการจัดการข้อมูลทางอิสลามศึกษาได้



4) ใช้ทักษะการนำเสนอทั้งโดยวาจาและงานเขียนทำงานร่วมกับผู้อื่นทักษะการคิดแก้ปัญหาทักษะการจัดการข้อมูลทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความพร้อมในการทำงาน

## 2.2 กลยุทธ์การสอนกลยุทธ์การประเมินผลและCurriculum Mapping

### 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

| มาตรฐานผลการเรียนรู้   | กลยุทธ์การสอน   | กลยุทธ์การประเมินผล   |
|--|---|---|
| <p>1.1 มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>สำนึกในหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งเคารพในสิทธิ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</p> <p>1.2 ตระหนักและเห็นคุณค่าในความต่างและหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่นและนานาชาติ</p> <p>1.3 เสียสละและจิตสาธารณะที่ถูกต้องดีงาม</p> | <p>1) เน้นการเข้าชั้นเรียน การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย และการแต่งกายให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย</p> <p>2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลองและสื่อต่างๆ</p> <p>3) มอบหมายงานกลุ่มและหรืองานรายบุคคลให้คิดทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์</p> <p>4) มอบหมายงานกลุ่มหรืองานรายบุคคลให้ศึกษาบุคคลที่มีความเสียสละและจิตสาธารณะต่อสังคม</p> <p>5) เข้าร่วมกิจกรรมในวันถือประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง(เช่น ให้คิดคำขวัญ และจัดทำโปสเตอร์เกี่ยวกับความเสียสละและจิตสาธารณะที่ถูกต้องและดีงาม)</p> <p>6) อบรมจริยธรรม/บรรยายและนำเสนอกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ(เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีวัตถุประสงค์ไม่สุจริต หรือจากมิจฉาชีพ เป็นต้น)</p> | <p>1) ประเมินจากการเข้าชั้นเรียน สม่ำเสมอ การตรงต่อเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม ความซื่อสัตย์ และการส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงเวลา</p> <p>2) ประเมินจากการมอบหมายงานเดี่ยวและงานกลุ่มที่มีการค้นหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆโดยจะต้องมีการอ้างอิงที่มาของข้อมูลอย่างครบถ้วน</p> <p>3) ประเมินจากความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>4) สังเกตจากพฤติกรรมการเรียน</p> <p>5) ประเมินจากการทำงานกลุ่มและผลงานของกลุ่ม</p> <p>6) ประเมินจากคะแนนจิตพิสัย</p> |

## 2) ด้านความรู้

| มาตรฐานผลการเรียนรู้   | กลยุทธ์การสอน   | กลยุทธ์การประเมินผล   |
|--|---|---|
| <p>2.1 เข้าใจความรู้พื้นฐานของศาสตร์สาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต</p> <p>2.2 รอบรู้โดยผสมผสานเนื้อหาในศาสตร์ต่าง ๆ ทันท่วงที เปลี่ยนแปลงของสังคมวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม</p> <p>2.3 แสวงหาความรู้จากงานวิจัยหรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ</p> <p>2.4 มีความเข้าใจองค์ความรู้เกี่ยวกับอิสลามศึกษา</p> | <p>1) ให้ความรู้ครอบคลุมทฤษฎีและหลักการที่ควรจัดในกลุ่มภาษา กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์</p> <p>2) จัดให้มีการเรียนรู้จากสื่อที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน</p> <p>3) จัดบรรยายพิเศษโดยวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ตรง</p> <p>4) มอบหมายงานให้ค้นคว้าจากสื่อ/งานวิจัยและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>5) จัดให้มีการเรียนรู้จากสภาพจริง</p> | <p>ประเมินความรู้ของนักศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติงานของนักศึกษาในด้านต่างๆ จากสิ่งต่อไปนี้</p> <p>1) การนำเสนอผลงาน</p> <p>2) งานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>3) ประเมินผลด้วยผลการตรวจผลงาน การทดสอบย่อย การสอบกลางภาค และการสอบไล่</p> |

## 3) ด้านทักษะทางปัญญา

| มาตรฐานผลการเรียนรู้  | กลยุทธ์การสอน  | กลยุทธ์การประเมินผล   |
|---|--|---|
| <p>3.1 สามารถบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ให้เกิด ประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม</p> <p>3.2 สามารถสืบค้นและประยุกต์ข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลาย</p> <p>3.3 สามารถคิดวิเคราะห์ รู้เท่าทันสถานการณ์</p> <p>3.4 สามารถนำความรู้ไปเชื่อมโยงกับภูมิปัญญา ท้องถิ่นเพื่อทำความเข้าใจและสร้างสรรค์สังคม</p> <p>3.5 มีความสามารถประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับอิสลามศึกษาและแก้ไขปัญหาทางอิสลามศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์</p> | <p>1) จัดกระบวนการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการคิด(ที่เน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่างๆ)ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เช่น สะท้อนคิด อภิปรายกลุ่ม วิเคราะห์กรณีศึกษา จากสื่อประเภทต่างๆ การโต้วาที การจัดทำโครงการ</p> <p>2) จัดกิจกรรมที่ให้นักศึกษามีโอกาสคิดวิเคราะห์จากกรณีศึกษา บทบาทสมมติ สถานการณ์จริง</p> <p>3) จัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสปฏิบัติจริงและเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น</p> <p>4) อภิปรายกลุ่มย่อยจากสื่อต่างๆ เช่น ภาพถ่าย โปสเตอร์ ข่าว</p> <p>5) สำรวจปัญหาเกี่ยวกับบทเรียนในภาคสนาม</p> <p>6) ให้นักศึกษาสืบค้นจากแหล่งเรียนรู้ที่</p> | <p>1) ประเมินจากการร่วมแสดงความคิดเห็น</p> <p>2) ประเมินจากการทำงานกลุ่ม</p> <p>3) ประเมินจากการนำเสนอผลงาน</p> <p>4) ประเมินจากการเขียนรายงานของนักศึกษา</p> <p>5) ประเมินจากข้อสอบ/การสัมภาษณ์/การสังเกต/การทำแบบฝึกหัด/แบบทดสอบ/ที่ให้นักศึกษาได้ฝึกแก้ปัญหา</p> <p>6) วัดและประเมินความสามารถในการปรับเปลี่ยนตนเองให้เป็นผู้รับสารที่รู้เท่าทันสื่อ</p> |

| มาตรฐานผลการเรียนรู้ | กลยุทธ์การสอน   | กลยุทธ์การประเมินผล |
|----------------------|---|---------------------|
|                      | หลากหลาย<br>7) สอนให้คิดแบบวิทยาศาสตร์และฝึก<br>วิธีการแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์<br>8) ใช้การสอนแบบ PBL<br>9) สอนให้คิดแบบวิเคราะห์แยกแยะ<br>องค์ประกอบของกระบวนการผลิตสื่อ<br>ประเภทต่างๆ<br>10) ฝึกแก้โจทย์ปัญหา |                     |

#### 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

| มาตรฐานผลการเรียนรู้  | กลยุทธ์การสอน  | กลยุทธ์การประเมินผล   |
|---|--|---|
| 4.1 มีความรับผิดชอบต่อนักศึกษาที่ใน<br>ฐานะผู้นำหรือ สมาชิกกลุ่ม<br>4.2 สามารถปรับตัว รับฟัง ยอมรับ<br>ความคิดเห็นและ ทำงานร่วมกับผู้อื่น<br>ได้ทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม<br>4.3 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน<br>ในองค์กรและกับบุคคลทั่วไป<br>4.4 สามารถรวมกลุ่มคิดริเริ่ม วางแผน<br>และตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่าง<br>เหมาะสม ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข<br>4.5 รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่าง<br>ต่อเนื่อง | 1) มอบหมายให้นักศึกษาทำงานเป็น<br>กลุ่ม ฝึกการเป็นผู้นำสมาชิกกลุ่ม ฝึก<br>ความรับผิดชอบและปฏิสัมพันธ์<br>ระหว่างกัน และ/หรือนำเสนอหน้าชั้น<br>เรียน<br>2) มอบหมายงานรายบุคคลและงาน<br>กลุ่มให้นักศึกษาติดตามสื่อข่าวสารอย่าง<br>ต่อเนื่องจากแหล่งเรียนรู้ประเภทต่างๆ<br>3) เสนอผลงานโดยการจัดบอร์ด<br>นิทรรศการ<br>4) ศึกษาภาคสนามและนำผล<br>การศึกษาภาคสนามมาจัดแสดงและ<br>อภิปรายในชั้นเรียน<br>5) ทักษะศึกษาและมอบหมายงานให้<br>สรุปลงการทัศนศึกษาเป็นกลุ่ม<br>6) จัดสถานการณ์ที่เป็นปัญหาให้<br>นักศึกษารวมกลุ่มกันแก้ไขปัญหา<br>7) มอบหมายงานรายบุคคล | 1) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออก<br>ของนักศึกษาขณะทำกิจกรรมกลุ่ม<br>2) ประเมินความสม่ำเสมอของการเข้า<br>ร่วมกิจกรรมกลุ่ม<br>3) ประเมินความรับผิดชอบในหน้าที่ที่<br>ได้รับมอบหมาย<br>4) ประเมินการทำงานกลุ่ม<br>5) ประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม<br>6) จัดโอกาสให้เพื่อนร่วมชั้นประเมิน<br>การทำงานกลุ่ม<br>7) จัดให้มีแบบทดสอบความรู้จากการ<br>ทัศนศึกษา |

## 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

| มาตรฐานผลการเรียนรู้   | กลยุทธ์การสอน  | กลยุทธ์การประเมินผล  |
|--|--|--|
| <p>5.1 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน</p> <p>5.2 ก้าวทันเทคโนโลยีปัจจุบันและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อการสืบค้น นำเสนอและสื่อสาร</p> <p>5.3 เข้าใจปัญหา วิเคราะห์ และเลือกใช้กระบวนการทางคณิตศาสตร์และสถิติที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา</p> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่เน้นการฝึกทักษะทั้งสี่ของการสื่อสารในระหว่างผู้เรียน ผู้สอน</li> <li>2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาสามารถพูด เขียน วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากสื่อที่นำเสนอ</li> <li>3) ฝึกปฏิบัติการฟังจากสื่อประเภทต่างๆ</li> <li>4) ฝึกเขียนเพื่อการสื่อสารในรายงานกลุ่มและรายงานเดี่ยว</li> <li>5) บรรยาย สาธิต และฝึกปฏิบัติการพูดภาษาไทย วิเคราะห์การฝึกปฏิบัติและร่วมอภิปรายเสนอแนะข้อบกพร่อง</li> <li>6) ฝึกปฏิบัติการเปิดรับสื่อและข่าวสารประเภทต่างๆ</li> <li>7) จัดโอกาสให้นักศึกษานำเสนอผลงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางคณิตศาสตร์และสถิติ</li> <li>8) บรรยาย สาธิต ฝึกปฏิบัติ</li> <li>9) ฝึกใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลทางสถิติ</li> <li>10) มอบหมายให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากเว็บไซต์สื่อการสอน e-learning และทำรายงานโดยเน้นการค้นคว้าจากแหล่งที่มาของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ</li> </ol> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน</li> <li>2) ทักษะในการเขียนรายงาน</li> <li>3) ใบงาน</li> <li>4) ทักษะในการพูด</li> <li>5) ทักษะการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</li> <li>6) ความสามารถในการใช้ทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่ออธิบาย ผลงานได้อย่างเหมาะสม</li> <li>7) ประเมินจากรายงานและรูปแบบการนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี</li> <li>8) การสังเกตพฤติกรรม</li> </ol> |























## หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

### 1. ภาวะเทียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน(เกรด)

เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี

### 2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

| กระบวนการ  | ผู้รับผิดชอบ   | กำหนดเวลา                         |
|--|--|-----------------------------------|
| 1. ประเมินความสอดคล้องของข้อสอบ ถึงผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานหลักสูตร   | อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา                                 | ก่อนสอบกลางภาคและปลายภาค 10 วัน   |
| 2. ประเมินความสอดคล้องของข้อสอบกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา   | ประธานหลักสูตร   | ก่อนสอบกลางภาคและปลายภาค 7 วัน    |
| 3. คณะกรรมการประจำวิทยาลัยรับรองผลการประเมินของรายวิชา   | หัวหน้าภาค โดยการมอบอำนาจของคณะกรรมการประจำวิทยาลัย        | ก่อนสอบกลางภาคและปลายภาค 3 วัน    |
| 4. ประเมินผลการฝึกงาน/การปฏิบัติงานในสถานประกอบการจากอาจารย์ผู้สอน ผู้เกี่ยวข้องในสถานประกอบการ ผลงานของนักศึกษา | อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา และผู้เกี่ยวข้องในสถานประกอบการ | หลังสิ้นสุดกระบวนการฝึกปฏิบัติงาน |
| 5. นักศึกษาประเมินผลสัมฤทธิ์ของตนเอง   | นักศึกษา   | สัปดาห์สุดท้ายของภาคการศึกษา      |
| 6. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต  | ผู้ใช้บัณฑิต   | เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา            |

### 3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

- 1) เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2558
- 2) เข้าร่วมกิจกรรมตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 3) เข้าร่วมกิจกรรมตามข้อกำหนดของแผนกวิชาและวิทยาลัยอิสลามศึกษา
- 4) ส่งภาคนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

## หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

### 1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

#### การเตรียมการในระดับมหาวิทยาลัย

- 1) อาจารย์ใหม่ทุกคนต้องเข้ารับการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่
- 2) อาจารย์ใหม่ทุกคนต้องได้รับการฝึกอบรมตามโครงการสมรรถนะการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

#### การเตรียมการในระดับคณะ/ วิทยาลัย

- 1) อาจารย์ใหม่ทุกคนต้องเข้ารับการปฐมนิเทศ
- 2) อาจารย์ใหม่ทุกคนต้องได้รับการฝึกอบรมด้านการสอน การจัดทำเอกสารประกอบการสอนและการวิจัย

### 2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

#### 2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

##### การพัฒนาระดับมหาวิทยาลัย

- 1) จัดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหัวข้อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดการเรียนการสอนรายวิชา พื้นฐาน การสร้างครุมีอาชีพ การสอนที่เน้น active learning
- 2) มีโครงการพัฒนาสมรรถนะการสอนอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ซึ่งครอบคลุมทักษะการจัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐานและขั้นสูง การผลิตสื่อการสอน รวมทั้งการวัดและการประเมินผล

##### การพัฒนาระดับคณะ/ วิทยาลัย

- 1) จัดอบรม/อบรมเชิงปฏิบัติการให้กับอาจารย์ใหม่ ในด้านการเรียนการสอน

#### 2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

##### การพัฒนาในระดับมหาวิทยาลัย

- 1) มหาวิทยาลัยให้ทุนสนับสนุนการไปเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอผลงานทางวิชาการในต่างประเทศ
- 2) มหาวิทยาลัยมีโครงการพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก โดยการให้ทุนสนับสนุนเงินค่าใช้จ่ายรายเดือนสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการที่นำเสนอผลงานพัฒนาการเรียนการสอน และทำวิจัย

##### การพัฒนาระดับคณะ / วิทยาลัย

- 1) วิทยาลัยจัดงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยให้กับอาจารย์



- 2) วิทยาลัยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะการทำวิจัยและการเขียนบทความวิชาการให้อาจารย์
- 3) วิทยาลัยจัดโครงการเพื่อเป็นเวทีให้อาจารย์มีบทบาทในการบริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้แก่ชุมชน
- 4) วิทยาลัยจัดการประชุมวิชาการเพื่อให้อาจารย์เข้าร่วมนำเสนอและแลกเปลี่ยนทางวิชาการ

## หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

### 1. การกำกับมาตรฐาน

- 1) มีกรรมการวิชาการระดับคณะ/วิทยาลัยดูแลคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรในภาพรวม
- 2) มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทำหน้าที่ วางแผน ดำเนินการควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร
- 3) มีผู้รับผิดชอบหลักสูตร ทำหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การติดตามประเมินผลหลักสูตร
- 4) มีอาจารย์ผู้ประสานงานรายวิชา ทำหน้าที่ จัดทำ มคอ.3 และ มคอ.4 วางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับอาจารย์ผู้สอน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนและติดตามประเมินผลรายวิชาที่รับผิดชอบเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

### 2. บัณฑิต

- 1) มีการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกปี เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร
- 2) มีการสำรวจการได้งานทำของบัณฑิตทุกปี เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

### 3. นักศึกษา

#### 3.1 การรับนักศึกษา

##### 3.1.1 การรับนักศึกษา

หลักสูตรกำหนดเกณฑ์และคุณสมบัติของนักศึกษาใหม่โดยอิงตามประกาศของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และวิทยาลัยอิสลามศึกษา

##### 3.1.2 การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา

หลักสูตรได้มีจัดเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษาให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยให้นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการต่างๆที่มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยอิสลามศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมทั้งด้านวิชาการและด้านการใช้ชีวิตก่อนเข้าศึกษา

### 3.2 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา

3.2.1 การควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรได้เสนอชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาในการดูแลนักศึกษาแต่ละชั้นปีแก่ภาควิชาฯ เพื่อแต่งตั้งและจัดอบรมแนวทางการให้คำปรึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้ให้คำแนะนำด้านวิชาการ การใช้ชีวิตและปัญหาอื่นๆ หากปัญหาดังกล่าวเกินกำลังของอาจารย์ที่ปรึกษาให้อาจารย์ที่ปรึกษาแจ้งหัวหน้าแผนกเพื่อประสานงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป

#### 3.2.2 การพัฒนาศักยภาพนักศึกษา และการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

##### 1) กลุ่มทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation skills)

หลักสูตรได้แจ้งอาจารย์ผู้สอนให้ใช้เทคนิคการสอนที่เสริมทักษะด้านนี้ในบางหัวข้อของรายวิชาต่างๆ ที่เปิดสอน โดยร่วมกับคณะจัดโครงการ (International Islamic Studies Networking : IISN) เพื่อเป็นการสร้างโอกาสให้นักศึกษาได้มีเดินทางไปแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ณ มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ และยังเป็นโอกาสในการไปศึกษาต่ออย่างต่างประเทศในอนาคตอีกด้วย

### 3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา

- 1) มีการติดตามและรายงานผลการคงอยู่ของนักศึกษา
- 2) มีการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรหลังสำเร็จการศึกษา
- 3) มีการระบบการจัดการข้อร้องเรียน และมีการสำรวจความพึงพอใจต่อผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา

## 4.อาจารย์

### 4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์

#### 4.1.1 ระบบการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร

หลักสูตรทำการสำรวจจำนวนและคุณภาพอาจารย์ประจำหลักสูตร เสนอภาควิชาอิสลามศึกษาให้รับทราบ เพื่อวิเคราะห์ความต้องการอาจารย์ในรอบ 5 ปี อีกทั้งกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติและวิธีการคัดเลือกของอาจารย์ใหม่ ในเรื่องผลการเรียน ผลงานวิชาการ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทักษะคิดและบุคลิกภาพ โดยเน้นความสอดคล้องของสาขาวิชาที่จบโดยอาจารย์ใหม่ต้องมีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก ในสาขาอิสลามศึกษา หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง อาจารย์ใหม่จะได้รับการปฐมนิเทศ โดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

#### 4.1.2 ระบบการบริหารอาจารย์

หลักสูตรกำหนดในอาจารย์ประจำหลักสูตรต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ เช่น ด้านการเรียนการสอน ด้านการทำวิจัย อย่างน้อย 1 กิจกรรมต่อภาคการศึกษา โดยอาจารย์ประจำหลักสูตรต้องนำผลที่ได้จากกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรเมื่ออาจารย์ประจำหลักสูตรพบเจออุปสรรคใดๆ ควรนำแจ้งปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน การเรียนการสอน ให้หัวหน้าแผนกทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไปอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญา

โท ทางหลักสูตรและภาควิชากำหนดไว้ว่า ภายใน 2 ปีจะต้องไปเรียนต่อในระดับปริญญาเอก โดยจะ  
ช่วยประสานงานในเรื่องทุนการศึกษาจากแหล่งต่างๆ

#### 4.1.3 ระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

อาจารย์ในหลักสูตรจะต้องเข้าโครงการพัฒนาอาจารย์ในด้านต่างๆ ที่จัดโดยมหาวิทยาลัย  
หรือหน่วยงานอื่นๆ อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง

### 4.2 คุณภาพอาจารย์

4.2.1 มีการติดตามและรายงานร้อยละของอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ

4.2.2 มีการติดตามและรายงานการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของอาจารย์

### 4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์

4.3.1 มีการรายงานอัตราการคงอยู่ของอาจารย์

4.3.2 มีการสำรวจความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารงานของหลักสูตร

## 5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

### 5.1 สารของรายวิชาในหลักสูตร

หลักสูตรจะทำการปรับปรุงทุก 5 ปี โดยคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร ประธานหลักสูตร  
จัดทำร่างหลักสูตร แล้วนำเสนอให้คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรทุกท่านร่วมพิจารณา โดยจะ  
รวบรวมข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตร และข้อเสนอแนะจาก มคอ.5 ในแต่ละรายวิชา  
และมคอ.7 เพื่อนำมาปรับปรุงในหลักสูตร คณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตรวิเคราะห์ curriculum  
mapping ให้สอดคล้องกับ learning outcomes คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรรับข้อเสนอจาก  
ผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเพื่อนำเสนอหลักสูตรปรับปรุงผ่านการเห็นชอบคณะกรรมการ  
แต่ละระดับจนถึงสกอ.

### 5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

#### 5.2.1 การพิจารณากำหนดผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทำการประชุมเพื่อรับทราบรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาค  
การศึกษาหัวหน้าแผนกฯ จัดรายวิชาให้ผู้สอนตามความถนัดและความเชี่ยวชาญของอาจารย์ผู้สอน  
ตามจำนวนโหลดของแต่ละคน (อาจารย์ปกติ 10 หน่วยกิต/ภาคการศึกษา, อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่ง  
บริหาร 6 หน่วยกิต/ภาคการศึกษา, หัวหน้าแผนกฯ 7 หน่วยกิต/ภาคการศึกษา)

#### 5.2.2 การกำกับกระบวนการเรียนการสอนและตรวจสอบการจัดทำ มคอ. 3 และ มคอ. 4

หลักสูตรมีการประเมินหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ TQF กำกับอาจารย์ผู้สอน  
รับทราบกำหนดส่งรายงานรายวิชา มคอ.3 ก่อนเปิดภาคการศึกษา 30 วัน ผ่านระบบ intranet  
ประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเพื่อติดตามและพิจารณาตรวจสอบ มคอ.3 ร่วมกัน ก่อนเปิดภาค

การศึกษาเพื่อพิจารณาการบูรณาการการเรียนการสอนเข้ากับการวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รายงานผลการดำเนินงานของรายวิชา (มคอ.5) หลังปิดภาคการศึกษา ไม่เกิน 30 วัน การประเมินหลักสูตรตามแบบ มคอ.7 หรือ SAR ให้กำหนดแล้วเสร็จก่อน 60 วันหลังจากจบปีการศึกษา พร้อมการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ

### 5.2.3 การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการโดยแบ่งตามชั้นปี เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษามีอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำกิจกรรมของนักศึกษามีคลินิกให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาประจำวิทยาลัย

### 5.2.4 การอุทธรณ์ของนักศึกษา

นักศึกษาสามารถยื่นคำร้องเพื่อขออุทธรณ์ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการสอบ ผลคะแนน และวิธีการประเมินผลจัดช่องทางรับคำร้องเพื่อการขออุทธรณ์ของนักศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาการอุทธรณ์ของนักศึกษา

## 5.3 การประเมินผู้เรียน

การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้งการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาและการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

## 6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

### 6.1 การบริหารงบประมาณ

คณะ/วิทยาลัยหลักสูตรจัดสรรงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์ และวัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนและสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา

### 6.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

#### 6.2.1 หนังสือ/ตำรา

หนังสือและตำราในห้องพักอาจารย์ประจำแผนกวิชาและห้องสมุดของทั้งวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

#### 6.2.2 สื่อการเรียนรู้

ระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย ระบบการเรียนการสอนออนไลน์ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนของวิทยาลัย

#### 6.2.3 ครุภัณฑ์

ห้องเรียนและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

### 6.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

6.3.1 อาจารย์ประจำหลักสูตรแจ้งรายการสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่จำเป็นในที่ประชุมแผนกวิชา ด้านตำรา หนังสือ ห้องสมุดอุปกรณ์การเรียนการสอน

6.3.2 หัวหน้าแผนกวิชาทำเรื่องแจ้งไปยังภาควิชาฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัย  
รับทราบ เพื่อดำเนินการจัดหาให้กับผู้สอนและผู้เรียน

#### 6.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากรการเรียนรู้

6.4.1 ประเมินความเพียงพอจากผู้สอน ผู้เรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

6.4.2 จัดระบบติดตามการใช้ทรัพยากร เพื่อเป็นฐานข้อมูลประกอบการประเมิน

### 7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

| ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน  | ปีที่ 1 | ปีที่ 2 | ปีที่ 3 | ปีที่ 4 | ปีที่ 5 |
|--|---------|---------|---------|---------|---------|
| (1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีการประชุม<br>หลักสูตรเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงาน<br>หลักสูตรอย่างน้อยปีการศึกษาละสองครั้ง โดยต้องบันทึกการ<br>ประชุมทุกครั้ง | /       | /       | /       | /       | /       |
| (2) มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบ<br>มาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา   | /       | /       | /       | /       | /       |
| (3) มีรายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์<br>ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อน<br>การเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกวิชา                                    | /       | /       | /       | /       | /       |
| (4) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและรายงานผลการ<br>ดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5<br>และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษา<br>ที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา   | /       | /       | /       | /       | /       |
| (5) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามมหาวิทยาลัย/<br>สภาวิชาชีพกำหนด ภายใน 60 วันหลังสิ้นสุดปีการศึกษา   | /       | /       | /       | /       | /       |
| (6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่<br>กำหนดใน มคอ.3 และมคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของ<br>รายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา                                | /       | /       | /       | /       | /       |
| (7) มีการพัฒนา/ปรับปรุง การจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน<br>หรือการประเมินผลการเรียนรู้จากผลการดำเนินงานที่รายงานใน<br>ผลการดำเนินการของหลักสูตรปีที่ผ่านมา                                | /       | /       | /       | /       | /       |
| (8) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้าน<br>การจัดการเรียนการสอน  | /       | /       | /       | /       | /       |

| ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน   | ปีที่ 1 | ปีที่ 2 | ปีที่ 3 | ปีที่ 4 | ปีที่ 5 |
|---|---------|---------|---------|---------|---------|
| (9) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง   | /       | /       | /       | /       | /       |
| (10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง | /       | /       | /       | /       | /       |
| (11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0                 |         |         |         | /       | /       |
| (12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่เฉลี่ย ไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0                                    |         |         |         |         | /       |

ผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง 2 ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ 1-5 และอย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

## หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

### 1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

#### 1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

- 1) ประเมินรายวิชา โดยนักศึกษา
- 2) ประเมินกลยุทธ์การสอนโดยทีมผู้สอนหรือระดับภาควิชา
- 3) ประเมินจากผลการเรียนของนักศึกษา
- 4) ประเมินจากพฤติกรรมของนักศึกษาในการอภิปราย การซักถามและการตอบคำถามในชั้นเรียน
- 5) ดำเนินการวิจัยเพื่อการพัฒนากลยุทธ์การสอน

#### 1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

- 1) นักศึกษาประเมินอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา
  - 2) สังเกตการณ์ โดยผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ประธานหลักสูตร/ทีมผู้สอน
  - 3) รายงานผลการประเมินทักษะอาจารย์ให้แก่อาจารย์ผู้สอนและผู้รับผิดชอบหลักสูตร
- เพื่อใช้ในการปรับปรุงกลยุทธ์การสอนของอาจารย์ต่อไป

4) คณะรวบรวมผลการประเมินทักษะของอาจารย์ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา/ปรับปรุงทักษะ กลยุทธ์การสอน

## 2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

- 1) ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประเมินหลักสูตรหลังสิ้นสุดการสอนแต่ละปี โดยนักศึกษาในชั้นปีนั้นๆ
- 2) คณะประเมินหลักสูตรโดยนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย
- 3) มหาวิทยาลัยประเมินหลักสูตรบัณฑิตใหม่
- 4) มหาวิทยาลัยประเมินหลักสูตรโดยผู้ใช้บัณฑิต
- 5) คณะประเมินหลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

## 3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

คณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน ดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ (Key Performance Indicators) ในหมวดที่ 7 ข้อ 7

## 4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน

- 1) ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจัดทำรายงานการประเมินผลหลักสูตร
- 2) ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้สอน จัดประชุม สัมมนา เพื่อนำผลการประเมินมาวางแผนปรับปรุงหลักสูตร และกลยุทธ์การสอน
- 3) เชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรและกลยุทธ์การสอน

## ภาคผนวก



## ภาคผนวก ก

## ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทุกคน

## 1. อาจารย์ดร. อับดุลฮาดี สะบูดิง

## 1.1 ภาระงานสอน

| รายวิชา |                         | หน่วยกิต |
|---------|-------------------------|----------|
| 761-205 | อุลุม อัลกุรอาน 1       | 3(3-0-6) |
| 761-206 | อุลุม อัลหะดีษ          | 3(3-0-6) |
| 761-207 | อะกีดะฮ์อิสลามียะฮ์     | 3(3-0-6) |
| 761-212 | อัลหะดีษ 1              | 3(3-0-6) |
| 761-211 | อุลุม อัลกุรอาน 2       | 3(3-0-6) |
| 761-300 | วะสะฎีเยฮ์ในอิสลาม      | 3(3-0-6) |
| 761-302 | อรรถาธิบายอัลกุรอาน 1   | 3(3-0-6) |
| 761-451 | อรรถาธิบายอัลกุรอาน 2   | 3(3-0-6) |
| 761-456 | ขบวนการอิสลาห์และตัจญิด | 3(3-0-6) |

## 1.2 ผลงานทางวิชาการการค้นคว้าวิจัย หรือการแต่งตำรา

## 1.2.1งานวิจัย

1) อับดุลฮาดี สะบูดิง, ญาดุลฮัก มิงสมร,อับดุลรอซิด เจมะมะ, อิสมาแอ กาเต๊ะ (2559) ความรู้และทัศนะของบุคลากรและนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เกี่ยวกับการบริจาคเลือด(ผู้ร่วมวิจัย ได้รับทุนอุดหนุนจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)

## 1.2.2บทความวิชาการ

1) Abdulhadee Sabuding, (2014). Explanation of Akidah in the Works of Patani Ulama and its Relation to Method of Aqidah Huraian By Imam al-Nawawi, International Journal of Nusantara Islam, Vol.02, No.02, 2014. (21-30)

2) Abdulhadee Sabuding,(2014).Penghuraian Akidah Dalam Karya Ulama'Patani Dan Hubungkaitnya Dengan Metodo Huraian Akidah Oleh Imam Al-Nawawi. รายงานสัมมนา International Conference on

Islam in Malay World (ICON IMAD III) Klana Beach Resort Port Dickson (Kompleks Baitul Hilal) Lot 4506, Batu8, Jalan Pantai, 71050.Port Dickson, Negeri Sembilan, Malaysia.จัดโดย มหาวิทยาลัย มาลายาวันที่ 19-21 กันยายน 2014 (หน้า 393-404)

3) อับดุลฮาดี สะบูดิง, (2015).**Akidah Wasatiyyah Menurut Pandangan Syeikh Abdul Al-Qadir Al-Mandiliy: Suatu Kajian Dalam Kitab Perisai Bagi Sekelian Mukallaf.** International Conference on Islam in Malay World (ICON IMAD V)วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. จัดโดย วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วันที่ 12-14 กันยายน 2558 (หน้า 926-941)

4) อับดุลฮาดี สะบูดิง, (2557).**อากีดะฮฺซาลัฟและแนวทางการการศรัทธาต่อคุณลักษณะของอัลลอฮฺ.** รายงาน/Proceedings สัมมนาวิชาการระดับชาติ ด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ครั้งที่ 2 วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. จัดโดย วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วันที่ 24 ธันวาคม 2557.(หน้า118-131 )

5) อับดุลฮาดี สะบูดิง, (2559).**ความรู้และทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เกี่ยวกับอากีดะฮฺซาลัฟ.** รายงาน/Proceedings การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 5 ประจำปี 2559 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. วันที่ 24-26 เมษายน 2559. (หน้า 524-530)

## 2. อาจารย์ดร. มุหัมมัดรอฟลี แวะหะมะ

### 2.1 ภาระงานสอน

| รายวิชา |                              | หน่วยกิต |
|---------|------------------------------|----------|
| 761-122 | ภาษาอังกฤษเพื่ออิสลามศึกษา   | 3(3-0-6) |
| 761-200 | สี่เราะศึกษา                 | 3(3-0-6) |
| 761-208 | ประวัติศาสตร์อิสลาม 1        | 3(3-0-6) |
| 761-323 | ประวัติศาสตร์อิสลาม 2        | 3(3-0-6) |
| 761-324 | ปรัชญาอิสลาม                 | 3(3-0-6) |
| 761-325 | อิหมุลกาลาม                  | 3(3-0-6) |
| 761-335 | สัมมนาทางอิสลามศึกษา         | 3(1-4-4) |
| 761-434 | บทบาทของศาสนาในสังคมปัจจุบัน | 3(3-0-6) |
| 761-463 | การฝึกงาน                    | 3(0-9-0) |
| 763-200 | การเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น | 3(3-0-6) |
| 763-200 | การจัดการในอิสลาม            | 3(3-0-6) |

### 2.2 ผลงานทางวิชาการการค้นคว้าวิจัย หรือการแต่งตำรา

#### 2.2.1) ผลงานวิชาการ

- 1) มุหัมมัดรอฟลี แวะหะมะ. 2558. เศาะหาบียาตกับการประกอบอาชีพในสังคมมะดีนะฮ์. วารสารอัลนूर. ปีที่ 10 ฉบับที่ 19 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2558).
- 2) มุหัมมัดรอฟลี แวะหะมะ. 2558. “สถานภาพชาวยิวในสังคมมะดีนะฮ์” การประชุมระดับชาติครั้งที่ 2 ปี 2558 เรื่อง การบูรณาการองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาสู่สังคมสันติสุขและประชาคมอาเซียน, บัณฑิตวิทยาลัยและการวิจัยมหาวิทยาลัยฟาฏอนี. หน้า 497-509.
- 3) มุหัมมัดรอฟลี แวะหะมะ, กาเดร์ สะอะ. 2559. อัตลักษณ์แห่งระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์อิสลาม, วารสารวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปีที่ 7 ฉบับที่ 2(กรกฎาคม-ธันวาคม 2559). หน้า 35-47

#### การแต่งตำรา

- 1) มุหัมมัดรอฟลี แวะหะมะ, กาเดร์ สะอะ. 2559. สัมพันธภาพระหว่างนบีมุหัมมัดกับชาวยิว. ปัตตานี: วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

### 3. อาจารย์ผู้ช่วยศาสตราจารย์อับดุลรอชิด เจาะมะ

#### 3.1 ภาระงานสอน

| รายวิชา |                                  | หน่วยกิต |
|---------|----------------------------------|----------|
| 761-100 | โลกทัศน์อิสลาม                   | 3(3-0-6) |
| 761-203 | จริยธรรมและมนุษยสัมพันธ์ในอิสลาม | 3(3-0-6) |
| 761-214 | สังคมมุสลิม                      | 3(3-0-6) |
| 761-216 | ตั้จญ์วีด                        | 3(3-0-6) |
| 761-327 | แนวคิดทางการเมืองในอิสลาม        | 3(3-0-6) |
| 761-330 | อิสลามในโลกปัจจุบัน              | 3(3-0-6) |
| 761-450 | อิสลามกับสันติภาพ                | 3(3-0-6) |
| 766-210 | หลักปฏิบัติศาสนากิจในอิสลาม      | 3(3-0-6) |
| 761-220 | กฎหมายธุรกิจอิสลาม 1             | 3(3-0-6) |

#### 3.2 ผลงานทางวิชาการการค้นคว้าวิจัย หรือการแต่งตำรา

##### 3.2.1 งานวิจัย

- 1) อับดุลรอชิด เจาะมะ. (2557). **หลักสูตรปอเนาะสร้างสุข**. แผนงานสร้างเสริมสุขภาพมุสลิมไทย, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
- 2) อับดุลรอชิด เจาะมะ. (2556). **ภูมิปัญญาและทุนเดิมของปอเนาะ**. แผนงานสร้างเสริมสุขภาพมุสลิมไทย, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).

##### 3.2.2 ผลงานวิชาการ

อับดุลรอชิด เจาะมะ, (2559). **ความรู้และทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เกี่ยวกับอากีตะฮุสลาฟ**. รายงาน/ Proceedings การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 5 ประจำปี 2559 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. วันที่ 24-26 เมษายน 2559. (หน้า 524-530)

#### 4. อาจารย์ ดร.ยูโซะ ตาละ

##### 4.1 ภาระงานสอน

| รายวิชา |                                     | หน่วยกิต  |
|---------|-------------------------------------|-----------|
| 761-101 | อัลกุรอานและสุนนะฮ์                 | 3(3-0-6)  |
| 761-217 | กลุ่มแนวคิดในอิสลาม                 | 3(3-0-6)  |
| 761-218 | ศาสนาโลก                            | 3(3-0-6)  |
| 761-219 | อิสลามและวัฒนธรรม                   | 3(3-0-6)  |
| 761-331 | เพศสภาวะในอิสลาม                    | 3(3-0-6)  |
| 761-322 | วิธีวิทยาการวิจัยทางวิทยาการอิสลาม1 | 3(3-0-6)  |
| 761-436 | วิธีวิทยาการวิจัยทางวิทยาการอิสลาม2 | 3(3-0-6)  |
| 761-461 | ภาคนิพนธ์                           | 3(0-9-0)  |
| 761-464 | สหกิจศึกษา                          | 6(0-36-0) |

##### 4.2 ผลงานทางวิชาการการค้นคว้าวิจัย หรือการแต่งตำรา

###### 4.2.1 ผลงานวิจัย

-

###### 4.2.2 บทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสาร

- 1) Abdulai M. Kaba and Yusof Talek (2015) "Self-Concept and Academic Success among University Students" International Journal of Arts and Sciences Date: 26 – 30 May Pages: 89–102 Venue: Harvard University, United States of America
- 2) Adam Bamba, Yusof Talek and Abdulai M. Kaba (2017) "Halal Food in Multi Society and Muslim Chistian Relationships Formation : A Strategic Vision in Political and Economic Dimention . International Journal of Arts and Sciences, United States of America, Pending Publication
- 3) Ibrahima Lamine Sano and Yusof Talek (2014) "Peaceful Co-existence of the Minorities: A comparative Study of Muslim-Buddhist Relations in Thailand and Malaysia" Date: 2-3 June 2014 PSU-USM-NSTRU International Conference on Arts and Sciences Page: 452-496 Venue: Thailand

## 5. อาจารย์ ดร.อิลยาส สีเตะ

### 5.1 ภาระงานสอน

| รายวิชา |                        | หน่วยกิต |
|---------|------------------------|----------|
| 761-120 | ตัจญ์วีตและอัลกุรอาน 1 | 1(1-0-2) |
| 761-215 | อารยธรรมอิสลาม         | 3(3-0-6) |
| 761-220 | ตัจญ์วีตและอัลกุรอาน 2 | 1(1-0-2) |
| 761-320 | ตัจญ์วีตและอัลกุรอาน 3 | 1(1-0-2) |
| 761-329 | หลักตะอวะฮ์            | 3(3-0-6) |
| 761-453 | อุลุมอัลกุรอาน 3       | 3(3-0-6) |
| 761-454 | อุลุมอัลหะดีษ 2        | 3(3-0-6) |
| 761-455 | ตัศรีจญ์ อัลหะดีษ      | 3(3-0-6) |
| 766-101 | กฎหมายอิสลามเบื้องต้น  | 3(3-0-6) |
| 766-102 | หลักกฎหมายอิสลาม 1     | 3(3-0-6) |

### 5.2 ผลงานทางวิชาการการค้นคว้าวิจัย หรือการแต่งตำรา

#### 5.2.1 บทความวิชาการ

- 1) อิลยาส สีเตะ, (2015).ภาพลักษณ์ อัล-วาฮาตียะฮ์ในซูเราะห์ อัล-ฟุรกอน. International Conference on Islam in Malay World (ICON IMAD V) วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี. จัดโดย วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี. วันที่ 12-14 กันยายน 2558 (เล่ม 3 หน้า 360-394)
- 2) อิสมี นิมะ และอิลยาส สีเตะ (2015).จุดเด่นผลงานอัลวะสะฎียะฮ์(ทางสายกลาง) สำหรับการปกครองของอะมีร์อับดุลเราะฮ์มานที่ 2 แก่บรรดาชาวอัลอันดาลุส. International Conference on Islam in Malay World (ICON IMAD V) วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี. จัดโดย วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี. วันที่ 12-14 กันยายน 2558 (เล่ม 3 หน้า 310-329)

ภาคผนวก ข. ข้อเสนอแนะของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและการดำเนินการของหลักสูตร

| ความคิดเห็นของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาหะมะกอซี กาซอ                        |  |
|---|--|
| ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ                                      | คำชี้แจงและการดำเนินการ  |
| 1.รายวิชา761-329 หลักการตะวะฮ์ ควรเพิ่มความสำคัญของตะวะฮ์                   | 1.ได้ปรับตามข้อเสนอแนะ   |
| 2. ควรเปรียบเทียบตารางรายวิชาหลักสูตร 2554 กับหลักสูตร 2559 ให้มีความชัดเจน | 2.ได้ปรับตามข้อเสนอแนะ   |
| 3.ควรเพิ่มรายวิชา ที่เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจอิสลาม                            | 3.ได้มีการเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะ   |
| 4.ควรเพิ่มรายวิชาที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นอิสลามศึกษา                   | 4. มีรายวิชาที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์อิสลามศึกษา ได้แก่<br>761-207 อะกีตะฮ์อิสลามียะฮ์<br>761-212 อัลหะดีษ 1<br>761-329 หลักตะวะฮ์ |
| 5.รายวิชาที่จะพัฒนาจริยธรรมและจรรยาบรรณน้อยเกินไป อาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์   | 5.ได้ปรับตามข้อเสนอแนะ761-203 จริยธรรมและมนุษยสัมพันธ์ในอิสลาม   |

| ความคิดเห็นของ ดร.อานิส พัฒนาปรีชาวงศ์   |  |
|--|--|
| ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ   | คำชี้แจงและการดำเนินการ  |
| 1.ควรเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการกล้าคิด แสดงความคิดเห็นของตนเองและเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างและการความสัมพันธ์กับบุคลากรในสถาบันศึกษา | 1.ได้เพิ่มตามข้อเสนอแนะ ในผลการเรียนรู้หมวดทักษะความรับผิดชอบ                                |
| 2. นักศึกษาอิสลามศึกษาควรมีทักษะด้านการอ่านอัลกุรอานที่ถูกต้อง   | 2. สาขาอิสลามศึกษาได้กำหนดให้นักศึกษาทุกคน ต้องเรียนตัจญ์วีดและอัลกุรอาน อย่างน้อย 3 รายวิชา |
| 3.ควรเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับการจัดการขัดแย้งในสังคมพหุวัฒนธรรม  | 3. ได้เพิ่มตามข้อเสนอแนะ<br>761-300 วะสะฎียะฮ์ในอิสลาม                                       |

| ความคิดเห็นของ นายยาเบ็น เรืองจำริญศรี (ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสายหมอ)                             |   |
|--|---|
| ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ   | คำชี้แจงและการดำเนินการ   |
| 1. ควรเพิ่มศักยภาพของนักศึกษาในด้านไอที ด้านภาษาต่างประเทศ   | 1. ได้เพิ่มตามข้อเสนอแนะ 748-101 เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นรายวิชาของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนและสาขาอิสลามศึกษาได้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอยู่แล้ว |
| 2. ให้รักษารายวิชาที่บ่งบอกความเป็นอิสลามให้มากที่สุดเพื่อแสดงถึงจุดแข็งของสาขาวิชาอิสลามศึกษา     | 2. สอดคล้องกับแผนการศึกษาที่วางไว้  |
| 3. หลักสูตรรายวิชานั้นมีเนื้อหาที่ครบถ้วน แต่ควรเพิ่มเติมในด้านของภาวะผู้นำ                        | 3. ได้มีการเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะ   |
| 4. เน้นรายวิชาที่เป็นการปฏิบัติ การสัมมนา และภาคนิพนธ์และร่วมทั้งให้มีความสัมพันธ์ร่วมกับชุมชนด้วย | 4. ได้มีการเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะ   |



## ภาคผนวก ค.เอกสารเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตร/รายวิชาหลักสูตรเดิม

## พ.ศ.2554 กับหลักสูตรปรับปรุงพ.ศ. 2560

| หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554                                   |                            | หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560                                  |                           |
|---|----------------------------|---|---------------------------|
| จำนวนหน่วยกิต   | 137 หน่วยกิต               | จำนวนหน่วยกิต   | 136 หน่วยกิต              |
| ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป                                      | 30 หน่วยกิต                | ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป                                      | 30 หน่วยกิต               |
| ตามหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554       |                            | ตามประกาศหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555 |                           |
| ข. หมวดวิชาเฉพาะ  | 101 หน่วยกิต               | ข. หมวดวิชาเฉพาะ  | 100 หน่วยกิต              |
| 1) วิชาพื้นฐานวิชาเอก                                       | 29 หน่วยกิต                | 1) วิชาแกน  | 15 หน่วยกิต               |
| 2) วิชาเอก  | 52 หน่วยกิต                | 2) วิชาเอก  | 59 หน่วยกิต               |
| - กลุ่มวิชาเอกบังคับ  | 32 หน่วยกิต                | - กลุ่มวิชาเอกบังคับ  | 47 หน่วยกิต               |
| - กลุ่มวิชาเอกเลือก   | 20 หน่วยกิต                | - กลุ่มวิชาเอกเลือก   | 12 หน่วยกิต               |
| 3) วิชาโท   | ไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต    | 3) วิชาโท   | ไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต   |
|   |                            | 4) ฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา                                    | 300 ชั่วโมง<br>6 หน่วยกิต |
| ค. หมวดวิชาเลือกเสรี  | ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต     | ค. หมวดวิชาเลือกเสรี  | ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต    |
| ง. หมวดฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา                                | 300 ชั่วโมง/<br>6 หน่วยกิต | คงเดิม  |                           |
| รวม   | 137-143 หน่วยกิต           | รวม   | 136 หน่วยกิต              |
|   |                            |   |                           |
| หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554                                  |                            | หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560                                  |                           |
| ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป                                      | 30 หน่วยกิต                | ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป                                      | 30 หน่วยกิต               |
| คงเดิมตามหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554 |                            | คงเดิมตามหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555 |                           |
| ข. หมวดวิชาเฉพาะ  | 101 หน่วยกิต               | ข. หมวดวิชาเฉพาะ  | 100 หน่วยกิต              |
| 1) กลุ่มวิชาแกน   | 29 หน่วยกิต                | 1) กลุ่มวิชาแกน   | 15 หน่วยกิต               |
| 761-101 โลกทัศน์อิสลาม                                      | 2(2-0-4)                   | - คงเดิมเปลี่ยนรหัสวิชาเป็น761-100 โลกทัศน์อิสลาม           | 3(3-0-6)                  |

| หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554                 |                    | หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560   |                    |
|---|--------------------|--|--------------------|
| 761-102 ชีวประวัติวันปิรมุหัมมัด          | 3(3-0-6)           | - เปลี่ยนรหัสและเปลี่ยนชื่อวิชาใหม่เป็น 761-200 สี่เราะฮ์ศึกษา                           | 3(3-0-6)           |
| 761-103 จริยธรรมอิสลาม                    | 2(2-0-4)           | - ย้ายไปเป็นรายวิชาเอกบังคับเปลี่ยนรหัสวิชาเป็น761-203 จริยธรรมและมนุษย์สัมพันธ์ในอิสลาม |                    |
| 761-201 ภาษาอัลกุรอาน 1                   | 2(2-0-4)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-202 ภาษาอัลกุรอาน 2                   | 2(2-0-4)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-205 อุลุมอัลกุรอาน                    | 3(3-0-6)           | - ย้ายไปเป็นรายวิชาเอกบังคับ   |                    |
| 761-206 อุลุมอัลหะดีษ                     | 3(3-0-6)           | - ย้ายไปเป็นรายวิชาเอกบังคับ   |                    |
| 761-207 อะกีดะฮ์ อิสลามียะฮ์              | 3(3-0-6)           | - ย้ายไปเป็นรายวิชาเอกบังคับ   |                    |
| 761-212 อัลหะดีษ1                         | 3(3-0-6)           | - ย้ายไปเป็นรายวิชาเอกบังคับ   |                    |
| 766-101 กฎหมายอิสลามเบื้องต้น             | 3(3-0-6)           | - ย้ายไปเป็นรายวิชาเอกบังคับ   |                    |
| 766-201 หลักกฎหมายอิสลาม 1                | 3(3-0-6)           | - ย้ายไปเป็นรายวิชาเอกบังคับ<br>เปลี่ยนรหัสวิชาเป็น 766-102<br>หลักกฎหมายอิสลาม 1        |                    |
|   |                    | 761-101 อัลกุรอานและสุนนะฮ์  | 3(3-0-6)           |
|   |                    | 761-300 วะสะฎียะฮ์ในอิสลาม   | 3(3-0-6)           |
|   |                    | 763-200 การเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น   | 3(3-0-6)           |
| <b>2) วิชาเอกบังคับ</b>                   | <b>32 หน่วยกิต</b> | <b>2) วิชาเอกบังคับ</b>  | <b>47 หน่วยกิต</b> |
| 761-203 ภาษาอัลกุรอาน 3                   | 2(2-0-4)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-208 ประวัติศาสตร์อิสลาม 1             | 3(3-0-6)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-217 กลุ่มแนวคิดในอิสลาม               | 3(3-0-6)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-218 ศาสนาโลก 1                        | 3(3-0-6)           | - ย้ายไปเป็นวิชาเอกเลือก   |                    |
| 761-320 อรรถาธิบายอัลกุรอาน1              | 3(3-0-6)           | -คงเดิม“เปลี่ยนรหัสวิชาเป็น 761-302  |                    |
| 761-321 อัลหะดีษ 2                        | 3(3-0-6)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-322 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษา 1 | 3(2-2-5)           | - ปรับชื่อวิชา เป็น วิธีวิทยาการวิจัยทางวิทยาการทางอิสลาม 2                              |                    |
| 761-329หลักการและวิธีการตะอวะฮ์           | 3(3-0-6)           | - คงเดิม“เปลี่ยนชื่อเป็น หลักตะอวะฮ์”  |                    |
| 761-435 สัมมนาทางอิสลาม                   | 3(3-0-6)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-458 ตัจญูวีดและอัลกุรอาน 1            | 1(1-0-2)           | - ชื่อคงเดิม“เปลี่ยนรหัสวิชาเป็น 761-102   |                    |
| 761-459 ตัจญูวีดและอัลกุรอาน 2            | 1(1-0-2)           | - ชื่อคงเดิม“เปลี่ยนรหัสวิชาเป็น 761-220   |                    |

| หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554                 |                    | หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560   |                    |
|---|--------------------|--|--------------------|
| 761-460 ตัจญ์วีตและอัลกุรอาน 3            | 1(1-0-2)           | - ชื่อคงเดิม“เปลี่ยนรหัสวิชาเป็น 761-302                           |                    |
| 761-461ภาคนิพนธ์                          | 3(0-9-0)           | - คงเดิม   |                    |
| ไม่มี                                     |                    | 763-261 การจัดการในอิสลาม  | 3(3-0-6)           |
| <b>3) กลุ่มวิชาเอกเลือก</b>               | <b>20 หน่วยกิต</b> | <b>3) กลุ่มวิชาเอกเลือก</b>  | <b>12 หน่วยกิต</b> |
| 761-211 อุลุมอัลกุรอาน 2                  | 3(3-0-6)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-213 อิสลามและมนุษยสัมพันธ์            | 3(3-0-6)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-214 สังคมมุสลิม                       | 3(3-0-6)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-215 อารยธรรมอิสลาม                    | 3(3-0-6)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-216 ตัจญ์วีต                          | 3(2-2-5)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-219 อิสลามและวัฒนธรรม                 | 3(3-0-6)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-323 ประวัติศาสตร์อิสลาม 2             | 3(3-0-6)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-324 ปรัชญาอิสลาม                      | 3(3-0-6)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-325 อิลมุลกะลาม                       | 3(3-0-6)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-326 ศาสนาโลก2                         | 3(3-0-6)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-327 แนวคิดทางการเมืองในอิสลาม         | 3(3-0-6)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-328 เศรษฐศาสตร์อิสลาม                 | 3(3-0-6)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-330 อิสลามในโลกปัจจุบัน               | 3(3-0-6)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-331 เพศสภาวะในอิสลาม                  | 3(3-0-6)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-332 ศิลปะอิสลาม                       | 3(2-0-4)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-333 จิตวิทยาศาสนา                     | 3(2-0-4)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-434 บทบาทของศาสนาในสังคมปัจจุบัน      | 3(3-0-6)           | - คงเดิม   |                    |
| 761-436 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษา 2 | 3(1-4-4)           | - ปรับรหัสชื่อวิชา 761-322 วิธีวิทยาการวิจัยทางวิทยาการทางอิสลาม 1 |                    |
| 761-437 วรรณคดีอิสลาม                     | 3(3-0-6)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-438 ลัทธิซูฟี                         | 3(3-0-6)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-439 วัฒนธรรมเปรียบเทียบ               | 3(3-0-6)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-440 วาทศิลป์ในอิสลาม                  | 3(3-0-6)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-446 บทอ่านด้านอิสลามศึกษา             | 3(3-0-6)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-447 นวัตกรรมในอิสลาม                  | 3(3-0-6)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |
| 761-449 ชีวประวัติบรรดาศาสดา              | 3(3-0-6)           | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร   |                    |

| หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554  |                         | หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 |                         |
|--|-------------------------|----------------------------|-------------------------|
| 761-450 อิสลามกับสันติภาพ  | 3(3-0-6)                | - คงเดิม                   |                         |
| 761-451 อรรถาธิบายอัลกุรอาน 2  | 3(3-0-6)                | - คงเดิม                   |                         |
| 761-452 การบริหารและการจัดการในอิสลาม  | 3(3-0-6)                | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร     |                         |
| 761-453 อุลุมอัลกุรอาน 3   | 3(3-0-6)                | - คงเดิม                   |                         |
| 761-454 อุลุมอัลหะดีษ 2  | 3(3-0-6)                | - คงเดิม                   |                         |
| 761-455 ตัครีย์ญ์ อัลหะดีษ   | 3(3-0-6)                | - คงเดิม                   |                         |
| 761-456 ขบวนการอิสลาห์และตัจญ์ดีด  | 3(3-0-6)                | - คงเดิม                   |                         |
| 761-457 ประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลามในเอเชียอาคเนย์  | 3(3-0-6)                | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร     |                         |
| 761-462 สนทนาเพื่ออิสลามศึกษา  | 3(3-0-6)                | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร     |                         |
| 766-210 หลักการปฏิบัติศาสนกิจในอิสลาม  | 3(3-0-6)                | - คงเดิม                   |                         |
| 766-220 กฎหมายธุรกิจอิสลาม 1   | 3(3-0-6)                | - คงเดิม                   |                         |
| 766-311 กฎหมายอาญาอิสลาม   | 3(3-0-6)                | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร     |                         |
| 766-312 กฎหมายครอบครัวอิสลาม   | 3(3-0-6)                | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร     |                         |
| 766-414 กฎหมายมรดก-พินัยกรรมอิสลาม   | 3(3-0-6)                | - ไม่นำมาจัดในหลักสูตร     |                         |
| 2) วิชาโท  | ไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต | - คงเดิม                   | ไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต |
| <p>- ให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาโทสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งที่เปิดสอนในวิทยาเขตปัตตานี ตามหน่วยกิตขั้นต่ำของแต่ละสาขาวิชาโท โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา</p> <p>- ในกรณีที่วิชาแก่นหรือวิชาเอกตรงกับกลุ่มวิชาโทบังคับของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา ที่เลือกอิสลามศึกษาเป็นวิชาโท ให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกบังคับ หรือกลุ่มวิชาเอกเลือกในสาขาอิสลามศึกษาแทน</p> |                         |                            |                         |

| หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554  |                          | หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560  |                           |
|--|--------------------------|---|---------------------------|
| <b>3. หมวดวิชาเลือกเสรี</b>  | <b>6 หน่วยกิต</b>        |   | <b>6 หน่วยกิต</b>         |
| นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาใดๆ ที่สนใจที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หรือมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา  |                          | -คงเดิม   |                           |
| <b>วิชาโทอิสลามศึกษาสำหรับสาขาอื่น</b><br>นักศึกษาที่เลือกเรียนสาขาอิสลามศึกษาเป็นวิชาโทจะต้องลงทะเบียนเรียนจำนวนไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต ( กลุ่มวิชาโทบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต รายวิชา761-104โลกทัศน์อิสลาม 761-205 อุลุมอัลกุรอาน1, 761-206 อุลุม อัลหะดีษ1, 761-207 อะกีดะฮ์ อิสลามมียะฮ์และกลุ่มวิชาโทเลือก จำนวน 8 หน่วยกิต)ในกรณีที่วิชาพื้นฐานวิชาเอกหรือวิชาเอกตรงกับกลุ่มวิชาโทบังคับของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษาที่เลือกอิสลามศึกษาเป็นวิชาโทให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกบังคับ หรือกลุ่มวิชาเอกเลือกในสาขาอิสลามศึกษา |                          | <b>วิชาโทอิสลามศึกษาสำหรับสาขาอื่น</b><br>นักศึกษาที่เลือกเรียนสาขาอิสลามศึกษาเป็นวิชาโทจะต้องลงทะเบียนเรียนจำนวนไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต ( กลุ่มวิชาโทบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต รายวิชา761-100 โลกทัศน์อิสลาม 761-205 อุลุมอัลกุรอาน1, 761-206 อุลุม อัลหะดีษ1, 761-207 อะกีดะฮ์ อิสลามมียะฮ์และกลุ่มวิชาโทเลือก จำนวน 8 หน่วยกิต) ในกรณีที่วิชาพื้นฐานวิชาเอกหรือวิชาเอกตรงกับกลุ่มวิชาโทบังคับของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา ที่เลือกอิสลามศึกษาเป็นวิชาโทให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกบังคับ หรือกลุ่มวิชาเอกเลือกในสาขาอิสลามศึกษา |                           |
| 4. 761-463 ฝึกงาน หรือ761-464 สหกิจศึกษา   | 300 ชั่วโมง<br>6(0-36-0) | 4. 761-463 ฝึกงานและภาคินิพนธ์ หรือ761-464 สหกิจศึกษา   | 300 ชั่วโมง<br>6 (0-36-0) |

ภาคผนวก จ.แบบฟอร์มแสดงร้อยละของกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาในหลักสูตรที่สะท้อน Active Learning

| รหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชา/หน่วยกิต        |          | ร้อยละของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย และการจัดการเรียนการสอนที่เน้น Active Learning |                |   |              |                        |                                      |                           |                |                    |
|---|----------|--|----------------|---|--------------|------------------------|--------------------------------------|---------------------------|----------------|--------------------|
|   |          | ร้อยละของการสอนแบบบรรยาย<br>ของจำนวนชั่วโมงตามหน่วยกิต                                   |                | ร้อยละของการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ   |              |                        |                                      |                           |                | รวมร้อยละ<br>ละ100 |
|   |          |  |                | ใช้สื่อ/วิดีโอสั้นๆ<br>เกี่ยวกับอิสลาม<br>ศึกษา<br>-การอภิปราย<br>-ค้นคว้าในชั้นเรียน | ประเด็นปัญหา | แบบใช้ปัญหา<br>เป็นฐาน | แบบเน้น<br>ทักษะ<br>กระบวนการ<br>คิด | แบบอื่นๆ                  |                |                    |
|   |          | ระบุจำนวน<br>ชั่วโมงบรรยาย   | ระบุ<br>ร้อยละ |   |              |                        |                                      | ระบุ<br>การจัดการเรียนรู้ | ระบุ<br>ร้อยละ |                    |
| กลุ่มวิชาแกน                            |          |  |                |   |              |                        |                                      |                           |                |                    |
| 761-100 โลกทัศน์อิสลาม                  | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10  | -            | 10                     | 21                                   | กิจกรรมนอกชั้น<br>เรียน   | 10             | 100                |
| 761-101 อัลกุรอานและสุน<br>นะห์         | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10  | 10           | 10                     | 21                                   | -                         | -              | 100                |
| 761-200 สีเราะห์ศึกษา                   | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10  | 10           | 10                     | 21                                   | -                         | -              | 100                |
| 761-300 วะสะฎียะฮ์ใน<br>อิสลาม          | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10  | 10           | 10                     | 21                                   | -                         | -              | 100                |
| กลุ่มวิชาเอกบังคับ                      |          |  |                |   |              |                        |                                      |                           |                |                    |
| 761-120 ตัจญูวีตและ<br>อัลกุรอาน 1      | 3(3-0-6) | 23   | 49             | -   | 10           | 20                     | 21                                   | -                         | -              | 100                |
| 761-122 ภาษาอังกฤษ<br>สำหรับอิสลามศึกษา | 3(3-0-6) | 23   | 49             | -   | 10           | 20                     | 21                                   | -                         | -              | 100                |

| รหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชา/หน่วยกิต             |                | ร้อยละของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย และการจัดการเรียนการสอนที่เน้น Active Learning |                |  |              |                        |                                      |                         |    |                    |
|--|----------------|--|----------------|--|--------------|------------------------|--------------------------------------|-------------------------|----|--------------------|
|  |                | ร้อยละของการสอนแบบบรรยาย<br>ของจำนวนชั่วโมงตามหน่วยกิต                                   |                | ร้อยละของการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ  |              |                        |                                      |                         |    | รวมร้อยละ<br>ละ100 |
|  |                |  |                | ใช้สื่อ/วิดีโอสั้นๆ<br>เกี่ยวกับอิสลาม<br>-การอภิปราย<br>-ค้นคว้าในชั้นเรียน | ประเด็นปัญหา | แบบใช้ปัญหา<br>เป็นฐาน | แบบเน้น<br>ทักษะ<br>กระบวนการ<br>คิด | แบบอื่นๆ                |    |                    |
| ระบุจำนวน<br>ชั่วโมงบรรยาย                   | ระบุ<br>ร้อยละ | ระบุ<br>การจัดการเรียนรู้  | ระบุ<br>ร้อยละ |  |              |                        |                                      |                         |    |                    |
| 761-203 จริยธรรมและ<br>มนุษยสัมพันธ์ในอิสลาม | 3(3-0-6)       | 23   | 49             | -  | 10           | 20                     | 21                                   | -                       | -  | 100                |
| 761-205 อุลุม อัลกุรอาน 1                    | 3(3-0-6)       | 23   | 49             | -  | 10           | 20                     | 21                                   | -                       | -  | 100                |
| 761-206 อุลุม อัลหะดีษ                       | 3(3-0-6)       | 23   | 49             | -  | 10           | 20                     | 21                                   | -                       | -  | 100                |
| 761-207 อะกีดะฮ์ อิสลามียะฮ์                 | 3(3-0-6)       | 23   | 49             | -  | 10           | 20                     | 21                                   | -                       | -  | 100                |
| 761-208 ประวัติศาสตร์<br>อิสลาม1             | 3(3-0-6)       | 23   | 49             | -  | 10           | 20                     | 21                                   | -                       | -  | 100                |
| 761-212 อัลหะดีษ 1                           | 3(3-0-6)       | 23   | 49             | 10   | -            | 10                     | 21                                   | กิจกรรมนอกชั้น<br>เรียน | 10 | 100                |
| 761-217 กลุ่มแนวคิดใน<br>อิสลาม              | 3(3-0-6)       | 23   | 49             | -  | 10           | 10                     | 21                                   | กิจกรรมนอกชั้น<br>เรียน | 10 | 100                |

| รหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชา/หน่วยกิต              |          | ร้อยละของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย และการจัดการเรียนการสอนที่เน้น Active Learning |                |   |              |                        |                                      |                            |                |                    |
|---|----------|--|----------------|---|--------------|------------------------|--------------------------------------|----------------------------|----------------|--------------------|
|   |          | ร้อยละของการสอนแบบบรรยาย<br>ของจำนวนชั่วโมงตามหน่วยกิต                                   |                | ร้อยละของการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ   |              |                        |                                      |                            |                | รวมร้อยละ<br>ละ100 |
|   |          |  |                | ใช้สื่อ/วิดีโอสั้นๆ<br>เกี่ยวกับอิสลาม<br>ศึกษา<br>-การอภิปราย<br>-ค้นคว้าในชั้นเรียน | ประเด็นปัญหา | แบบใช้ปัญหา<br>เป็นฐาน | แบบเน้น<br>ทักษะ<br>กระบวนการ<br>คิด | แบบอื่นๆ                   |                |                    |
|   |          | ระบุจำนวน<br>ชั่วโมงบรรยาย   | ระบุ<br>ร้อยละ |   |              |                        |                                      | ระบุ<br>การจัดการเรียนรู้  | ระบุ<br>ร้อยละ |                    |
| 761-220 ตัจญ์วีดีและ<br>อัลกุรอาน 2           | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10  | 10           | 10                     | 21                                   | -                          | -              |                    |
| 761-302 อรรถาธิบาย<br>อัลกุรอาน 1             | 3(3-0-6) | 30   | 65             | -   | 10           | 10                     | 15                                   | -                          | -              | 100                |
| 761-320 ตัจญ์วีดีและ<br>อัลกุรอาน 3           | 3(3-0-6) | 30   | 65             | -   | 10           | 10                     | 15                                   | -                          | -              | 100                |
| 761-322 วิธีวิทยาการวิจัย<br>ทางอิสลามศึกษา 1 | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 0   | 10           | 10                     | 21                                   | Workintegrated<br>Learning | 10             | 100                |
| 761-329 หลักตะฮะฮุซ                           | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10  | 0            | 0                      | 21                                   | Workintegrated<br>Learning | 10             | 100                |
| 761-335 สัมมนาทาง<br>อิสลาม                   | 3(3-0-6) | 30   | 65             | -   | 10           | 10                     | 15                                   | Workintegrated<br>Learning | 10             | 100                |



| รหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชา/หน่วยกิต  |          | ร้อยละของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย และการจัดการเรียนการสอนที่เน้น Active Learning |                |                                     |              |                        |                                      |  |                           |                    |
|-----------------------------------|----------|--|----------------|-------------------------------------|--------------|------------------------|--------------------------------------|--|---------------------------|--------------------|
|                                   |          | ร้อยละของการสอนแบบบรรยาย<br>ของจำนวนชั่วโมงตามหน่วยกิต                                   |                | ร้อยละของการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ |              |                        |                                      |  |                           | รวมร้อยละ<br>ละ100 |
|                                   |          |  |                | ใช้สื่อ/วิดีโอ<br>อื่นๆ             | ประเด็นปัญหา | แบบใช้ปัญหา<br>เป็นฐาน | แบบเน้น<br>ทักษะ<br>กระบวนการ<br>คิด | แบบอื่นๆ   |                           |                    |
|                                   |          | ระบุจำนวน<br>ชั่วโมงบรรยาย   | ระบุ<br>ร้อยละ |                                     |              |                        |                                      | เกี่ยวกับอิสลาม<br>ศึกษา<br>-การอภิปราย<br>-ค้นคว้าในชั้นเรียน | ระบุ<br>การจัดการเรียนรู้ |                    |
| กลุ่มวิชาเอกเลือก                 |          |  |                |                                     |              |                        |                                      |  |                           |                    |
| 761-211 อุลุมอัลกุรอาน 2          | 3(3-0-6) | 30   | 65             | -                                   | 10           | 10                     | 15                                   | -  | -                         | 100                |
| 761-214 สังคมมุสลิม               | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10                                  | 10           | 0                      | 21                                   | Workintegrated<br>Learning                                     | 10                        | 100                |
| 761-215 อารยธรรมอิสลาม            | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10                                  | 10           | 0                      | 21                                   | Workintegrated<br>Learning                                     | 10                        | 100                |
| 761-216 ตัจญีวีดี                 | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10                                  | 10           | 10                     | 11                                   | กิจกรรมนอกชั้น<br>เรียน-                                       | 10                        | 100                |
| 761-218 ศาสนาโลก                  | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10                                  | 10           | 10                     | 21                                   | -  | -                         | 100                |
| 761-219 อิสลามและ<br>วัฒนธรรม     | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10                                  | 10           | 10                     | 21                                   | Workintegrated<br>Learning                                     | 10                        | 100                |
| 761-323 ประวัติศาสตร์<br>อิสลาม 2 | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10                                  | 10           | 10                     | 21                                   | -  | -                         | 100                |

| รหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชา/หน่วยกิต          |          | ร้อยละของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย และการจัดการเรียนการสอนที่เน้น Active Learning |                |  |              |                        |                                      |                           |                |                    |
|---|----------|--|----------------|--|--------------|------------------------|--------------------------------------|---------------------------|----------------|--------------------|
|   |          | ร้อยละของการสอนแบบบรรยาย<br>ของจำนวนชั่วโมงตามหน่วยกิต                                   |                | ร้อยละของการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ  |              |                        |                                      |                           |                | รวมร้อยละ<br>ละ100 |
|   |          |  |                | ใช้สื่อ/วิดีโอสั้นๆ<br>เกี่ยวกับอิสลาม<br>-การอภิปราย<br>-ค้นคว้าในชั้นเรียน | ประเด็นปัญหา | แบบใช้ปัญหา<br>เป็นฐาน | แบบเน้น<br>ทักษะ<br>กระบวนการ<br>คิด | แบบอื่นๆ                  |                |                    |
|   |          | ระบุจำนวน<br>ชั่วโมงบรรยาย   | ระบุ<br>ร้อยละ |  |              |                        |                                      | ระบุ<br>การจัดการเรียนรู้ | ระบุ<br>ร้อยละ |                    |
| 761-324 ปรัชญาอิสลาม                      | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10   | -            | 10                     | 21                                   | กิจกรรมนอกชั้นเรียน-      | 10             |                    |
| 761-325 อิลมุลกะลาม                       | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10   | 10           | 10                     | 11                                   | กิจกรรมนอกชั้นเรียน-      | 10             | 100                |
| 761-327 แนวคิดทางการเมืองในอิสลาม         | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 0  | -            | 10                     | 21                                   | Workintegrated Learning   | 10             | 100                |
| 761-330 อิสลามในโลกปัจจุบัน               | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10   | 10           | 0                      | 21                                   | Workintegrated Learning   | 10             | 100                |
| 761-331 เพศภาวะในอิสลาม                   | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10   | 10           | 0                      | 21                                   | Workintegrated Learning   | 10             | 100                |
| 761-434 บทบาทของศาสนาในสังคมปัจจุบัน      | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10   | 10           | 10                     | 21                                   | -                         | -              | 100                |
| 761-436 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษา 2 | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10   | 0            | 10                     | 21                                   | Workintegrated Learning   | 10             | 100                |

| รหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชา/หน่วยกิต      |          | ร้อยละของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย และการจัดการเรียนการสอนที่เน้น Active Learning |                |   |              |                        |                                      |                             |                |                    |
|---------------------------------------|----------|--|----------------|---|--------------|------------------------|--------------------------------------|-----------------------------|----------------|--------------------|
|                                       |          | ร้อยละของการสอนแบบบรรยาย<br>ของจำนวนชั่วโมงตามหน่วยกิต                                   |                | ร้อยละของการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ   |              |                        |                                      |                             |                | รวมร้อยละ<br>ละ100 |
|                                       |          |  |                | ใช้สื่อ/วิดีโอสั้นๆ<br>เกี่ยวกับอิสลาม<br>ศึกษา<br>-การอภิปราย<br>-ค้นคว้าในชั้นเรียน | ประเด็นปัญหา | แบบใช้ปัญหา<br>เป็นฐาน | แบบเน้น<br>ทักษะ<br>กระบวนการ<br>คิด | แบบอื่นๆ                    |                |                    |
|                                       |          | ระบุจำนวน<br>ชั่วโมงบรรยาย   | ระบุ<br>ร้อยละ |   |              |                        |                                      | ระบุ<br>การจัดการเรียนรู้   | ระบุ<br>ร้อยละ |                    |
| 761-450 อิสลามกับ<br>สันติภาพ         | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10  | 10           | 0                      | 21                                   | Workintegrated<br>Learning  | 10             |                    |
| 761-451 อรรถาธิบาย<br>อัลกุรอาน 2     | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10  | -            | 10                     | 21                                   | กิจกรรมนอกชั้น<br>เรียน     | 10             | 100                |
| 761-453 อุลุมอัลกุรอาน 3              | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10  | 10           | 10                     | 21                                   | -                           | -              | 100                |
| 761-454 อุลุมอัลหะดีษ 2               | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10  | 10           | 10                     | 21                                   | -                           | -              | 100                |
| 761-455 ตัศรีจญ อัลหะดีษ              | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10  | 10           | 10                     | 21                                   | -                           | -              | 100                |
| 761-456 ขบวนการอิสลาหุ<br>และตัญญีดีด | 3(3-0-6) | 23   | 49             | 10  | 10           | 10                     | 21                                   | กิจกรรมนอกชั้น<br>เรียน     | 10             | 100                |
| <b>4) กลุ่มฝึกงาน/สหกิจศึกษา</b>      |          |  |                |   |              |                        |                                      |                             |                |                    |
| 761-461 ภาคนิพนธ์                     | 3(3-0-6) | 10   | 10             | 0   | 10           | 10                     | 20                                   | Work-integrated<br>Learning | 50             | 100                |
| 761-463 การฝึกงาน                     | 3(3-0-6) | 0  | 0              | 0   | 0            | 0                      | 0                                    | Work-integrated<br>Learning | 100            | 100                |

| รหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชา/หน่วยกิต |                | ร้อยละของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย และการจัดการเรียนการสอนที่เน้น Active Learning |   |                                     |                           |                           |                |                             |     |                    |
|----------------------------------|----------------|--|---|-------------------------------------|---------------------------|---------------------------|----------------|-----------------------------|-----|--------------------|
|                                  |                | ร้อยละของการสอนแบบบรรยาย<br>ของจำนวนชั่วโมงตามหน่วยกิต                                   |   | ร้อยละของการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ |                           |                           |                |                             |     | รวมร้อยละ<br>ละ100 |
|                                  |                |  |   | ใช้สื่อ/วิดีโอสั้นๆ                 | ประเด็นปัญหา              | แบบใช้ปัญหา               | แบบเน้น        | แบบอื่นๆ                    |     |                    |
| ระบุจำนวน<br>ชั่วโมงบรรยาย       | ระบุ<br>ร้อยละ | เกี่ยวกับอิสลาม<br>ศึกษา<br>-การอภิปราย<br>-ค้นคว้าในชั้นเรียน                           |   | เป็นฐาน                             | ทักษะ<br>กระบวนการ<br>คิด | ระบุ<br>การจัดการเรียนรู้ | ระบุ<br>ร้อยละ |                             |     |                    |
| 761-464 สหกิจศึกษา               | 6(0-36-0)      | 0  | 0 | 0                                   | 0                         | 0                         | 0              | Work-integrated<br>Learning | 100 | 100                |

หมายเหตุ - หลักสูตรนี้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้น active learning ในร้อยละ 70 ของรายวิชาทั้งหมด โดยแต่ละรายวิชาจัดการเรียนการสอนที่เน้น active learning ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนชั่วโมงบรรยาย

- ทุกรายวิชาในหลักสูตรนี้ใช้ภาษาอังกฤษร่วมในการจัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา
- หลักสูตรนี้มีรายวิชาที่สอดแทรก Work Integrated Learning ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของรายวิชาในหลักสูตร

**ภาคผนวก ฉ.ตารางเปรียบเทียบชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญาและวัตถุประสงค์  
หลักสูตรเดิม พ.ศ.2554 กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560**

| หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554   | หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560  |
|--|---|
| <p style="text-align: center;"><b>1. ชื่อหลักสูตร</b></p> <p>ศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาอิสลามศึกษา<br/>Bachelor of Arts (Islamic Studies)</p>   | 1.คงเดิม  |
| <p style="text-align: center;"><b>2. ชื่อปริญญา</b></p> <p><b>ชื่อเต็มภาษาไทย :</b> ศิลปศาสตรบัณฑิต (อิสลามศึกษา)<br/><b>ชื่อย่อภาษาไทย :</b> ศศ.บ. (อิสลามศึกษา)<br/><b>ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ :</b> Bachelor of Arts (Islamic Studies)<br/><b>ชื่อย่อภาษาอังกฤษ :</b> B.A. (Islamic Studies)</p>   | 2.คงเดิม  |
| <p style="text-align: center;"><b>3. ปรัชญา</b></p> <p>ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่มีองค์ความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์อิสลามอย่างครอบคลุม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมอย่างสมดุลและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในพหุสังคมอย่างมีความสุข มีความคิดริเริ่ม มีวิจาร์ณญาณในการสร้างสรรค์สังคม ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม</p>  | 3.คงเดิม  |
| <p style="text-align: center;"><b>4. วัตถุประสงค์</b></p> <p>เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาวิชาอิสลามศึกษาที่มีองค์ความรู้ในศาสตร์อิสลาม และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้</li> <li>2. เพื่อส่งเสริมการศึกษาให้มีความสามารถในการเรียนรู้ศาสตร์ใหม่ๆ โดยการศึกษา ค้นคว้า วิจัยทางด้านอิสลามศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการอิสลามได้อย่างถูกต้อง</li> <li>3. เพื่อบริการวิชาการด้านอิสลามศึกษาที่ถูกต้องให้แก่ผู้สนใจ</li> <li>4. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรมในกรอบของ</li> </ol> | <p style="text-align: center;"><b>4. วัตถุประสงค์</b></p> <p>เพื่อผลิตบัณฑิตอิสลามศึกษาให้มีคุณลักษณะต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. มีองค์ความรู้ในศาสตร์อิสลาม และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้</li> <li>2. มีความสามารถในการเรียนรู้ศาสตร์ใหม่ๆ โดยการศึกษา ค้นคว้า วิจัยทางด้านอิสลามศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้นตลอดจนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการอิสลามได้อย่างถูกต้อง</li> <li>3. บริการวิชาการด้านอิสลามศึกษาที่ถูกต้อง</li> </ol> |

| หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554  | หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560  |
|---|---|
| <p>ศาสนาอิสลาม มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศในการใช้ชีวิตในพหุสังคมอย่างมีความสุข และมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> | <p>ให้แก่ผู้สนใจ</p> <p>4. มีคุณธรรม จริยธรรมในกรอบของศาสนาอิสลาม มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศในการใช้ชีวิตในพหุสังคมอย่างมีความสุข</p> <p>5. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> |

ภาคผนวก ข. เอกสารแสดงรายวิชาที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์แต่ละข้อ

| วัตถุประสงค์ของหลักสูตร  | รายวิชาที่ตอบสนองวัตถุประสงค์  |
|--|--|
| 1. เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาวิชาอิสลามศึกษาที่มีองค์ความรู้ในศาสตร์อิสลาม และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้ | 761-100 โลกทัศน์อิสลาม 3(3-0-6)  |
|  | 761-101 อัลกุรอานและสุนนะฮ์ 3(3-0-6)   |
|  | 761-205 อุลุมอัลอัลกุรอาน1 3(3-0-6)  |
|  | 761-206 อุลุมอัลหะดีษ 3(3-0-6)   |
|  | 761-211 อุลุมอัลกุรอาน2 3(3-0-6)   |
|  | 761-212 อัลหะดีษ 1 3(3-0-6)  |
|  | 761-216 ตัจญ์วีด 3(2-2-5)  |
|  | 761-217 กลุ่มแนวคิดในอิสลาม 3(3-0-6)   |
|  | 761-302 อรรถาธิบายอัลกุรอาน 1 3(3-0-6)   |
|  | 761-321 อัลหะดีษ 2 3(3-0-6)  |
|  | 761-451 อรรถาธิบายอัลกุรอาน 2 3(3-0-6)   |
|  | 761-453 อุลุมอัลกุรอาน 3 3(3-0-6)  |
|  | 761-120 ตัจญ์วีดและอัลกุรอาน 1 1(1-0-2)  |
|  | 761-220 ตัจญ์วีดและอัลกุรอาน 2 1(1-0-2)  |
|  | 761-320 ตัจญ์วีดและอัลกุรอาน 3 1(1-0-2)  |
|  | 766-101 กฎหมายอิสลามเบื้องต้น 3(3-0-6)   |
|  | 766-102 หลักกฎหมายอิสลาม1 3(3-0-6)   |
|  | 2. เพื่อส่งเสริมการศึกษาให้มีความสามารถในการเรียนรู้ศาสตร์ใหม่ๆ โดยการศึกษา ค้นคว้า วิจัยทางด้านอิสลามศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการอิสลามได้อย่างถูกต้อง |
| 761-323 ประวัติศาสตร์อิสลาม 2 3(3-0-6)   |  |
| 761-217 กลุ่มแนวคิดในอิสลาม 3(3-0-6)   |  |
| 761-218 ศาสนาโลก 3(3-0-6)  |  |
| 761-324 ปรัชญาอิสลาม 3(3-0-6)  |  |
| 761-329 หลักตะอวะฮ์ 3(3-0-6)   |  |
| 761-330 อิสลามในโลกปัจจุบัน 3(3-0-6)   |  |
| 761-434 บทบาทของศาสนาในสังคมปัจจุบัน 3(3-0-6)  |  |
| 761-452 การบริหารและการจัดการ 3(3-0-6)   |  |

| วัตถุประสงค์ของหลักสูตร   | รายวิชาที่ตอบสนองวัตถุประสงค์   |
|---|---|
|   | ในอิสลาม<br>761-454 อุลุมอัลหะดีษ 2 3 (3-0-6)<br>761-455 ตัครีจญ์ อัลหะดีษ 3(3-0-6)<br>761-456 ขบวนการอิสลาห์และตัจญ์ 3(3-0-6)<br>ดิด   |
| 3.เพื่อบริการวิชาการด้านอิสลามศึกษาที่ถูกต้องให้แก่ผู้สนใจ  | 761-207 อะกีดะฮ์ อิสลามียะฮ์ 3(3-0-6)<br>761-214 สังคมมุสลิม 3(3-0-6)<br>761-327 แนวคิดทางการเมืองในอิสลาม 3(3-0-6)<br>761-450 อิสลามกับสันติภาพ 3(3-0-6)   |
| 4 เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรมในกรอบของศาสนาอิสลาม มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศในการใช้ชีวิตในพหุสังคมอย่างมีความสุข และมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ | 761-203 จริยธรรมและมนุษยสัมพันธ์ 3(3-0-6)<br>ในอิสลาม<br>761-215 อารยธรรมอิสลาม 3(3-0-6)<br>761-219 อิสลามและวัฒนธรรม 3(3-0-6)<br>761-322 วิธีวิทยาการวิจัยทางวิทยาการอิสลาม 1 3(2-2-5)<br>761-325 อิลมุลกะลาม 3(3-0-6)<br>761-331 เพศสภาวะในอิสลาม 3(3-0-6)<br>761-435 สัมมนาทางอิสลาม 3(1-4-4)<br>761-436 วิธีวิทยาการวิจัยทางวิทยาการอิสลาม2 3(2-2-5)<br>761-461 ภาคนิพนธ์ 3(0-9-0)<br>761-463 การฝึกงาน 300<br>761-464 สหกิจศึกษา ชั่วโมง<br>6 (0-36-0) |



## ภาคผนวก ข. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร

(สำเนา)

คำสั่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ที่ ๕๐๑๔๘/๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาอิสลามศึกษา

เพื่อให้การดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามคำสั่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ ๐๙๕๕/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา ดังนี้

### คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

- |  |                                |
|--|--------------------------------|
| ๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาหะมะกอซี กาซอ | มหาวิทยาลัยฟาฏอนี              |
| ๒. ดร.อนิสพัฒนาปรีชาวงศ์                 | มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ |

### ผู้ใช้บัณฑิต

- |                           |                                  |
|---------------------------|----------------------------------|
| ๑. นายยาเป็น เรืองจรูญศรี | ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสายหมอก   |
| ๒. นายอนันต์ แวอุมา       | รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกะมียอ |

### คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

- |   |                     |
|---|---------------------|
| ๑. นายอับดุลฮาดี สะบูดิง                | ประธานกรรมการ       |
| หัวหน้าแผนกวิชาอิสลามศึกษา              |                     |
| ๒. ดร.มูหัมมัดรอฟลี แวะหะมะ             | กรรมการ             |
| ๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อับดุลรอฮิต เจมะมะ | กรรมการ             |
| ๔. ดร.ยูโซะ ตาละ                        | กรรมการ             |
| ๕. นายอิลยาส สิบะ                       | กรรมการและเลขานุการ |

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(ลงชื่อ) เล็ก แซ่จิว

(นางสาวเล็ก แซ่จิว)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ วิทยาเขตปัตตานี รักษาการแทน

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาเขตปัตตานี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สำเนาถูกต้อง

ซาฟินี ลาเต๊ะ

(นางสาวซาฟินี ลาเต๊ะ)

นักวิชาการอุดมศึกษา

ซาฟินี/ร่าง/พิมพ์/ทาน

**ภาคผนวก. ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เรื่องเกณฑ์มาตรฐาน  
และแนวปฏิบัติการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อรับปริญญาของนักศึกษาหลักสูตร  
ปริญญาตรี**

(สำเนา)

ประกาศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์  
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานและแนวปฏิบัติการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษ  
เพื่อรับปริญญาของนักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี

ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายและเป้าหมายให้นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในชีวิตประจำวันและในการทำงานได้ในระดับดี ซึ่งหมายถึงนักศึกษาสามารถอ่านและฟังภาษาอังกฤษเข้าใจและสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน โดยที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ 364(2/2558) เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2558 เห็นชอบการกำหนดเป้าหมายดังกล่าว และเห็นชอบการกำหนดเงื่อนไขความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายคือ กำหนดให้นักศึกษาใหม่ที่จะเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป ต้องสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษผ่านในระดับคะแนนที่มหาวิทยาลัยกำหนดจึงจะมีสิทธิ์ได้รับปริญญาจากมหาวิทยาลัย นั้น

เพื่อดำเนินการตามมติข้างต้น มหาวิทยาลัยจึงกำหนดเกณฑ์มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษที่นักศึกษาต้องสอบผ่านเพื่อรับปริญญาของนักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี และแนวปฏิบัติดังนี้

- เกณฑ์มาตรฐานผลการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษ** มหาวิทยาลัยจึงกำหนดเกณฑ์มาตรฐานผลการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษที่นักศึกษาต้องสอบผ่านตามเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งเพื่อรับปริญญาสำหรับนักศึกษาที่จะเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป ดังนี้

| ประเภทของการทดสอบ                     | ระดับคะแนนที่ผ่าน         |
|---------------------------------------|---------------------------|
| PSU-Test                              | ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50      |
| TOEIC                                 | ไม่น้อยกว่าระดับคะแนน 390 |
| Tell Mc More: Placement/Progress Test | ไม่น้อยกว่าระดับคะแนน 5   |
| Tell McMore: Achievement Test         | ไม่น้อยกว่าระดับคะแนน 380 |
| TOEFL                                 | ไม่น้อยกว่าระดับคะแนน 450 |
| IELTS                                 | ไม่น้อยกว่าระดับคะแนน 5   |

**หมายเหตุ** ผลการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษประเภทอื่นที่นอกเหนือจากที่กำหนด ให้เสนอมหาวิทยาลัยพิจารณาเป็นรายกรณี

- แนวปฏิบัติ** มหาวิทยาลัยกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 คณะจัดกระบวนการพัฒนาภาษาอังกฤษให้แก่นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง และให้นักศึกษาทดสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งข้างต้น โดยระดับคะแนนที่ถือว่าผ่านต้องไม่น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
- 2.2 นักศึกษาขึ้นการผลทดสอบภาษาอังกฤษในระดับผ่านพร้อมหลักฐานที่คณะต้นสังกัดได้ตั้งตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 เป็นต้นไปโดยต้องเป็นผลการทดสอบที่สอบมาแล้วไม่เกินสองปีนับถึงวันที่ยื่นผลการทดสอบ
- 2.3 คณะตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และรับรองผลการทดสอบ
- 2.4 คณะรวบรวมรายชื่อนักศึกษาและแจ้งผลการทดสอบพร้อมหลักฐานแสดงผลการทดสอบไปยังมหาวิทยาลัย ในกรณีวิทยาเขตขอให้รวบรวมส่งในภาพรวม
- 2.5 มหาวิทยาลัยตรวจสอบความถูกต้อง และแจ้งรายชื่อไปยังกองทะเบียนและประมวลผลเพื่อบันทึกข้อมูลผู้สอบผ่านและมีสิทธิ์รับปริญญา

ประกาศ ณ วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2559

(ลงชื่อ) จุฑามาส ศตสุข  
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส ศตสุข)  
รองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา ปฏิบัติการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

(สำเนา)

ประกาศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์  
เรื่อง แก้ไขประกาศ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานและแนวปฏิบัติการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษ  
เพื่อรับปริญญาของนักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี

ตามที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้มีประกาศ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานและแนวปฏิบัติการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อรับปริญญาของนักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี ลงวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและแนวปฏิบัติการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี นั้น


เนื่องด้วยประกาศดังกล่าวมีข้อความที่ไม่ชัดเจนอันอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิด ดังนั้น เพื่อให้ประกาศดังกล่าวมีความชัดเจนและตรงตามเจตนารมณ์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษ จึงแก้ไขข้อความในประกาศดังกล่าวในทุกที่ที่ปรากฏ ดังนี้

- เดิม “เพื่อรับปริญญา” แก้เป็น “เพื่อสำเร็จการศึกษา”
- เดิม “มีสิทธิ์ได้รับปริญญา” และ “มีสิทธิ์รับปริญญา” แก้เป็น “มีสิทธิ์สำเร็จการศึกษา”

ทั้งนี้ ให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2559

ประกาศ ณ วันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2559

(ลงชื่อ) จุฑามาส ศตสุข  
(รองศาสตราจารย์ ดร. จุฑามาส ศตสุข)  
รองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา ปฏิบัติการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สำเนาถูกต้อง  
  
(นางอุไรรัชต์ กาทพ)  
นักวิชาการศึกษานานาชาติ

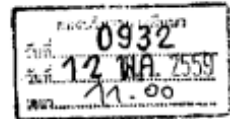
อุไรรัชต์/พิมพ์  
สินีนานู/ทาน

ภาคผนวกกฎอัตลักษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์



ด่วน

บันทึกข้อความ



ส่วนราชการ กองกลาง งานการประชุม โทร. 2024
ที่ มอ 002/244 วันที่ 10 พฤษภาคม 2559
เรื่อง อัตลักษณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เรียน ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา

ด้วยที่ประชุมคณะดีในคราวประชุมครั้งที่ 6/2559 เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2559 ได้รับทราบ
เรื่องการกำหนดอัตลักษณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แล้ว ดังนี้

- ภาษาไทย ชื่อศตยัมมิตินัย ใฝ่ปัญญา จิตสาธารณะ
ภาษาอังกฤษ Integrity Wisdom Social engagement
คำย่อ (ภาษาอังกฤษ) I-WiSe

นอกจากนี้ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบการให้ใช้อัตลักษณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ตามที่เสนอ เป็นระยะเวลา 2 ปี และหลังจากนั้น ให้มีการทบทวนอัตลักษณ์ดังกล่าว
อีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ที่ประชุมได้เสนอแนะเพิ่มเติมว่ามหาวิทยาลัยควรพิจารณาแนวทางในการขับเคลื่อน
และปลูกฝังอัตลักษณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ให้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป และได้แนบเรื่องเดิมคืนมาพร้อมนี้ด้วยแล้ว

Table with 2 columns and 4 rows containing administrative information.

Handwritten signature/initials

Handwritten signature

(นางสุวิมล คงพล)

ผู้อำนวยการกองกลาง
เลขานุการที่ประชุมคณะดี

สำเนาเรียน รองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา.
เพื่อโปรดพิจารณา และแจ้ง
//อ.แจ้งให้ คณ. กทม. ทวีศักดิ์ ม.อ.
//และ คณ. /คณะ /วิทยาเขต /เพื่อ
ทบทวน //และ /เรียนให้ /แจ้ง /ขอ /ขอ
//อ.ท. /เรียน /เพื่อ /เพื่อ

Handwritten notes and date 23/5/59

Handwritten date 28 พค. 59

## ภาคผนวก ก. ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี

พ.ศ. 2558

(สำเนา)

ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี

พ.ศ. ๒๕๕๘

ด้วยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้พิจารณาเห็นสมควรปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรีเสียใหม่ตั้งนั้นอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์พ.ศ. ๒๕๒๒ และโดยมติสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในคราวประชุมครั้งที่ ๓๖๗(๕)/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ จึงให้กำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรีไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรีพ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับนักศึกษาตามหลักสูตรชั้นปริญญาตรีซึ่งเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรีพ.ศ. ๒๕๕๗ และ พ.ศ. ๒๕๕๒ บรรดาความในระเบียบข้อบังคับคำสั่งหรือประกาศอื่นใดที่มีอยู่ก่อนระเบียบฉบับนี้และมีความกล่าวไว้ในระเบียบนี้หรือที่ระเบียบนี้กล่าวเป็นอย่างอื่นหรือที่ขัดหรือแย้งกับความในระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้เว้นแต่จะมีข้อความให้เห็นเป็นอย่างอื่น

|                       |             |   |
|-----------------------|-------------|---|
| “มหาวิทยาลัย”         | หมายความว่า | มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์  |
| “อธิการบดี”           | หมายความว่า | อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์   |
| “คณะ”                 | หมายความว่า | คณะหรือวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่นักศึกษาสังกัดอยู่  |
| “คณบดี”               | หมายความว่า | คณบดีของคณะหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือผู้บริหารหน่วยงานที่นักศึกษาสังกัดอยู่  |
| “คณะกรรมการประจำคณะ”  | หมายความว่า | คณะกรรมการประจำคณะของคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่นักศึกษาสังกัดอยู่                                      |
| “ภาควิชา”             | หมายความว่า | ภาควิชาหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักสูตรสาขาวิชาเอกที่นักศึกษาศึกษาอยู่  |
| “หน่วยกิตสะสม”        | หมายความว่า | หน่วยกิตที่นักศึกษาเรียนสะสมเพื่อให้ครบตามหลักสูตรสาขาวิชานั้น  |
| “สถาบันอุดมศึกษาอื่น” | หมายความว่า | สถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่มีคุณภาพและมาตรฐาน จัดตั้งถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งในหรือต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ |

ข้อ ๕ การรับนักศึกษา

มหาวิทยาลัยรับนักศึกษาเข้าศึกษาหลักสูตรชั้นปริญญาตรีโดยวิธีดังนี้

- ๕.๑ การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในระบบกลาง (Admissions) ซึ่งดำเนินการโดยองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ
- ๕.๒ การรับตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ได้แก่
- ๕.๒.๑ การคัดเลือกโดยวิธีรับตรง
- ๕.๒.๒ การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง
- ๕.๓ การรับตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถาบันหรือข้อตกลงของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบัน
- ๕.๔ การรับนักศึกษาเป็นผู้ร่วมเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาของผู้ร่วมเรียนและประกาศผู้ร่วมเรียนนั้น ๆ
- ๕.๕ วิธีอื่นๆ ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา
- ๖.๑ สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือการศึกษาอื่นที่เทียบเท่า
- ๖.๒ ผ่านการรับเข้าเป็นนักศึกษาตามความในข้อ ๕
- ๖.๓ ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง เรื้อรังที่แพร่กระจายได้หรือโรคที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา
- ข้อ ๗ การรายงานตัวเป็นนักศึกษา
- ผู้มีสิทธิ์ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาต้องรายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามกำหนดและรายละเอียดที่มหาวิทยาลัยจะประกาศเป็นคราวๆไปมิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์
- ข้อ ๘ ค่าธรรมเนียมการศึกษา
- ค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ต้องชำระให้แก่มหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามรายละเอียดที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๙ ระบบการศึกษา
- ๙.๑ มหาวิทยาลัยอำนวยความสะดวกด้วยวิธีประสานงานทางวิชาการระหว่างคณะและภาควิชาต่างๆคณะหรือภาควิชาใดมีหน้าที่เกี่ยวกับวิชาการด้านใดมหาวิทยาลัยจะส่งเสริมให้อำนวยการศึกษาในวิชาการด้านนั้นแก่นักศึกษาทั้งมหาวิทยาลัย
- ๙.๒ มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาโดยใช้ระบบทวิภาคเป็นหลัก โดยปีการศึกษาหนึ่งๆ มี ๒ ภาคการศึกษาปกติ ซึ่งเป็นภาคการศึกษาบังคับคือภาคการศึกษาที่หนึ่งและภาคการศึกษาที่สองโดยแต่ละภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์และมหาวิทยาลัยอาจเปิดภาคฤดูร้อนเพิ่มอีกได้ซึ่งเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๗ สัปดาห์แต่ให้มีจำนวนชั่วโมงเรียนของแต่ละรายวิชาเท่ากับภาคการศึกษาปกติ
- มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาระบบอื่นได้เช่นระบบไตรภาคหรือระบบจตุรภาคโดยให้มีจำนวนชั่วโมงเรียนของแต่ละรายวิชาเท่ากับภาคการศึกษาปกติของระบบทวิภาค
- ๙.๓ การกำหนดปริมาณการศึกษาของแต่ละรายวิชาให้กำหนดเป็นหน่วยกิตตามลักษณะการจัดการเรียนการสอน ดังนี้
- ๙.๓.๑ ภาคทฤษฎีใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาหนึ่งชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติหรือจำนวนชั่วโมงรวมไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงให้นับเป็นหนึ่งหน่วยกิต
- ๙.๓.๒ ภาคปฏิบัติใช้เวลาฝึกหรือทดลอง ๒ - ๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติหรือจำนวนชั่วโมงรวมระหว่าง ๓๐ - ๔๕ ชั่วโมงให้นับเป็นหนึ่งหน่วยกิต

๙.๓.๓ การฝึกงานการฝึกภาคสนามหรือการฝึกอื่นๆ ใช้เวลา ๓ - ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติหรือจำนวนชั่วโมงรวมระหว่าง ๔๕ - ๙๐ ชั่วโมงหรือเทียบเท่าให้นับเป็นหนึ่งหน่วยกิต

๙.๓.๔ สหกิจศึกษาเป็นการศึกษาที่ใช้เวลาปฏิบัติงาน ในสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า ๑๖ สัปดาห์และไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต ทั้งนี้ต้องผ่านการเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติ สหกิจศึกษาไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมง

๙.๓.๕ การศึกษาด้วยตนเองเป็นการศึกษาที่นักศึกษาต้องศึกษาหรือวิเคราะห์ด้วยตนเองเป็นหลักโดยมีอาจารย์ผู้สอนให้คำปรึกษาเช่นรายวิชาโครงการนักศึกษาปัญหาพิเศษใช้เวลา ๒ - ๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติ หรือเทียบเท่าทั้งในห้องปฏิบัติการและนอกห้องเรียนให้นับเป็นหนึ่งหน่วยกิต

๙.๓.๖ การศึกษาบางรายวิชาที่มีลักษณะเฉพาะมหาวิทยาลัยอาจกำหนดหน่วยกิตโดยใช้หลักเกณฑ์อื่นได้ตามความเหมาะสม

๙.๔ คณะอาจกำหนดเงื่อนไขการลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาเพื่อให้นักศึกษาสามารถเรียนรายวิชานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การลงทะเบียนเรียนที่ผิดเงื่อนไขให้ถือเป็นโมฆะในรายวิชานั้น

#### ข้อ ๑๐ การลงทะเบียนเรียน

๑๐.๑ กำหนดวันเวลาสถานที่และวิธีการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๐.๑.๒ นักศึกษาที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียน เมื่อพ้นกำหนดสัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ หรือพ้นกำหนดสองวันแรกภาคฤดูร้อน จะหมดสิทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนสำหรับภาคการศึกษานั้น

๑๐.๑.๓ ในภาคการศึกษาปกติใดหากนักศึกษาไม่ได้ลงทะเบียนเรียน ต้องยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาภายใน ๓๐ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษานั้น หากไม่ปฏิบัติดังกล่าวมหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนักศึกษาผู้นั้นออกจากทะเบียนนักศึกษา

๑๐.๑.๔ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาต่างๆ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษามิฉะนั้นจะถือว่าการลงทะเบียนเรียนดังกล่าวเป็นโมฆะ

๑๐.๑.๕ ในภาคการศึกษาปกติ นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนไม่ต่ำกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ยกเว้นนักศึกษาในภาวะรอพินิจตามนัยแห่งข้อ ๑๒ ของระเบียบนี้ต้องลงทะเบียนเรียนไม่เกิน ๑๖ หน่วยกิตและสำหรับภาคฤดูร้อนนักศึกษาลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต ยกเว้นนักศึกษาในภาวะรอพินิจลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๑๐.๑.๖ ภาคฤดูร้อน นักศึกษาลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต ยกเว้นนักศึกษาในภาวะรอพินิจ และนักศึกษาในภาวะวิกฤตตามนัยแห่งข้อ ๑๒ ของระเบียบนี้ ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๑๐.๑.๗ การลงทะเบียนเรียนโดยมีจำนวนหน่วยกิตมากกว่าหรือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๐.๑.๕ และ ๑๐.๑.๖ ต้องขออนุมัติคณบดีโดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา มิฉะนั้นจะถือว่าการลงทะเบียนเรียนดังกล่าวเป็นโมฆะ

๑๐.๑.๘ ในกรณีมีเหตุอันควร มหาวิทยาลัยอาจประกาศงดการสอนรายวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือจำกัดจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาใดก็ได้

๑๐.๑.๙ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่ม ต้องกระทำภายในสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ และภายใน ๒ วันแรกของภาคฤดูร้อน

#### ๑๐.๒ การถอน

๑๐.๒.๑ การถอนการลงทะเบียนเรียนรายวิชาใด ให้มีผลดังนี้



๑๐.๒.๑.๑ ถ้าถอนภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติหรือภายใน สัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อนรายวิชานั้นจะไม่ปรากฏในใบแสดงผลการศึกษา

๑๐.๒.๑.๒ ถ้าถอนเมื่อพ้นกำหนด ๒ สัปดาห์แรก แต่ยังคงอยู่ภายใน ๑๒ สัปดาห์หรือเมื่อพ้นกำหนดสัปดาห์แรก แต่ยังคงอยู่ภายใน ๕ สัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อนจะต้องได้รับความเห็นชอบ จากอาจารย์ที่ปรึกษาและผ่านอาจารย์ผู้สอนและรายวิชานั้นจะปรากฏในใบแสดงผลการศึกษา โดยจะได้สัญลักษณ์ W

๑๐.๒.๑.๓ เมื่อพ้นกำหนดการถอนรายวิชาโดยได้สัญลักษณ์ W ตามข้อ ๑๐.๒.๑.๒ แล้วนักศึกษาจะถอนการลงทะเบียนเฉพาะรายวิชาไม่ได้ยกเว้นกรณีความผิดพลาดไม่ได้เกิดจากนักศึกษา

#### ข้อ ๑๑ การวัดและประเมินผล

๑๑.๑ มหาวิทยาลัยดำเนินการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนใน ทุกภาคการศึกษา การวัดและประเมินผลเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนหรือผู้ที่คณะเจ้าของ รายวิชาจะกำหนด ซึ่งอาจกระทำโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติการสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม การสอบหรือวิธีอื่น ตามที่คณะเจ้าของรายวิชาจะกำหนดในแต่ละรายวิชา ซึ่งการสอบอาจมี ได้หลายครั้ง และการสอบไล่ หมายถึง การสอบครั้งสุดท้ายของรายวิชานั้น

๑๑.๒ ทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน นักศึกษาต้องเข้ารับการวัดและประเมินผลตามกิจกรรมที่ อาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้น ๆ กำหนด และต้องเข้าเรียนตามแผนการสอนที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด

๑๑.๓ การวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชาให้วัดและประเมินผลเป็นระดับคะแนนหรือ สัญลักษณ์

๑๑.๓.๑ การวัดและประเมินผลเป็นระดับคะแนนมี ๘ ระดับ มีความหมายดังนี้

| ระดับคะแนน | ความหมาย | คำระดับคะแนน (ต่อหนึ่งหน่วยกิต) |     |
|------------|----------|---------------------------------|-----|
| A          | ดีเยี่ยม | (Excellent)                     | ๔.๐ |
| B+         | ดีมาก    | (Very Good)                     | ๓.๕ |
| B          | ดี       | (Good)                          | ๓.๐ |
| C+         | พอใช้    | (Fairly Good)                   | ๒.๕ |
| C          | ปานกลาง  | (Fair)                          | ๒.๐ |
| D+         | อ่อน     | (Poor)                          | ๑.๕ |
| D          | อ่อนมาก  | (Very Poor)                     | ๑.๐ |
| E          | ตกออก    | (Fail)                          | ๐.๐ |

๑๑.๓.๒ การวัดและประเมินผลเป็นสัญลักษณ์มีความหมายดังนี้

๑๑.๓.๒.๑ รายวิชาที่ไม่มีจำนวนหน่วยกิต เช่น รายวิชาฝึกงานและรายวิชา ที่มีจำนวนหน่วยกิต แต่หลักสูตรกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ เช่น รายวิชาสหกิจศึกษา หรือ รายวิชาที่กำหนดในระเบียบฯ ของคณะ กำหนดสัญลักษณ์ ดังนี้

|                 |             |                           |
|-----------------|-------------|---------------------------|
| G (Distinction) | หมายความว่า | ผลการศึกษาอยู่ในขั้นดี    |
| P (Pass)        | หมายความว่า | ผลการศึกษาอยู่ในขั้นพอใช้ |
| F (Fail)        | หมายความว่า | ผลการศึกษาอยู่ในขั้นตก    |

๑๑.๓.๒.๒ รายวิชาที่ไม่มีหน่วยกิตเป็นหน่วยกิตสะสม กำหนดสัญลักษณ์ ดังนี้

|                    |             |                          |
|--------------------|-------------|--------------------------|
| S (Satisfactory)   | หมายความว่า | ผลการศึกษาเป็นที่พอใจ    |
| U (Unsatisfactory) | หมายความว่า | ผลการศึกษาไม่เป็นที่พอใจ |

๑๑.๓.๓ สัญลักษณ์อื่นๆ มีความหมายดังนี้

I (Incomplete) หมายความว่า การวัดและประเมินผลยังไม่สมบูรณ์ใช้เมื่ออาจารย์ผู้สอนโดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาที่รับผิดชอบรายวิชานั้นเห็นสมควรให้การวัดและประเมินผลไว้ก่อนเนื่องจากนักศึกษายังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์หรือใช้เมื่อนักศึกษาได้รับการอนุมัติให้ได้สัญลักษณ์ I จากคณะกรรมการประจำคณะตามความในข้อ ๑๖.๑.๒ แห่งระเบียบนี้เมื่อได้สัญลักษณ์ I ในรายวิชาใดนักศึกษาต้องติดต่ออาจารย์ผู้สอนเพื่อดำเนินการให้มีการวัดและประเมินผลภายใน ๑ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติถัดไปหรือ ๑ สัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อนหากว่านักศึกษานั้นลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนด้วยเมื่อพ้นกำหนดดังกล่าวยังไม่สามารถวัดและประเมินผลได้สัญลักษณ์ I จะเปลี่ยนเป็นระดับคะแนน E หรือสัญลักษณ์ F หรือ U หรือ W หรือ R แล้วแต่กรณีทันที

W (Withdrawn) หมายความว่า ถอนหรือยกเลิกการลงทะเบียนเรียน ใช้เมื่อนักศึกษาได้รับการอนุมัติให้ถอนหรือยกเลิกการลงทะเบียนเรียนวิชานั้นตามความในข้อ ๑๐.๒.๑.๒ หรือข้อ ๑๖.๑.๒ แห่งระเบียบนี้ หรือเมื่อคณะกรรมการประจำคณะอนุมัติให้นักศึกษาที่ได้สัญลักษณ์ I อยู่ลาพักการศึกษาในภาคการศึกษาปกติถัดไป

R (Deferred) หมายความว่า เลื่อนกำหนดการวัดและประเมินผลไปเป็นภาคการศึกษาปกติถัดไปใช้สำหรับรายวิชาที่นักศึกษาได้สัญลักษณ์ I อยู่และมีใช้รายวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าไม่สามารถวัดและประเมินผลได้ก่อนสิ้น ๑ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติถัดไปโดยมีสาเหตุอันมิใช่ความผิดของนักศึกษา

การให้สัญลักษณ์ R ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะของคณะที่รับผิดชอบรายวิชานั้นและนักศึกษาที่ได้สัญลักษณ์ R ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นใหม่ในภาคการศึกษาปกติถัดไปจึงจะมีสิทธิ์ได้รับการวัดและประเมินผลหากนักศึกษาไม่ลงทะเบียนเรียนภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติสัญลักษณ์ R จะเปลี่ยนเป็นระดับคะแนน E ทันที

๑๑.๔ นักศึกษาที่ได้ระดับคะแนน E หรือระดับคะแนนอื่นที่หลักสูตรกำหนด หรือสัญลักษณ์ F ในรายวิชาใดต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำในวันแต่รายวิชาดังกล่าวเป็นรายวิชาในหมวดวิชาเลือกตามหลักสูตร

๑๑.๕ นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนซ้ำรายวิชาที่ได้ระดับคะแนนตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไปหรือได้สัญลักษณ์ G หรือ P หรือ S มิได้เว้นแต่จะเป็นรายวิชาที่มีการกำหนดไว้ในหลักสูตรเป็นอย่างอื่นการลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดที่ผิดเงื่อนไขนี้ถือเป็นโมฆะ

๑๑.๖ การลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิตเป็นหน่วยกิตสะสม

๑๑.๖.๑ นักศึกษาอาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่มีชั่วโมงบังคับของหลักสูตร โดยไม่นับหน่วยกิตเป็นหน่วยกิตสะสมได้การวัดและประเมินผลรายวิชานั้น ให้วัดและประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ S หรือ U

๑๑.๖.๒ การนับจำนวนหน่วยกิตสูงสุดที่นักศึกษามีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษาตามความในข้อ ๑๐.๑.๕ และ ๑๐.๑.๖ ให้นับรวมจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน โดยไม่นับหน่วยกิตเป็นหน่วยกิตสะสมเข้าด้วย แต่จะไม่นำมานับรวมในการคิดจำนวนหน่วยกิตต่ำสุดที่นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๖.๓ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดโดยไม่นับหน่วยกิตเป็นหน่วยกิตสะสมที่ได้สัญลักษณ์ S หรือ U แล้วภายหลังจะลงทะเบียนเรียนซ้ำโดยให้มีการวัดและประเมินผลเป็นระดับคะแนนอีกมิได้เว้นแต่ในกรณีที่มีการย้ายคณะหรือประเภทวิชาหรือย้ายสาขาวิชาและรายวิชานั้นเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรใหม่

๑๑.๗ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมให้นับรวมเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาตามหลักสูตรที่ได้ระดับคะแนนไม่ต่ำกว่า ๑.๐๐ หรือได้สัญลักษณ์ G หรือ P แต่บางหลักสูตรอาจกำหนดให้ระดับคะแนนสูงกว่า ๑.๐๐ จึงจะนับหน่วยกิตของรายวิชานั้นเป็นหน่วยกิตสะสมก็ได้

๑๑.๘ ในกรณีที่นักศึกษาได้ศึกษารายวิชาใดมากกว่าหนึ่งครั้งให้นับหน่วยกิตของรายวิชานั้นเป็นหน่วยกิตสะสมตามหลักสูตรได้เพียงครั้งเดียวโดยพิจารณาจากการวัดและประเมินผลครั้งหลังสุด

๑๑.๙ มหาวิทยาลัยจะประเมินผลการศึกษานักศึกษาทุกคนที่ได้ลงทะเบียนเรียนโดยคำนวณผลตามหลักเกณฑ์ดังนี้

๑๑.๙.๑ หน่วยจุดของรายวิชาหนึ่งๆคือผลคูณระหว่างจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนที่ได้จากการประเมินผลรายวิชานั้น

๑๑.๙.๒ แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาคคือค่าผลรวมของหน่วยจุดของทุกรายวิชาที่ได้ศึกษาในภาคการศึกษานั้นหารด้วยหน่วยกิตรวมของรายวิชาดังกล่าวเฉพาะรายวิชาที่มีการประเมินผลเป็นระดับคะแนน

๑๑.๙.๓ แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมคือ ค่าผลรวมของหน่วยจุดของทุกรายวิชาที่ได้ศึกษามาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมของรายวิชาดังกล่าวเฉพาะรายวิชาที่มีการประเมินผลเป็นระดับคะแนนและในกรณีที่มีการเรียนรายวิชาที่ได้ระดับคะแนน D หรือ E มากกว่าหนึ่งครั้งให้นำผลการศึกษาและหน่วยกิตครั้งหลังสุดมาคำนวณแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

๑๑.๙.๔ แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาคและแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้คำนวณเป็นค่าที่มีเลขทศนิยม ๒ ตำแหน่งโดยไม่มีการปัดเศษจากทศนิยมตำแหน่งที่ ๓

#### ๑๑.๑๐ การทุจริตในการวัดผล

เมื่อมีการตรวจพบว่า นักศึกษาทุจริตในการวัดผล เช่น การสอบรายวิชาใดให้ผู้ที่ได้รับผิดชอบการวัดผลครั้งนั้น หรือผู้ควบคุมการสอบ รายงานการทุจริตพร้อมส่งหลักฐานการทุจริตไปยังคณะที่ศึกษานั้นสังกัด ตลอดจนแจ้งให้อาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้นทราบ โดยให้นักศึกษาที่ทุจริตในการวัดผลดังกล่าวได้ระดับคะแนน E หรือสัญลักษณ์ F หรือ U ในรายวิชานั้น และอาจพิจารณาโทษทางวินัยประการใดประการหนึ่งตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยวินัยนักศึกษา

๑๑.๑๑ ระเบียบและข้อพึงปฏิบัติอื่นๆเกี่ยวกับการสอบที่มีได้ระบุไว้ในระเบียบนี้ให้คณะเป็นผู้พิจารณาประกาศเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสมกับสภาพและลักษณะการศึกษาของแต่ละคณะ

#### ข้อ ๑๒ สถานภาพนักศึกษา

มหาวิทยาลัยจะจำแนกสถานภาพนักศึกษาตามผลการศึกษาในทุกภาคการศึกษาทั้งนี้ ไม่นับภาคการศึกษาที่ได้ลาพักหรือถูกให้พัก

สถานภาพนักศึกษามี ๓ ประเภทคือนักศึกษาปกตินักศึกษาในภาวะวิกฤตและนักศึกษาในภาวะรอพินิจ

๑๒.๑ นักศึกษาปกติ คือ นักศึกษาที่ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

๑๒.๒ นักศึกษาในภาวะวิกฤต คือ นักศึกษาที่ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๑.๐๐ - ๑.๙๙ ในภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย

๑๒.๓ นักศึกษาในภาวะรอพินิจ คือนักศึกษาที่ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐ โดยให้จำแนกนักศึกษาในภาวะรอพินิจดังนี้

๑๒.๓.๑ นักศึกษาที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยครบ ๒ ภาคการศึกษาปกติแล้ว และได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคการศึกษาที่สอง ตั้งแต่ ๑.๒๕ แต่ไม่ถึง ๒.๐๐ หรือนักศึกษาปกติที่ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๑.๕๐ แต่ไม่ถึง ๒.๐๐ ในภาคการศึกษาปกติถัดไป จะได้รับภาวะรอพินิจครั้งที่ ๑

๑๒.๓.๒ นักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจครั้งที่ ๑ ที่ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๑.๗๐ แต่ไม่ถึง ๒.๐๐ ในภาคการศึกษาปกติถัดไปจะได้รับภาวะรอพินิจครั้งที่ ๒

๑๒.๓.๓ นักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจครั้งที่ ๒ ที่ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๑.๙๐ แต่ไม่ถึง ๒.๐๐ ในภาคการศึกษาปกติถัดไปจะได้รับภาวะรอพินิจครั้งที่ ๓

#### ข้อ ๑๓ การย้ายคณะหรือประเภทวิชาหรือสาขาวิชา

๑๓.๑ การย้ายคณะหรือประเภทวิชาหรือสาขาวิชาต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ปกครองและอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาอนุมัติให้ยึดหลักเกณฑ์ดังนี้

๑๓.๑.๑ นักศึกษาที่ขอย้ายคณะหรือประเภทวิชา หรือสาขาวิชาต้องได้ศึกษาอยู่ในคณะหรือประเภทวิชาหรือสาขาวิชาเดิมไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ ทั้งนี้ ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ลาพักหรือถูกให้พัก

๑๓.๑.๒ การกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้นักศึกษาย้ายเข้าศึกษาให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการประจำคณะที่นักศึกษาขอย้ายเข้า

๑๓.๒ นักศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้ย้ายคณะหรือประเภทวิชาหรือสาขาวิชาอาจมีสิทธิ์ได้รับการเทียบโอนหรือรับโอนบางรายวิชาที่ได้รับการเทียบโอนหรือรับโอนให้ได้สัญลักษณ์หรือระดับคะแนนเดิม และให้นำหน่วยกิตรายวิชาดังกล่าวเป็นหน่วยกิตสะสมแต่นำมาคำนวณแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมโดยนักศึกษาต้องดำเนินการยื่นขอรับโอนหรือเทียบโอนให้แล้วเสร็จภายในสองสัปดาห์ หลังจากได้รับอนุมัติให้ย้ายคณะหรือประเภทวิชาหรือสาขาวิชา และคณะต้องแจ้งผลการพิจารณาให้มหาวิทยาลัยทราบ ก่อนสิ้นสุดการสอบกลางภาคของภาคการศึกษานั้น ๆ

๑๓.๓ การรับโอนรายวิชา ที่เป็นรายวิชาเดียวกันกับรายวิชาในหลักสูตรหรือสาขาวิชาใหม่ หรือรายวิชาที่ไม่ได้เปิดสอนในมหาวิทยาลัย แต่ได้รับความเห็นชอบจากคณะที่นักศึกษาสังกัดรายวิชานั้นจะต้องมีระดับคะแนน D ขึ้นไป ส่วนการเทียบโอนรายวิชา ที่มีเนื้อหาเทียบเท่ากับรายวิชาในหลักสูตรหรือ สาขาวิชาใหม่ ให้มีหลักเกณฑ์ตามความในข้อ ๑๔.๖

#### ข้อ ๑๔ การเทียบโอนและการรับโอนรายวิชา

๑๔.๑ ผู้ที่เคยศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น และผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย มีสิทธิ์ได้รับการรับโอนหรือเทียบโอนบางรายวิชา โดยนักศึกษาต้องดำเนินการยื่นขอรับโอนหรือเทียบโอนให้แล้วเสร็จ ภายในสองสัปดาห์แรกที่เข้าศึกษาและคณะต้องแจ้งผลการพิจารณาให้มหาวิทยาลัยทราบ ก่อนสิ้นสุดการสอบกลางภาคของภาคการศึกษานั้น ๆ

๑๔.๒ นักศึกษาที่รับโอนมาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น มีสิทธิ์ได้รับการพิจารณาเทียบโอนบางรายวิชาโดยนักศึกษาต้องดำเนินการขอเทียบโอนให้แล้วเสร็จภายในสองสัปดาห์แรกที่เข้าศึกษาและคณะต้องแจ้งผลการพิจารณาให้มหาวิทยาลัยทราบ ก่อนสิ้นสุดการสอบกลางภาคของภาคการศึกษานั้น ๆ

๑๔.๓ การเทียบโอนหรือรับโอนรายวิชาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นทั้งภายในและต่างประเทศต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะก่อน

๑๔.๔ รายวิชาที่ได้รับการรับโอนหรือเทียบโอนให้ได้สัญลักษณ์หรือระดับคะแนนเดิม และให้นำหน่วยกิตรายวิชาดังกล่าวเป็นหน่วยกิตสะสมและนำมาคำนวณแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

๑๔.๕ นักศึกษาไม่มีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์หรือระดับคะแนนเดิมอีกเว้นแต่เมื่อผลการศึกษารายวิชาที่สัมพันธ์กับรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์หรือระดับคะแนนเดิมต่ำกว่ามาตรฐานที่คณะหรือภาควิชากำหนดให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์หรือระดับคะแนนเดิมนั้นซ้ำอีกได้ และให้นำหน่วยกิตรายวิชาดังกล่าวเป็นหน่วยกิตสะสมได้เพียงครั้งเดียว

๑๔.๖ การเทียบโอนหรือรับโอนรายวิชาต้องได้รับการอนุมัติจากภาควิชาที่เกี่ยวข้องโดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

๑๔.๖.๑ เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา หรือเทียบเท่า ที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายในการกำกับดูแล

๑๔.๖.๒ เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชา ที่มีเนื้อหาสาระอยู่ในระดับเดียวกันและมีปริมาณเท่ากัน หรือไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชา หรือกลุ่มรายวิชาที่ขอเทียบ หรืออยู่ในดุลยพินิจของภาควิชา

๑๔.๖.๓ เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชา ที่มีผลการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับคะแนน C หรือเทียบเท่า หรือสัญลักษณ์ S

๑๔.๖.๔ ให้มีการรับโอนหรือเทียบโอนรายวิชา หรือกลุ่มรายวิชา ได้ไม่เกินสามในสี่ ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรใหม่

๑๔.๗ การเทียบโอนความรู้และการให้หน่วยกิตจากการศึกษานอกระบบและหรือการศึกษาตาม อัยาศัยเข้าสู่การศึกษาในระบบ

๑๔.๗.๑ การเทียบความรู้จะเทียบเป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาตามหลักสูตรที่ มหาวิทยาลัยเปิดสอน

๑๔.๗.๒ การเทียบประสบการณ์จากการทำงานจะคำนึงถึงความรู้ที่ได้จาก ประสบการณ์เป็นหลัก

๑๔.๗.๓ วิธีการประเมินเพื่อการเทียบความรู้ในแต่ละรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชา และ เกณฑ์การตัดสินให้อยู่ในดุลยพินิจของภาควิชาที่นักศึกษาขอเทียบโอนความรู้

๑๔.๗.๔ ผลการประเมินต้องเทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับคะแนน ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า จึง จะให้จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชานั้นแต่ไม่ให้เป็นระดับคะแนนและไม่นำมาคำนวณแต้มระดับ คะแนนเฉลี่ยสะสม

๑๔.๗.๕ การบันทึกผลการเรียนให้บันทึกตามวิธีการประเมินดังนี้

๑๔.๗.๕.๑ ถ้าได้หน่วยกิตจากการทดสอบมาตรฐานให้บันทึก CS(credits from standardized test)

๑๔.๗.๕.๒ ถ้าได้หน่วยกิตจากการทดสอบที่ไม่ใช่การทดสอบมาตรฐานให้ บันทึก CE (credits from exam)

๑๔.๗.๕.๓ ถ้าได้หน่วยกิตจากการประเมินการศึกษา หรือการอบรมที่จัด โดยหน่วยงานอื่นให้บันทึก CT (credits from training)

๑๔.๗.๕.๔ ถ้าได้หน่วยกิตจากการเสนอแฟ้มสะสมผลงานให้บันทึก CP (credits from portfolio)

๑๔.๗.๖ ให้เทียบรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาจากการศึกษานอกระบบและหรือ การศึกษาตามอัยาศัยได้ไม่เกินสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตร และต้องใช้เวลาศึกษาอยู่ใน มหาวิทยาลัยอย่างน้อยหนึ่งปีการศึกษา

ข้อ ๑๕ การรับโอนนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

๑๕.๑ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อาจรับโอนนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

๑๕.๒ การรับโอนนักศึกษา ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะที่นักศึกษาขอ โอนเข้าศึกษา และอธิการบดีหรือผู้ที่ถือการบติมอบหมาย โดยนักศึกษาต้องศึกษาอยู่ในสถาบันเดิมมาแล้ว ไม่น้อย กว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ ทั้งนี้ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพักหรือถูกให้พัก

๑๕.๓ การสมัครขอโอนย้ายให้ยื่นคำร้องถึงมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์อย่างน้อย ๒ เดือน ก่อนกำหนดการลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษาที่จะโอนเข้าศึกษา

ข้อ ๑๖ การลา

๑๖.๑ การลาป่วยหรือลาจิก

๑๖.๑.๑ การลาไม่เกิน ๗ วัน ในระหว่างเปิดภาคการศึกษา ต้องได้รับการอนุมัติจาก อาจารย์ผู้สอนและแจ้งอาจารย์ที่ปรึกษาทราบ ถ้าเกิน ๗ วันต้องได้รับการอนุมัติจากคณบดีโดยผ่านอาจารย์ที่

ปรึกษา สำหรับงานหรือการสอบที่นักศึกษาได้ขาดไปในเวลานั้น ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ผู้สอน ซึ่งอาจจะอนุญาตให้ปฏิบัติงานหรือสอบทดแทน หรือยกเว้นได้

๑๖.๑.๒ ในกรณีที่ป่วยหรือมีเหตุสุดวิสัย ทำให้ไม่สามารถเข้าสอบไล่ได้ นักศึกษาต้องขอผ่อนผันการสอบไล่ต่อคณะภายในวันถัดไป หลังจากที่มีการสอบไล่รายวิชานั้น เว้นแต่จะมีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการประจำคณะเป็นผู้พิจารณาการขอผ่อนผันดังกล่าว โดยอาจอนุมัติให้ได้สัญลักษณ์ I หรือให้ยกเลิกการลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นเป็นกรณีพิเศษ โดยให้สัญลักษณ์ W หรือไม่อนุมัติการผ่อนผัน โดยให้ถือว่าขาดสอบก็ได้

#### ๑๖.๒ การลาพักการศึกษา

๑๖.๒.๑ การลาพักการศึกษาเป็นการลาพักทั้งภาคการศึกษา และถ้าได้ลงทะเบียนไปแล้วเป็นการยกเลิกการลงทะเบียนเรียนโดยรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนทั้งหมดในภาคการศึกษานั้นจะไม่ปรากฏในใบแสดงผลการศึกษา

๑๖.๒.๒ การขอลาพักการศึกษาให้แสดงเหตุผลความจำเป็นพร้อมกับมีหนังสือรับรองของผู้ปกครอง ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาการลาพักการศึกษาต้องได้รับการอนุมัติจากคณบดี

๑๖.๒.๓ การลาพักการศึกษาลาพักเกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติติดต่อกันไม่ได้

๑๖.๒.๔ ในสองภาคการศึกษาปกติแรกที่ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยนักศึกษาลาพักการศึกษาไม่ได้เว้นแต่กรณีป่วย หรือถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการและหรือได้รับทุนต่างๆที่มหาวิทยาลัยเห็นว่าเป็นประโยชน์กับนักศึกษา

๑๖.๒.๕ การลาพักการศึกษานอกเหนือจากหลักเกณฑ์ตามความในข้อ ๑๖.๒.๓ และข้อ ๑๖.๒.๔ ต้องได้รับการอนุมัติจากอธิการบดีเป็นกรณีพิเศษ โดยการเสนอของคณบดี

๑๖.๒.๖ นักศึกษาจะต้องชำระค่ารักษาสถานภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาที่ได้รับ การอนุมัติให้ลาพัก ตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนดยกเว้นภาคการศึกษาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไปก่อนแล้ว

๑๖.๓ การลาป่วยและการลาพักการศึกษาเนื่องจากป่วย นักศึกษาต้องแสดงใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาลของรัฐด้วยทุกครั้ง

๑๖.๔ การให้พักการศึกษาในกรณีที่คณะกรรมการแพทย์ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งขึ้นวินิจฉัยว่าป่วย และคณะกรรมการประจำคณะเห็นว่าโรคนั้นเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและหรือเป็นอันตรายต่อผู้อื่นคณะกรรมการประจำคณะอาจเสนอให้นักศึกษาผู้นั้นพักการศึกษาได้

๑๖.๕ การลาออก นักศึกษายื่นใบลาออกพร้อมหนังสือรับรองของผู้ปกครองผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขออนุมัติต่ออธิการบดีผู้ที่จะได้รับการอนุมัติให้ลาออกได้ต้องไม่มีหนี้สินกับมหาวิทยาลัย

๑๖.๖ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบถ้วนตามหลักสูตรกำหนดแล้ว แต่มีผลสอบวัดระดับความรู้ภาษาอังกฤษ และ/หรือภาษาจีนไม่ถึงเกณฑ์สำเร็จการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และ/หรือไม่ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรและอื่น ๆ ตามหลักสูตรกำหนด และ/หรือมหาวิทยาลัยกำหนดให้รักษาสถานภาพนักศึกษาและชำระค่ารักษาสถานภาพ

ข้อ ๑๗ การเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาและการอนุมัติให้ปริญญา

๑๗.๑ นักศึกษาที่จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนดังนี้

๑๗.๑.๑ ได้ศึกษาและผ่านการวัดและประเมินผลรายวิชาต่างๆครบถ้วนตามหลักสูตร และข้อกำหนดของสาขาวิชาที่จะรับปริญญาโดยไม่มีรายวิชาใดที่ได้สัญลักษณ์ I หรือ R ค้างอยู่ทั้งนี้นับรวมถึงรายวิชาที่ได้รับการเทียบโอนและที่รับโอนด้วย และนักศึกษาจะต้องผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดด้วย

๑๗.๑.๒ ยังมีสถานภาพเป็นนักศึกษาอยู่และได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ หากเป็นนักศึกษาที่โอนย้ายมาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ จะต้องศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อย่างน้อยหนึ่งปีการศึกษา

## ๑๗.๑.๓ ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา

๑๗.๑.๓.๑ หลักสูตร ๔ ปี สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๖ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๗.๑.๓.๒ หลักสูตร ๕ ปี สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๗ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๗.๑.๓.๓ หลักสูตรไม่น้อยกว่า ๖ ปี สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๒๐ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา ทั้งนี้ ให้ยกเว้นนักศึกษาที่ได้รับการรับโอนหรือเทียบโอนรายวิชา

๑๗.๑.๔ ไม่อยู่ในระหว่างการรอรับโทษทางวินัยที่ระบุในข้อมติการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง

๑๗.๑.๕ ได้ปฏิบัติตามระเบียบต่างๆครบถ้วนและไม่มีหนี้สินใดๆต่อมหาวิทยาลัย

๑๗.๑.๖ ได้ดำเนินการเพื่อขอรับปริญญาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๗.๒ นักศึกษาที่จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่งต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนดังนี้

๑๗.๒.๑ มีคุณสมบัติตามความในข้อ ๑๗.๑

๑๗.๒.๒ ได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๓.๕๐ ขึ้นไป

๑๗.๒.๓ ไม่เคยได้ระดับคะแนนต่ำกว่า ๒.๐๐ หรือสัญลักษณ์ F หรือ U ในรายวิชาใดๆ

๑๗.๒.๔ ใช้เวลาศึกษาไม่เกินจำนวนปีการศึกษาต่อเนื่องกัน ตามแผนการศึกษาของสาขาวิชาที่จะได้รับปริญญา ทั้งนี้ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษากรณีที่ป่วย หรือถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ หรือได้รับทุนต่าง ๆ หรือไปศึกษารายวิชา หรือฝึกอบรมจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งมหาวิทยาลัยเห็นว่าเป็นประโยชน์กับนักศึกษา

๑๗.๒.๕ ไม่เคยเป็นผู้มีประวัติได้รับการลงโทษเนื่องจากผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๑๗.๓ นักศึกษาที่จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาเกียรตินิยมอันดับสองต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนดังนี้

๑๗.๓.๑ มีคุณสมบัติตามความในข้อ ๑๗.๑

๑๗.๓.๒ ได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๓.๒๕ ขึ้นไปแต่เป็นผู้ไม่มีสิทธิ์ได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๑๗.๓.๓ ไม่เคยได้ระดับคะแนนต่ำกว่า ๒.๐๐ ในรายวิชาเอกใดๆของหลักสูตรสาขาวิชานั้น

๑๗.๓.๔ ไม่เคยได้ระดับคะแนน E หรือสัญลักษณ์ F หรือ U ในรายวิชาใดๆ

๑๗.๓.๕ มีคุณสมบัติตามความในข้อ ๑๗.๒.๔

๑๗.๓.๖ มีคุณสมบัติตามความในข้อ ๑๗.๒.๕

๑๗.๔ มหาวิทยาลัยจะเสนอรายชื่อนักศึกษาที่มีสิทธิ์ได้รับการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญา หรือปริญญาเกียรตินิยมในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อขออนุมัติปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัย

๑๗.๕ ปริญญาที่ให้สำหรับหลักสูตรร่วม ระหว่างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

๑๗.๕.๑ ปริญญาร่วม หมายความว่า นักศึกษาได้ปริญญา ๑ ใบ ซึ่งรับรองโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่ร่วมกันจัดหลักสูตร

๑๗.๕.๒ ปริญญา ๒ ใบ หมายความว่า นักศึกษาได้รับปริญญามากกว่า ๑ ใบโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ที่ร่วมกันจัดหลักสูตร เป็นผู้มอบให้สถาบันละ ๑ ใบ

ข้อ ๑๘ การขอเข้าศึกษาเพื่อปริญญาที่สอง

๑๘.๑ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่เทียบเท่าอาจขอเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาตรีสาขาวิชาอื่นเป็นการเพิ่มเติมได้

๑๘.๒ การรับเข้าศึกษาต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะที่นักศึกษาขอเข้าศึกษาและอธิการบดี

๑๘.๓ การเทียบโอนและการรับโอนรายวิชา

๑๘.๓.๑ รายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่นักศึกษาได้ศึกษาในสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จะได้รับการพิจารณารับโอนและเทียบโอน โดยรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่ได้รับการรับโอนและเทียบโอน ให้ได้สัญลักษณ์หรือระดับคะแนนเดิม ให้นำหน่วยกิตรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาดังกล่าว เป็นหน่วยกิตสะสมและนำมาคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยนักศึกษาต้องดำเนินการยื่นขอรับโอนหรือเทียบโอนให้แล้วเสร็จ ภายในสองสัปดาห์แรกที่เข้าศึกษา และคณะต้องแจ้งผลการพิจารณาให้มหาวิทยาลัยทราบ ก่อนสิ้นสุดการสอบกลางภาคของภาคการศึกษา นั้น ๆ

๑๘.๓.๒ นักศึกษาไม่มีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์หรือระดับคะแนนเดิมเว้นแต่เมื่อผลการศึกษารายวิชาที่สัมพันธ์กับรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์หรือระดับคะแนนเดิมต่ำกว่ามาตรฐานคณะหรือภาควิชากำหนดให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์หรือระดับคะแนนเดิมซ้ำอีกได้และให้นำหน่วยกิตรายวิชาดังกล่าว เป็นหน่วยกิตสะสมได้เพียงครั้งเดียว

๑๘.๓.๓ การเทียบโอนและการรับโอนรายวิชาต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะโดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตามความในข้อ ๑๔.๖

ข้อ ๑๙ การศึกษาสองปริญญาพร้อมกัน

๑๙.๑ นักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อาจขอศึกษาสองปริญญาพร้อมกันได้ โดยต้องเป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี ๒ หลักสูตร ที่ให้ผู้เรียนศึกษาพร้อมกัน โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาจากทั้งสองหลักสูตร

๑๙.๒ รายละเอียดต่างๆ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๐ การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

๒๐.๑ ตายหรือลาออก

๒๐.๒ ถูกให้ออกหรือไล่ออกเนื่องจากต้องโทษทางวินัย

๒๐.๓ ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนภายใน ๓๐ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติโดยมิได้รับการอนุมัติให้ลาพักการศึกษา หรือไม่ได้รักษาสถานภาพ

๒๐.๔ ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๐๐

๒๐.๕ ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๒๕ ในภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้งนี้ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพักหรือถูกให้พัก

๒๐.๖ ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐ ยกเว้นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ในสองภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย

๒๐.๗ ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๗๐ ในภาคการศึกษาปกติถัดไปหลังจากได้รับภาวะรอพินิจครั้งที่ ๑



๒๐.๘ ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๙๐ ในภาคการศึกษาปกติถัดไปหลังจากได้รับ  
ภาวะรอพินิจครั้งที่ ๒

๒๐.๙ ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐ ในภาคการศึกษาปกติถัดไป หลังจากได้รับ  
ภาวะรอพินิจครั้งที่ ๓

๒๐.๑๐ ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยมาแล้วเป็นระยะเวลาเกิน ๒ เท่าของจำนวนปี  
การศึกษาต่อเนื่องกัน ที่ได้กำหนดไว้ในแผนกำหนดการศึกษาของสาขาวิชาที่ศึกษาอยู่สำหรับนักศึกษาที่รับโอนให้  
นับเวลาที่เคยศึกษาอยู่ในสถาบันเดิมรวมเข้าด้วย

๒๐.๑๑ ได้รับการอนุมัติปริญญา

๒๐.๑๒ ได้รับการวินิจฉัยโดยคณะกรรมการแพทย์ซึ่งแต่งตั้งโดยอธิการบดีว่าป่วย จนเป็น  
อุปสรรคต่อการศึกษาหรือเป็นอันตรายต่อผู้อื่นทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ

ข้อ ๒๑ ให้อธิการบดีรักษาการตามระเบียบนี้ ในกรณีที่จะต้องมีการดำเนินการใด ๆ ที่มีได้กำหนดไว้ใน  
ระเบียบนี้ หรือกำหนดไว้ไม่ชัดเจน หรือในกรณีที่มีความจำเป็นต้องผ่อนผันข้อกำหนดในระเบียบนี้เป็นกรณีพิเศษ  
เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาชั้นปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเป็นไปโดยเรียบร้อย ให้อธิการบดีมีอาจตีความ  
วินิจฉัยสั่งการ และปฏิบัติตามที่เห็นสมควร และให้ถือเป็นที่สุด

#### บทเฉพาะกาล

ให้นำระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และพ.ศ. ๒๕๕๒  
มาใช้บังคับนักศึกษาตามหลักสูตรชั้นปริญญาตรีซึ่งเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ก่อนปีการศึกษา ๒๕๕๘  
ไปจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

ประกาศณ วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๘

(ลงชื่อ) จรัส สุวรรณเวลา

(ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณเวลา)

นายกสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สำเนาถูกต้อง

วนิดา ตันติธรรมภูษิต

(นางสาววนิดา ตันติธรรมภูษิต)

นักวิชาการศึกษานาฏการพิเศษ

วนิดา/พิมพ์/ทาน